

Çanakkale 2010

Bir Yılın Hikayesi...

içindekiler

- 3 Editörden
- 6 Çanakkale 2010 Nasıl Gelişti?
- 10 Çanakkale 2010 Nedir?
- 16 Çanakkale 2010 Koordinatöründen
- 18 Çanakkale 2010 Kültür Direktörlerinden
- 20 Çanakkale 2010 Sanat Direktöründen
- 22 Çanakkale 2010 İletişim Direktöründen
- 23 Çanakkale Belediye Başkanı'ndan
- 24 Çanakkale 2010: Manifestolar ve Etkinlikler
 - 25 Ocak-Devinim
 - 30 Şubat-İletişim
 - 36 Mart-Kent Kimliği ve Kentlilik Bilinci
 - 40 Nisan-Turizm
 - 44 Mayıs-Seramik ve Kentte Sanat
 - 50 Haziran-Kırsal Kent ve Tarımsal Ekonomi
 - 58 Temmuz-Su
 - 64 Ağustos-Katılımcılık ve Ortak Yaşam
 - 68 Eylül-Savaş ve Barış
 - 74 Ekim-Kültürel Miras
 - 78 Kasım-Kamusal Alan
 - 82 Aralık-Çoğulculuk
- 86 Çanakkale 2010 Sonrası
- 90 Yerel Yönetimler ve İşbirliği Teşkilatı'nın Çanakkale 2010 Değerlendirmesi
- 104 Basında Çanakkale 2010
- 106 Sonuç Yerine

Eyüp Görgüler'e...

Çanakkale 2010...

Elinizdeki kitap, Çanakkale’de 01 Ocak 2010-31 Aralık 2010 tarihlerinde yürütülen Çanakkale 2010 projesinin hikâyesi.

Çanakkale, kentin katılımcı ve tartışmaya açık geleneğinden beslenerek ve 2010 yılını bir milat kabul ederek, kültür politikaları tartışmalarını kentin gündemine getirmek ve kültür-sanat etkinliklerini tüm kente yaymak üzere Çanakkale 2010 fikrini ortaya attı. 2008-2010 yılları arasında, Antakya, Çanakkale ve Kars kentlerinde katılımcı yerel kültür politikalarının oluşturulması amacıyla, atölyeler, toplantılar ve projelerin gerçekleştirildiği “Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler” projesi kapsamında geliştirilen bu fikir, Çanakkaleli sivil girişimler, yerel yönetimler ve üniversitenin sahiplenmesiyle bir yıllık bir projeye dönüştü.

Bu kitapta Çanakkale 2010 projesinin gelişimini, gerçekleştirdiği çalışmaları derlemeyi ve paylaşmayı amaçladık. Bu doğrultuda kitap, Çanakkalelilerin projenin ilk başında geliştirdikleri çağrı metni ve oluşturdukları vizyon ve misyonla açılıyor. Daha sonra ise projenin genel koordinatörü; kültür, sanat ve iletişim direktörlerinin ve Çanakkale Belediye Başkanı’nın proje hakkında kısa değerlendirmeleriyle devam ediyor.

İkinci bölümü tüm yıl boyunca gerçekleştirdiğimiz etkinliklere ve yoğun tartışmalar sonucunda hazırlanan manifesto metinlerine ayırdık. Her ay kentliler tarafından belirlenen bir tema etrafında şekillenen tartışmalar ve bu temaya paralel bir şekilde gerçekleştirilen sanat etkinliklerinden fotoğrafları sizlerle paylaşmayı hedefledik. Tüm metinler kentte yapılan tartışmalar ışığında kentliler tarafından hazırlandı.

Bu bölümün ardından, Ocak 2011’de bu alanda uluslararası deneyimleri duymak, bundan sonraki adımlarımız için görüş ve önerileri dinlemek için yaptığımız toplantıya yer ayırdık. 2010 yılı içinde Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (UCLG) tarafından uluslararası iyi örneklerden biri olarak seçilen Çanakkale 2010 projesi için hazırlanan değerlendirme metnine eksiklerimizi ve artılarımızı paylaşmak amacıyla bu kitapta yer verdik. Basında Çanakkale 2010 bölümü ise tüm yıl boyunca projenin ulusal ve yerel basında edindiği yeri ve görünürlüğe verdiğimiz önemi ortaya sermek için hazırlandı.

Çanakkale 2010 hepimiz için beraber öğrendiğimiz birlikte ürettiğimiz özel bir deneyim oldu. Şüphesiz ki eksiklerimiz, yapamadıklarımız var. Daha fazla etkinlik gerçekleştirebilir, daha fazla insana ulaşabilirdik. Ancak, başarabildiklerimiz kadar başaramadıklarımızın da bizler için motive edici ve yol gösterici olduğuna inanıyoruz.

Bu çalışmaya emeği geçen herkesi tek tek sıralamak çok zor. Ama ismini anmadan geçemeyeceklerimiz var.

Öncelikle, bu çalışmayı mümkün kılan Hollanda Dışişleri Bakanlığı MATRA fonuna teşekkür borçluyuz.

Projeye inanan, sahiplenen ve maddi-manevi desteğini esirgemeyen Çanakkale Belediyesi'ne, Kültür Birimi'nden Özlem Eryiğit ve Mehmet Eşli'ye ve tüm toplantılara aktif bir şekilde katılan, katkı sunan Çanakkale Belediye Başkanı Ülgür Gökhan'a,

Projenin açılış toplantısından kapanışına kadar projeye inanan, bizlerle olan ve mekân desteği sağlayan Çanakkale Valiliği, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'ne,

Projeyi sahiplenen ve projeyi katılımı, katkıları, önerileri ve eleştirileriyle mümkün kılan ve projeye ev sahipliği yapan tüm Çanakkalelilere ve Çanakkaleli sivil girişimlere,

Etkinliklerde yer alan, tartışmalara katılan, ürettikleri işleri bizlerle paylaşan sanatçılara, yazarlara, oyunculara, müzisyenlere... Adlarını sayamayacağımız kadar çoklar,

Kapısını herkese açık tutan, tüm süreç boyunca iletişim merkezimiz olan ve birçok etkinliğe ev sahipliği yapan Çanakkale Kent Müzesi ve Arşivi Genel Koordinatörü Cevat İnce'ye ve projenin asistanlığını yapan İrem Sevim'e,

Çanakkale 2010 projesinin koordinasyonunu üstlenen, 12 ay/12 tema tartışmalarının fikir babası olan İsmail Erten'e,

Çanakkale 2010'un kültür direktörleri Bahattin Köylü ve kendi işinden feragat edip gecesini gündüzüne katarak her konuda yardıma koşan Erdiñ Alniak'a,

Sanat etkinliklerinde tüm bağlantılarını kullanan, II. Uluslararası Çanakkale Bienali'ni ve tüm yıl boyunca sanat etkinliklerinin sorumluluğunu üstlenen Sanat Direktörü Seyhan Boztepe'ye ve Ezgi Yemenicioğlu Negir'e,

Çanakkale 2010'un iletişim direktörlüğünü Eyüp Görgüler'le birlikte üstlenen Didem Gürdoğan'a,

Atölye çalışmalarına ve Çanakkale 2010 fikrinin geliştirilmesine emeği geçen, fikirlerini, önerilerini bizlerle cömertçe paylaşan Deniz Giray, Gökçe Dervişoğlu Okandan, Binnur Zengin Berkholz, Kubilay Özmen, Bige Örer, Esra Aysun, Çiğdem Mater, Aslı Çarkoğlu, Eylem Ertürk, Ayça İnce, Gamze Hızlı ve Deniz Ünsal'a,

Bizlerle kendi deneyimlerini paylaşarak bundan sonra atılacak adımlar konusunda fikirlerini tartışmaya açan Philipp Dietachmair, Marianna Kajantie, Corina Racenau ve Jordi Pascual'a,

Kitabın çevirisine emeği geçen Liz Amado, Nesra Gürbüz, Tamar Nalcı'ya ve son anda yardımımıza koşan Carol LaMotte ve Meltem Aslan'a,

Sevgili Eyüp'ün tasarımlarını titizlikle, onun açtığı yoldan giderek tamamlayan ve uygulayan Şengül Ertürk'e,

Ama en çok Çanakkale 2010'u mümkün ve görünür kılan, emeğini, gözünü, özverisini bu çalışma için seferber eden, dostluğunu hepimizin çok özleyeceği Eyüp Görgüler'e...

Bu kitap onun sayesinde ve onun için hazırlandı...

Ülkü Zümray Kutlu
Yerel Kültür Politikaları Program Koordinatörü
Anadolu Kültür

Çanakkale 2010 Nasıl Gelişti?

Yerel Kültür Politikaları Çalışmaları Hakkında

Anadolu kentlerinin kültür ve sanat alanında yerelleşmelerine katkıda bulunmak amacıyla Anadolu Kültür, İstanbul Bilgi Üniversitesi işbirliği ve Avrupa Kültür Vakfı (ECF) desteğiyle, 2004 yılının Kasım ayında Anadolu kentlerinden kültür-sanat kurumları, belediye temsilcileri, Kültür ve Turizm Bakanlığı temsilcileri, İstanbul'daki birçok farklı kültür ve sanat kuruluşu, sivil toplum örgütleri ve sanatçıların katılımıyla gerçekleştirilen bir toplantıyla "Yerel Kültür Politikaları" programını başlattı.

Birçok kurumun ve kentin deneyimini bir araya getiren program, yerel yönetimlerin kentlerinde katılımcı çalışmalar gerçekleştirmelerine ve sivil girişimlerin politika saptama sürecinde etkin rol alabilmesine destek olmayı hedefliyor. Program kapsamında, kentlilerin kültür ve sanat alanındaki önceliklerinin belirlenmesine, valilikler, belediyeler, il özel idareleri aracılığıyla yürütülen stratejik planlama ve kaynak kullanma süreçlerinde üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve sanatçıların yer almalarına ve katılımcı yerel kültür politikalarının geliştirilmesi için gerekli işbirliği ortamının hazırlanmasına destek olmak amacıyla, farklı kentlerde çalışmalar gerçekleştiriliyor.

Çalışmalar ilk olarak, 2004 yılının Kasım ayında gerçekleştirilen toplantıda projeye katılmak istediklerini bildiren, Kars ve Kayseri kentlerinde başlatıldı. Söz konusu kentlerde kültürel alanın ihtiyaçları ve potansiyeli hakkında bilgi edinebilmek amacıyla odak grup çalışmaları yapıldı, toplantılar düzenlenerek kentlerin öncelikleri sivil toplum ve yerel yönetimlerden katılımcılarla birlikte tartışıldı. Kentleri daha iyi tanımak ve yerel kültür politikaları geliştirme yönünde atılacak adımlara zemin oluşturmak amacıyla Kars ve Kayseri'de yürütülen ön çalışmalar, 2007 yılında Çanakkale, Antakya, Edirne ve Mersin kentlerini de içine alarak devam etti ve bu kentlerde de odak grup çalışmaları gerçekleştirildi. Odak grup çalışmalarında ve tartışmalarda çıkan sonuçlar doğrultusunda, kentlilerin ve yerel yönetimlerin ilgisi de göz önüne alınarak, Kars, Antakya ve Çanakkale'de yapılan araştırmaları ve toplantıları somut adımlarla desteklemek amacıyla, "Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler" projesi geliştirildi ve 2008-2010 yılları arasında proje söz konusu üç kentte uygulandı.

Çanakkale'deki Çalışmalar Nasıl Başladı?

Çanakkale'de yerel kültür politikaları alanında yapılan çalışmalar 2007 yılında gerçekleştirilen odak grup toplantılarıyla başladı. Odak grupların ardından, bu çalışmalar doğrultusunda kent hakkında hazırlanan raporlu kentlilerle paylaşmak ve tartışmaya açmak üzere kentte iki toplantı organize edildi. Bu toplantılardan ilki 1-2 Haziran 2007'de, ikincisi ise 23-24 Kasım 2007'de gerçekleştirildi. İki toplantıda da yapılan tartışmalarda kentin öncelikleri ve ihtiyaçları masaya yatırıldı, kentlilerle birlikte tartışıldı. Bu toplantıların ardından, kentte var olan si-

geniş kesimlere ulaşan proje ve etkinliklerin hayata geçirilmesine katkıda bulunacaklarını düşündükleri Çanakkale 2010 fikrini ortaya attılar ve tartışmaya açtılar.

İki gün süren atölye çalışmasında katılımcılar, kentte var olan aktörlerin, düzenli olarak organize edilen etkinliklerin, bu etkinliklerde kullanılan mekânların listesini çıkardılar. Sivil bir inisiyatif koordinasyonunda kentte kültür sanat konusunda bir işbirliği ve hareketlilik yaratmak üzere atacakları adımlarda karşılaşılabilecekleri engelleri, zorlukları, bu zorlukların nasıl aşılabileceğini ve başardıkları takdirde bunun kente yapacağı katkıyı tartıştılar. İkinci günün sonunda ise, bu çalışmanın sorumluluğunu üstlenecek bir yürütme kurulu seçtiler ve yürütme kurulunu Çanakkale 2010'un yapabileceği olası etkinlikleri listelemek, kentteki kurum ve kuruluşları bu çalışma hakkında bilgilendirmek ve bir çağrı metni hazırlamakla görevlendirdiler.

vil hareketlilik ve yerel yönetimlerin katılımcı planlama konusunda gösterdiği niyet ve kararlılık göz önünde tutularak kentte daha somut adımlar atmak, projeler gerçekleştirmek ve kentte katılımcı kültür politikalarını oluşturmak üzere Çanakkale "Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler" projesinin uygulanacağı üç pilot kentten biri oldu.

"Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler" projesinin kentte attığı ilk adım, yapılacak somut projeleri tartışmak ve bundan sonra atılacak adımları belirlemek üzere atölye çalışmaları düzenlemektir. 7-8 Şubat 2009 tarihinde gerçekleştirilen ilk atölye çalışmasında katılımcılar, kentin kültür sanat hayatına yön veren tüm aktörlerin koordinasyon ve işbirliği içinde hareket etmelerine, kurumlararası iletişimin güçlenmesine ve

Çanakkale 2010 Nasıl Gelişti?

25-26 Nisan 2009'da gerçekleştirilen ikinci atölye çalışmasına yürütme kurulu tarafından hazırlanmış çağrı metni tartışılarak başlandı. Çanakkale 2010'un gerçekleştireceği çalışmalar kültür ve sanat olmak üzere iki ana başlık etrafında toplandı ve bu doğrultuda görev dağılımı tekrar yapıldı; bir koordinatör, iki kültür direktörü, iki sanat direktörü, iki iletişim direktörü ve bir proje asistanından oluşan ekibin iş tanımları belirlendi.

Atölye çalışmalarının ardından direktörlükler kendi alanlarıyla ilgili çalışmalara başladı. Kültür direktörleri her ay gerçekleştirilecek 12 ay/12 tema çalışması için kentteki tartışmalardan beslenerek 12 temayı netleştirdi. Her tema için kentteki ilgili uzmanlardan oluşan alt komisyonlar belirlendiler. Sanat direktörleri kentte halihazırda sürmekte olan etkinliklerin listesini oluşturdu, bu liste üzerinden ilgili kurum ve kuruluşlarla görüştü ve kültür direktörleriyle paralel bir şekilde her ay gerçekleştirilebilecek etkinlikler ve davet edilebilecek isim ve kurumlar üzerine çalışmalar yürüttü. İletişim direktörleri logo tasarımı, broşürlerin oluşturulması ve tüm yıl boyunca kullanılacak iletişim yöntemleri üzerine fikirler üretti. Tüm işlerin eşgüdüm halinde yürütülmesinden ve bu çalışmaların bir bütün olarak kentteki kurum ve kuruluşlarla paylaşılmasından ise Çanakkale 2010 Koordinatörü sorumluydu.

Şüphesiz ki kentte uzun bir zamandır süregelen katılımcı planlama tartışmaları ve Eylem Planı, Yerel Gündem 21, Çanakkale Yerel Tarih Grubu, Kent Konseyi gibi pratikler ve deneyimler Çanakkale 2010'un gelişmesine katkı sağlayan ve bu çalışmayı destekleyen birikimlerdi. Katılımcı planlama konusunda birçok Anadolu kentine örnek teşkil eden Çanakkale'de, kentte düzenlenen tüm etkinlik ve tartışmaları geniş bir katılımı gerçekleştirmek Çanakkale 2010 projesinin hedefi olarak belirlendi. Çanakkale 2010, kurgulanmasından uygulanmasına kadar, kültür ve sanatı bir hak olarak gündelik hayatın içine yerleştirmek ve tüm kentlilerin bu haktan yararlanmasını sağlamayı amaçladı. Çanakkale Belediyesi, Çanakkale Valiliği ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi bu fikre destek verdiğinde ise çalışmalar hızlandırıldı.

Çanakkale 2010, kültür politikaları tartışmalarını kentin gündemine getirmek ve kültür-sanat etkinliklerini tüm kente yaymak için 2010 yılını bir milat kabul ederek etkinliklerine 9 Ocak 2010'da Çanakkale Belediye Belediyesi, Çanakkale Valiliği, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nden yetkililerin de katılımıyla gerçekleştirilen bir açılış toplantısıyla başladı.

Bundan sonra okuyacağınız bölümler bir yıl boyunca gerçekleştirilen tartışmalar ve etkinlikler hakkında bilgi vermeye hedefliyor.

Çanakkale 2010 Nedir?

Çağrı Metni

İki kıtanın arasında boğazın yarattığı Çanakkale’de, farklı coğrafyalardan, farklı kültürlerden gelip geçenler, kalıp yerleşenler kentin ortak yaşam kültürünü oluşturdu.

Bu kültürün ana tanımlayıcısı olan çoğulculuğu, katılımcılığı ve devinimi vurgulayarak Çanakkale’yi kültür ve sanat kentine dönüştürmek için yola koyulduk. Bunun için 2010 yılın bir başlangıç olarak görüyoruz. Kentte yaşayan tüm birey ve kurumları, 2010’da Çanakkale için birlikte üretmeye, ürettiklerimizi bir araya getirmeye ve paylaşmaya davet ediyoruz.

Çanakkale 2010’la, kentin kültür sanat hayatında yer alan tüm aktörlerin işbirliği içinde hareket etmelerine, kurumlararası iletişimin güçlenmesine ve geniş kesimlere ulaşan proje/etkinliklerin hayata geçirilmesine katkıda bulunmayı hedefliyoruz.

Bu çabanın Çanakkale’yi yerel, ulusal ve uluslararası anlamda bir çekim merkezi haline getireceğine inanıyoruz.

Çanakkale 2010 Girişimi

Vizyon

Çanakkale 2010, Çanakkale’de kültür ve sanat alanında varolan aktörlerin koordinasyon ve iletişimini sağlamak, bu alanda çalışan farklı kurum, kuruluş ve kişilerin işbirliğini ve kentlilerin bu aktivitelere daha geniş katılımını teşvik etmek için bir araya gelmiş bir sivil girişimdir. Geleneğinde toplumsal çoğulculuk ve barış anlayışı olan, coğrafi ve tarihi açıdan özel bir öneme sahip kentimizin değerlerini ve kültürel mirasını korumak, paylaşmak ve katılımı artırarak üretime dönüştürmek ve Çanakkale’nin kültür ve sanat alanında yerel, ulusal ve uluslararası düzeyde bir çekim merkezi olmasını sağlamak hedeflenmektedir.

Misyon

Çanakkale 2010, kentin tarihi, kültürel ve doğal değerlerinin korunup geliştirilerek paylaşılmasını, 2010 yılında kentte kültür ve sanat alanında büyük bir kültürel hareketin başlatılmasını ve bu devinimin sürdürülebilir olmasını amaçlamaktadır. Bu amacı gerçekleştirmek için yerel, ulusal ve uluslararası tüm kişi, kurum ve kuruluşlarla işbirliği yaparak projeler üretilmesi ve bunların hayata geçirilmesi için koordinasyon sağlanması planlanmaktadır.

İlke ve Değerlerimiz

- 1-Evrensel değerler, hümanizm
- 2-Katılımcılık
- 3-Çoğulculuk
- 4-Sürdürülebilirlik
- 5-Bilimsellik
- 6-İşbirliği
- 7-Gönüllülük
- 8-Korumacılık
- 9-Devinim

Çanakkale 2010 Hedeflerine Nasıl Ulaşılacak?

Çanakkale 2010, 2010 yılı boyunca Çanakkale kent merkezinde yer alan etkinlikleri bir çatı altında toplayarak, bu etkinlikleri daha etkin bir şekilde duyurmayı ve kentin kültürel dinamizmini kentlilerle ve kent dışındakilerle tartışarak Çanakkale'yi kültür ve sanat alanında bir devinim içine sokmayı ve bu devinimin sürdürülebilir olmasını hedeflemektedir. Bu kapsamda, kentte yapılagelen etkinlikler ve yapılması tasarlananlar Çanakkale 2010 çatısı altında toplanacak ve kentin kültürel üretimine katılım teşvik edilerek, kent aktörlerinin beraber hareket etmelerine fırsat yaratılacaktır.

Kültür temalı bir yıl hedefini içeren Çanakkale 2010, eylemlerini üç temel aktivite alanı üzerinden gerçekleştirmeyi hedeflemektedir:

1. 12 Ay/12 Tema Tartışmaları: Kentte gerçekleştirilen sivil tartışmalarda kentin önceliklerini oluşturduğu düşünülen 12 tema belirlenmiştir. Kentin kültür politikalarını katılımcı bir şekilde oluşturmak amacıyla kentte belirlenen temalar etrafında her ay bir tartışma toplantısı düzenlenecek ve her ayın sonunda kentliler tarafından bu temayla ilgili bir manifesto hazırlanacaktır. Manifestoların hazırlanması üç adımda gerçekleştirilecektir:

- a. Mevcut Bilginin Toplanması:** Kentte kurulan alt komisyonlar belirlenen tema hakkında mevcut bilgileri toplayacak ve tartışmaya zemin oluşturacak bir ön rapor derleyecektir.
- b. Bilginin Sınanması:** Her ayın üçüncü haftasında, hazırlanan rapor üzerinden tüm kentlilerin katılımına açık bir tartışma gerçekleştirilecektir. Bu tartışmalara konuyla ilgili uzmanlar, kurumlar da davet edilerek hazırlanan metin tartışmaya açılacak, güncellenecek ve manifesto bu tartışmalar ışığında hazırlanacaktır.
- c. Bilginin Yaygınlaştırılması:** Tüm iletişim araç ve yöntemleri kullanılarak, elde edilen bilgi toplumun tüm kanallarına yaygınlaştırılacaktır. Bu iletişim çabasının temel amacı; belirlenen temanın yerel bir kültür değeri olarak algılanması, kent kimlik ve kültürüne toplumsal yaygınlıkta nüfus etmesi ve yaygın toplumsal bilince dönüşmesidir. Yaygınlık ve bilinç oluşturma sürecinin en önemli unsuru olarak sanat gündeme getirilecektir.

Temalar: Ocak - **Devinim**; Şubat - **İletişim**, Mart - **Kent Kimliği ve Kentlilik Bilinci**; Nisan - **Turizm**; Mayıs - **Seramik ve Kentte Sanat**; Haziran - **Kırsal Kent ve Tarımsal Ekonomi**; Temmuz - **Su**; Ağustos - **Katılımcılık ve Ortak Yaşam**; Eylül - **Savaş-Barış**; Ekim - **Kültürel Miras**; Kasım - **Kamusal Alanlar**; Aralık - **Çoğulculuk**.

2- Kültür Sanat Etkinlikleri: Kentte hem yapılmakta olan hem de yapılması planlanan kültür ve sanat etkinliklerinin planlı bir organizasyonla hem niteliksel hem de niceliksel olarak çoğaltılması ve kentlilerin katılımını artırılması için çalışmalar gerçekleştirilecektir. Ayrıca, 12 ay/12 tema çalışmasına uygun ve paralel etkinlikler gerçekleştirmek için yerel sanatçıların kendilerine ait proje ve performanslarını sergilemeleri talep edilecek ve kentteki sanat hareketliliği ve eylemliliğini artırmak için çalışmalar yürütülecektir.

3- Bahar Şenlikleri: Çanakkale'nin bazı köy ve ilçelerinde halen devam eden geleneksel mevsim törenleri, hıdırellez, bağbozumu, pazarlar ve panayırılar, köy hayırları vb. çağlar boyu, yöre halkının ihtiyaçlarını karşıladığı, tanışıp kaynaştığı, ticaret yaptığı ve eğlendiği bir ortam yaratmıştır. Buradan aldığımız fikirle, kente sosyal ve kültürel bir paylaşım ortamı sağlamak, bir araya gelmek, ürünlerimizi tanıtmak ve güzel vakit geçirmek amacıyla, Bahar Şenlikleri düzenlenecektir.

Çanakkale Kültür Politikalarını Oluşturmak İçin Tartışmalara Kimler Katılabilir?

Kentte 12 ay boyunca düzenlenecek tüm tartışmalara tüm kentliler davetlidir. Bu tartışmalarda, ortaya atılan sorunlar ve çözüm önerilerinin tüm kentlilerle birlikte tartışmayı ve önerilerimizin takipçisi olmayı hedefliyoruz.

Projelerimizin Çanakkale 2010'un Parçası Olması İçin Kriterler Nelerdir?

- Proje, başvuruları yerel inisiyatiflerden (sivil toplum örgütleri, dernekler, vakıflar, meslek odaları, girişimler, inisiyatifler...) gelmeli.
- Proje, Çanakkale'nin kültür ve sanat hayatına katkı sağlamalı.
- Proje, Çanakkalelilerin katılımı sağlayacak yöntemler içermeli ve katılımcılığı esas almalı.
- Proje, kentin en az üç farklı mekânında farklı zamanlarda tekrarlanabilir olmalı.
- Proje, verili yerel şartlar içine uygulanabilir ve sürdürülebilir olmalı.
- Proje, kadınlar, çocuklar, engelliler ve gençlerin katılımına öncelik vermeli.
- Proje, kentteki en az iki farklı kurumun (biri sivil toplum kuruluşu olmak şartıyla) ortaklığıyla gerçekleştirilmeli.

Çanakkale 2010 Nedir?

Başvuran Projelere Fon Desteği Sağlanacak mı?

Projelerin üretimine maddi destek verilmeyecektir. Bununla beraber projeler Çanakkale 2010 logosuyla desteklenerek kentin kültür ve sanat hayatına yaptığı katkılar yıllık toplantılarla tüm kentlilere ve ulusal basına duyurulacaktır.

Çanakkale 2010 Logosu Hayatımızı Nasıl Etkileyecek?

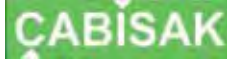
Çanakkale 2010 logosu, kurum, kuruluş ve kişilerin yürüttüğü projelerin,

- *Katılımcı*
- *Çoğulcu*
- *Evrensel değerlere saygılı*
- *Sürdürülebilir,*
- *İşbirliğine açık*

olduğunu vurgular.

bir
sivil
girişim
kara

Çanakkale 2010 Koordinatöründen

"Çanakkale 2010, Çanakkale kent merkezli, sivil bir girişim tarafından yürütülen, yerel-ulusal-uluslararası ortaklıkları olan bir yıllık bir kültür projesidir. Çalışmalarını üç aks etrafında gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Bunlardan ilki, 12 ay/12 tema başlığı altında, yerel kültür üzerine panel ve forumları kapsayan çalışmadır. İkincisi, sanat etkinliklerinin çeşitli ve zengin eylemliliğini kapsayan çalışmalardır. Üçüncü ve son aks ise; bahar ve güz olmak üzere yapılması planlanan iki şenliktir. Baharda gerçekleştirilecek şenliğin 'yerel kültür politikaları' üzerine, güz mevsiminde yapılması öngörülen şenliğin ise 'barış' üzerine olması planlanmaktadır."

Yukarıdaki paragraf, Çanakkale 2010 projesinin çerçevesini ana hatlarıyla çiziyor. Bu yazı yapılan çalışmaların içeriğini anlatmaktan ziyade, neden böyle bir çalışmaya ihtiyaç duyulduğu sorusuna cevap aramayı amaçlıyor. Bu noktada çalışmalarımızın en başında, bir kavram ve slogan olarak "İstanbul 2010" un bizler için önemli ve yol açıcı bir konuma sahip olduğunu söyleyebiliriz. İstanbul'da gerçekleştirilen bu çalışma, bizler için fikir verici ve yol gösterici oldu. Ancak çalışmalarımız hiçbir aşamada İstanbul'la yarışma ya da ona bir alternatif yaratma hevesine dönüşmedi. Dünyada ve Türkiye'de kültür kavramının tartışma gündeminde daha fazla yer edinmesi, bu yöndeki çalışmaların ve tartışmaların artması yerel düzlemde çalışmalar yürüten bizleri de kültür ve sanat çalışmalarının ve tartışmalarının içerisine daha çok çekti. Bu gelişmelerden beslenerek Çanakkale, kendisini "kültür" üzerinden tanımlama, kimlik oluşturma, geleceğe referans verme anlayışlarını daha fazla tartışır olacaktır.

Çanakkale'de son 15 yıldır uygulanmakta olan sivil projeler, katılımcı, demokratik süreçler ve sonuçlar yaratmayı öncelikli ilke edindi. Özellikle "içerik ve nitelik" ile "yöntem ve üslup"un dengesi ana tartışma konusunu oluşturdu. Bu çalışmalardan da beslenerek oluşturulan Çanakkale 2010, kültür üzerine özellikle yerelde son derece zengin içerikli ve çıktıları itibarıyla nitelikli süreçleri ve ürünleri yarattı. Kent, tarihinde olmadığı kadar çok "kültür" temalı tartışmalara, kavramlara tanık oldu, ev sahipliği yaptı. Bu nitelikli tartışmalarda, eylemlerde, gösteri ve etkinliklerde "sanat", yani bir "kültür bağlamı olarak sanat" önemli veriler yarattı, kültürü besledi, insanların kendini iyi hissetmesine, ifade etmesine yol açtı. Velhasıl bu projeye Çanakkaleli siviller, sanat ve kültür üzerine geçmiş senelere oranla çok daha içerikli ve nitelikli çalışmalar yapmaya başladı.

Çanakkale 2010 projesinin katılımcılık yöntemleri ve usulleri incelendiğinde çokaktörlü yapıların birlikteliğine özellikle olanak tanındığı hemen görülür. Anadolu Kültür, "Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler" projesi kapsamında yapılan bu çalışmalara destek verdi. Çanakkale 2010 projesinin yerel ortakları Çanakkale Belediyesi, Çanakkale Valiliği, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi'nden oluştu. Çanakkale Kent Müzesi tüm çalışmalarda ana destekleyici oldu, tüm çalışmalarda ev sahipliği ve bir koordinasyon merkezi olarak rol aldı. Bir yıl boyunca, ayda ortalama altı etkinliğin gerçekleştirildiği çalışmalarda, her bir etkinlik için bir ve daha fazla yerel ortakla işbirliği geliştirildi. Bu işbirlikleri kentte dinamik bir katılımcılık sürecinin de önünü açtı.

Çanakkale 2010, tasarımından gerçekleştirilmesine kadar tüm süreçlerinde birçok aktörle ortaklıklar geliştirdi ve katılımcı süreçleri içerdi. Bu süreçler, katılımcı demokrasi açısından, ortaklıklarının niteliği ve algılaması, kavramın sürdürülebilirliği, demokratik ortamlara dönüşebilirliği, gelişmeye olan etkisi açılarından özel bir değerlendirme gerektiriyor. Ancak, verilen emek ve çabaların somut karşılığı olarak halkın süreçlere katılımı ve sonuçlardan etkilenmesini özellikle gündeme getirmek ve tartışmak önem taşıyor. Çanakkale 2010 çalışmalarının, Çanakkalelerin süreç ve sonuçlara katılımı açısından başarıları olduğu gibi zaafı da mevcut. Gerçekleştirilen etkinliklere, umulan ve hedeflenen düzeyde ilgi ve katılım sağlanamadı. Ancak, bu genelleme gerçekleştirilen her etkinlik için geçerli değil. Bazı etkinliklere halkın geniş katılımı sağlanabildi (örneğin Yerel Tatlar Yemek Şenliği, Gülsün Onay Konserleri vb.) Gerçekleştirilen etkinlikte katılımcıların popülerliği ve bilinirliği katılımı etkileyen önemli etkenlerden biri oldu. Bu durum, kimi zaman Çanakkale 2010 Girişimi olarak bizlerde sürecin esas aksından uzaklaşıp popüler olanın peşine gitme konusunda bir tereddüt, bir soru işareti de yarattı.

Çanakkale 2010, katılımcı süreçlerin oluşumu ve sonuçlarının değerlendirilmesi üzerine birçok arayışı kapsıyor. Bir taraftan sürecin gerçekleştirilmesi için kurulan ortaklıklar, diğer taraftan etkinliklerin kullanıcı ve tüketicisi olan kentlilerin katılımı ve tüm bu süreçte katılım ve işbirliğini artırmaya yönelik denediğimiz ve izlediğimiz yöntemler bizlere bu süreçlerle ilgili birçok deneyim kazandırdı. Bu deneyimlerin kültür öncelikli bir alanda kazanılmış olması bizler için ayrıca önemli. Kültür, anlaşılması zor ve olabildiğince somut olmayan yani soyut birçok durumu içeriyor. Aynı şekilde, katılımcı demokrasi de benzer gerilimleri barındırıyor. İki zor olandan iyi ve doğru bir şey çıkarmak Çanakkale 2010'un temel meselesi oldu.

Çanakkale 2010 sürecinin en önemli sürprizi, sanat tartışmalarıydı. Özellikle güncel sanat başta olmak üzere, kamusal alan ve mekânda sanat, bienal gibi birçok konu kentin gündemine girdi. Yoğun, nitelikli ve uzmanların ön sunularıyla oluşan sanat tartışmaları kent ve kentlilerin sanat konusundaki bakış açılarını zenginleştirdi.

Çanakkale 2010 sürecinde yapılan etkinlikler ve tartışmalar "kentin kültür politikaları, stratejileri olmalıdır" görüşümüzü pekiştirdi. Çanakkale 2010'un en önemli çıktısı, bu tür bir kent politika ve stratejisi oluşturabilme özgüveninin kentli aktörlerde oluşmasıdır. Bundan sonrası için beklediklerimiz ise sivil alanda kültür üzerine STK'ların örgütlenmesi ve kentimizde kültür sanat aktörü haline dönüşmesidir. Bunun yanı sıra, kentin kültür alanındaki esas aktörü olan, başta belediye olmak üzere tüm kamu yönetimleri ile özel sektörün konuya gösterecekleri ilginin artmasını da beklediğimizi söyleyebiliriz.

Çanakkale 2010 bir başlangıçtır.

Mimar İsmail Erten
Çanakkale 2010 Koordinatörü

Çanakkale 2010 Kültür Direktörlerinden

Çanakkale, sivil örgütlenmelerin, kurumlararası işbirliğinin ve kültür sanat alanındaki çalışmaların yoğun olduğu bir kent ve tüm bu çalışmalar kentin kültüründe belirleyici bir etkiye sahip. Ancak, Çanakkale’de de, ülkemizde ve dünyadaki birçok kentte olduğu gibi sürdürülebilirlik, katılım ve yaygınlık gibi konularda eksikler mevcut. Çanakkale 2010, özgün 12 ay/12 tema kültür temalı panel+forum programı ve kültür sanat alanındaki etkinlikleriyle bu eksikleri gidermenin yollarını aradı. Proje, başardıkları ve başaramadıklarıyla, hem Çanakkale için hem de birçok kent için değerli bir örnek ve deneyim olarak kayıtlara geçti.

Çanakkale 2010 kapsamında gerçekleştirilen 12 ay/12 tema programıyla kentin kültür değerlerinden yola çıkarak yerel kültür politikalarının oluşturmasına bir zemin oluşturmak hedeflendi. Tüm kentlilerin katılımına açık olarak gerçekleştirilen 12 panel+forum’un sonunda her tema için bir manifesto yazıldı ve kentle paylaşıldı. Bu çalışmaların hazırlanma sürecinde ve tartışmaların ertesinde kente dair şu başlıklar ve tartışmalar öne çıktı:

Kimlik: Çanakkale kimlik arayışında bir kenttir. Kentin tek bir kimlik yerine, çoğulcu bir kimlikle tanımlanması, arayış sürecinin çıkacak sonuçlar kadar önemlidir.

Katılım: Ulusal ve uluslararası demokrasi platformlarında katılımcı demokrasi denemeleri ve deneyleri (yerel gündem21, kent konseyi, kent eylem planı, katılımcı kültür politikaları vb.) ile tanınan Çanakkale’de, kentinin değişim ve dönüşüm süreçlerine katılımı henüz istenen düzeyde değildir. Kültür politikaları çalışmaları başta olmak üzere, kentteki tüm çalışmalarda kentlilerin katılımını artırmak öncelikli hedef olarak değerlendirilmelidir.

Kamusal Alanlar: Sivil örgütlenme ve çalışmaların yoğun olduğu Çanakkale’de, bu çalışmaların paylaşılıp yaygınlaştırılacağı kamusal alanlar çoğaltılmalı, bu alanlarda insanların bir araya gelebilmesinin ve toplumsal dinamikler içinde ilişki kurmalarının yolu açılmalıdır.

Sürdürülebilirlik: Sivil girişim ve organizasyonlarda sürdürülebilirlik ve kurumsallaşma konusunda zaaf lar bu lursa da kentte her geçen olumlu adımlar atılmaktadır. Ece Ayhan Sivil Girişimi, Kent Konseyi, Çanakkale Kent Müzesi, İf2 İstanbul Canlı Bağımsız Film Festivali, Uluslararası Çanakkale Bienali, Çanakkale Troas Arkeoloji Buluşmaları, Mavitay Çocukların Kültür Evi örnekleri göz önüne alındığında her geçen gün işbirliğinin arttığı ve kurumsallaşma yolunda önemli adımlar atıldığı söylenebilir. Özellikle 2010 yılında, kentte sürdürülebilirlik konusunda bir ivme kazanılmış, sivil toplum kuruluşları, kamu kurumları ve kültür sanat alanındaki tüm aktörler arasındaki işbirliği artmış, ulusal ve uluslararası ortaklıklar geliştirilmiştir.

Sanat: Tarımdan çoğulculuğa kadar her temada sanatın dönüştürücü ve katılımcı gücü vurgulanmıştır. 2010 yılında düzenlenen sanat etkinlikleri de kentin kültürel hayatına kazandırdığı ivmeyle bu düşüncüyü desteklemiştir. Hem Çanakkale 2010'un, hem de kentteki birçok sivil toplum kuruluşunun görünürlüğünün, yaygınlaşmasının, kültüre etkisinin artmasında sanat etkinlikleri başat öge olmuştur.

Özetle, Çanakkale 2010, özgün 12 ay/12 tema kültür temalı panel+forum programı ve kültür sanat alanındaki etkinlikleriyle 2010 yılında öncelikle Çanakkale olmak üzere herkes için özel bir deneyim oldu.

Erdiñ Alniak ve Bahattin Köylü
Çanakkale 2010 Kültür Direktörleri

Çanakkale 2010 Sanat Direktöründen

Çanakkale, sanat bağlamında eskiden beri üretken ve sanata duyarlı insanların yaşadığı bir kent olarak bilinir. 90'lı yıllarda üniversitenin kurulması ve buna dayalı olarak genç ve eğitilmiş nüfusun artmasıyla kentte sanata olan ilgi ve gereksinimde ciddi oranda artış olmuştur. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nin 90'lı yılların sonuna doğru kurulması ise, sanat alanında gerçekleştirilen etkinliklerin artarak devamı konusunda istikrarlı bir süreci başlatmıştır. Çanakkale'de yaşayan ve İstanbul'a yakın olması dolayısıyla geçici süreçlerle kente sık sık gelen sanatçıların gerçekleştirdiği üretimler, kentteki sanat hareketliliğine ivme kazandırmıştır. Yerel yönetimin öteden beri kentteki sanatla ilgili çalışmalara dair olumlu duruşu ve desteği de bu süreci kolaylaştırmıştır.

2000 sonrası daha da hareketlenen kentteki sanat hareketleri, uzun yıllardır süregelen festivallerin içine uluslararası ve geniş katımlı çağdaş sanat sergilerinin girmesiyle yeni bir döneme girmiştir. 2006 yılında Troia Festivali kapsamında gerçekleştirilen "Geçmiş Zaman Düşleri" isimli çağdaş sanat sergisi, Çanakkale'deki "Yeni Sergiler Dönemi" diyebileceğimiz bir sürecin de başlangıcı olmuştur.

2007 yılında kentin bütün bölgelerinde kullanılabilir her türlü kapalı, açık, metruk alanlarından yararlanılara, yirminin üstünde ülkeden yaklaşık 90 sanatçının katılımıyla gerçekleştirilen "Sınır Çizgisi Çağdaş Sanat Sergisi", Çanakkale Bienali'nin başlama süreci olarak görülebilir. 2008 yılında başlayan Uluslararası 1. Çanakkale Çağdaş Sanat Bienali, 2010 yılında gerçekleşen ikincisile devam etmiştir. Tüm bu çalışmalardan beslenerek, Çanakkale 2010 kapsamında 2010 yılı boyunca çağdaş sanat başta olmak üzere sanatın her türlü alanına dair etkinlikler planlanmış ve gerçekleştirilmiştir.

Çanakkale 2010 sanat etkinlikleri, 2000'li yılların başından itibaren gerçekleştirilen kolektif sanat etkinliklerindeki izleyici kitlesinin beklentileri göz önüne alınarak oluşturulmuştur. 2010 yılı boyunca konserler, dans performansları, tiyatrolar, sergiler, ağırlıklı olarak çağdaş sanat konusuna odaklı panel, forum, söyleşiler ve içinde eğitim programlarını da barındıran 2. Uluslararası Çağdaş Sanat Bienali gibi önemli etkinlikler gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliklerde, bilinen ve kullanılan alanlar dışında her türlü alternatif alanı da devreye sokmak ve etkinlikleri kenti bütünüyle saracak bir biçimde yaygınlaştırmak için gayret sarf edilmiştir. Bu süreçte, Eski Ermeni Kilisesi, Eski Tütün Deposu, DGSG, Deniz Müzesi Sergi Salonu, Sarıçay kenarındaki metruk binalar, geçici süreyle kiralanmış dükkânlar, yerel yönetimin kullanımındaki mekânlarla, depolar ve üniversiteye ait alanlar kullanılmıştır.

Kentin küçük olması, tatil biçiminde geçen gündelik yaşantılar ve finansal kaynak sıkıntıları, kentteki sanatçıların motivasyonunu düşüren etkenler olarak sayılabilir. Bu tür olumsuzluklara rağmen, kentin bu denli büyük ve hem ulusal hem de uluslararası alanda yankı bulan çalışmaları gerçekleştiriyor olması, kentte bu konuda çalışma

yapmaya istekli ve gönüllü sivillerin ve kentin kültür sanat hayatına dair vizyon sahibi yerel yönetimlerin varlığıyla ilişkilendirilebilir. Çanakkale’de sanatın ciddi anlamda odağa oturmasında, kentte farklı konularda çalışan, düşünen kent kimliği ve geleceği üzerine fikir üreten sivillerin önemli rol oynadığını ayrıca vurgulamak gerekmektedir. Kentteki sivil girişimler, kentte çağdaş sanatın gelişmesi için destek vermiş ve birlikte hareket etme refleksini göstermiştir. Bu çalışmalar gerçekleştirilirken, başta çocuklar ve gençler olmak üzere, kentte yaşayan bütün kesimleri sürece dahil edecek katılımcı bir anlayışın yaratılması ve bu katılımcı süreçlerin daha verimli biçimlere dönüştürülmesini sağlayacak öneriler ve çözümler üretilmesinin önemi ve gerekliliği de anlaşılmıştır.

Öyle görünmektedir ki, edindiği deneyimlerle Çanakkale, bundan sonraki vizyonunu oluştururken, çağdaş sanat başta olmak üzere ağırlıklı bir biçimde kültür ve sanat odaklı bir planlama yapmak ve uygulamak durumundadır.

Seyhan Boztepe
Çanakkale 2010 Sanat Direktörü

Çanakkale 2010 İletişim Direktöründen

Çanakkale 2010 iletişim çalışmalarına Mayıs 2009'da başladı. Bu çalışmalar, logonun ve broşürlerin hazırlanışından, sloganın belirlenmesine ve teknolojik iletişim vb. gibi iletişim araçlarının kullanılmasına kadar incelikle düşünüldü ve titizlikle sürdürüldü. Çanakkale 2010 Girişimi, iletişim direktörlerinin çalışmalarının ardından Eylül 2009'da kentte bir basın toplantısı yaptı ve bu toplantı Çanakkale'de ilgi ve merak uyandırdı.

Çanakkale 2010 Girişimi, projenin ana ortakları olan Çanakkale Valiliği, Çanakkale Belediyesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi ve sivil toplum kuruluşlarıyla yüz yüze sözlü iletişim yöntemlerini kullandı. Çanakkale kültürünü etkileyen bütün iletişim araç ve biçimleri, Çanakkale 2010 projesinde, kültür ve sanat alanında yürütülen tüm faaliyet ve etkinliklerin duyurulması için seferber edildi. Bir yıl boyunca sürdürülen kültürel ve sanat alanındaki etkinliklerin duyurulmasında kordonda stant açılmasından belediye anonsuna, kent-kültür bülteninden toplu taşıma araçlarının giydirilmesi ve mobil ekran vb. iletişim araçlarının kullanılmasından internet ve cep telefonu mesajlarına kadar birçok farklı yöntem kullanıldı. Çanakkale'de yaşayan bütün kentlilerin gerçekleştirilecek etkinliklerden eşit ve adaletli yararlanmaları ve haberdar olmaları için çaba harcandı.

Çanakkale'de yaşam süren farklı kesimdeki insanların karşılıklı ve eşit olarak iletişime geçmesini sağlamak amacıyla, Çanakkale 2010 projesi bir yıl boyunca yapılan çalışmaların sonuç ürünü olarak basılacak bu kitabı kültüre erişilebilme hakkı kapsamında, görme engelli bireylerinde kullanabileceği iletişim araçlarına aktaracak.

Son olarak, Çanakkale'de her kesim ve kurum için ayrı bir iletişim yöntemi ve biçimi uygulanması gerektiğinden, iletişim çalışmalarında ve kentlilerin tümüne ulaşımında bir takım aksaklıklar yaşandı ve eksiklikler söz konusu oldu. Bir başka deyişle, Çanakkale 2010 Girişimi kentlilere ulaşmak amacıyla her türlü iletişim aracının kullanılması yönünde gerekli özeni göstermiş olsa da ulaşamadığı kesimler mevcut. Bundan sonra kentte gerçekleştireceğimiz çalışmalarda bu deneyimlerden yararlanarak eksikliklerimizi kapatmak için adım atmaya hedefliyoruz ve daha etkin bir iletişim stratejisi geliştirmeyi amaçlıyoruz.

Didem Gürdoğan
Çanakkale 2010 İletişim Direktörü

Başkandan

Toplumsal olarak aynı sonuç için uğraş veriyoruz: "daha iyi bir yaşam" Çanakkale'nin de bunun için özel uğraş, emek verdiğini düşünüyorum. Sivil toplum, uzun dönemli perspektifle katılıyor yaşama. Sivil toplum kuruluşlarının çalışmaları sistematik ve barışçıl değişimler gerçekleştirmeye yönelik olarak devam ediyor. Kentte katılımcı demokrasi anlayışının yerleşmesini sağlayan sivil toplumun bu anlamda başarılı, çizgisini sağlamlayan sürecini, değiştiren dönüştüren tavrını görüyoruz.

Sivil inisiyatifle birlikte yapılan Çanakkale Koruma Planı, Boğaz Köprüsü'yle ilgili alınan karar, Yerel Gündem 21 çalışmaları, Kent Konseyi öncülüğü, Kent Eylem Planı, Katılımcı Bütçe anlayışı, yönetim kavramlarıyla yerel yönetim ve kent halkı bütünleşirken, Çanakkale 2010 süreci, aslında kentin bugüne kadar geçirdiği bu doğal akış çerçevesinde yerini buldu.

Yerel kültür politikalarının tartışıldığı bu çalışma, Anadolu Kültür'ün öncülüğü ve Çanakkale sivil inisiyatifinin sahiplenmesiyle hız kazanarak kentteki kültür sanat çalışmalarına ivme kazandı. Katılımcı pratikler açısından deneyimli bir kent olan Çanakkale, ortaklıklar konusunda da ciddi kazanımlara sahip. Kentin kültürel ve sosyal altyapısı bu tür çalışmalara açık ve eğilimli. Bu anlamda da 2010 çalışmalarının hedef kitlesi kentte yaşayan herkes oldu. Yaşlısı, genci, çocuğu herkes...

2010 sürecinin yansımaları sonucunda, belediye ve sivil toplum birlikte iş yapabilme güçlerinin bir kez daha farkına vardı. Sinerji oluştu ve geleceğe birlikte bakmaya, birlikte planlamaya devam etti. En önemli sonuç yerel kültür politikalarının konuşulması, tartışılması ve nasıl yol alınacağına dair kararların verilmesiydi. Kentin, kentlinin katılımcılık açısından pratik deneyimleri ulusal ve uluslararası dış bakış ve gözlemlerle güç kazandı. Şimdi hep birlikte yapılması gereken bu motivasyonun sürdürülmesidir. Sürdürülebilirlik, motivasyon ve aktif olmakla sağlanacaktır kuşkusuz.

Tüm bu çalışmalar, küçük bile olsa alınan yollar, ileride kent hayatına önemli katkı sağlayacaktır. Çanakkale, dünya üzerinde yerini rahatça bulacak, her açıdan tercih edilen olacaktır.

Bu anlamda, kent hayatına tüm bu olumlamları sunan, emeğini sunan, özveriyle katkı veren herkese yerel yönetim yöneticisi ve vatandaş olarak teşekkür ediyor, sevgilerimi sunuyorum.

Üğür Gökhan
Çanakkale Belediye Başkanı

12 Ay / 12 Tema

manifestolar / etkinlikler

devinim!

Hareket anlamına gelen devinim, aynı zamanda bir toplumdaki olayların ana özelliğini ve varlık biçimini belirleyen toplumsal süreçlerin bütünü olarak da tanımlanır. Devinim, Çanakkale kentindeki ivmesi ve değişken sürekliliğiyle kent kültüründeki belirleyici öğelerin en önemlilerinden biridir.

Tespitler

İnsanlık tarihinde kültür, durup biriktirmekle oluşur ve çoğalır. Uygarlık tarihi, insanın yerleşikleşmesi ve kültür yaratmasıyla başlar ve gelişir. Ancak insan tüm bu uygarlık tarihinde hareketsiz değildir. Hem kendisini bir sonraki gelişmeye doğru dönüştürür hem de bir coğrafyadan diğerine yer değiştirir. Bu hareketler, yani devinim; bizatihi yerleşimlerin, yani kentlerin ve kent kültürlerinin çoğalmasına, gelişmesine ve zenginleşmesine yol açar.

Çanakkale, birçok Anadolu kentinde olduğu gibi bir taraftan tarihsel sürecinde devinim yaşar, diğer taraftan çokyönlü geçişlerle devinim halindeki kültürlerle doğrudan etkileşim kurar. Kent, son yüzyılda aldığı

ve verdiği göçlerle kültürel etkileşimini sürdürür. Son altmış yılda kent on misli büyür. Özellikle son 15 yıllık üniversiteye bağlı öğrenci akını kentin demografik yapısını değiştirmekle kalmaz, kültürünü de doğrudan etkiler.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun son verileri, kırsaldan kente göç oranının azaldığını, kentten kente göç hareketinin ise aynı ivmeyle devam ettiğini göstermektedir. Çanakkale'deki göç hareketleri de benzer niteliktedir. Kente dışarıdan gelen göçün kırsaldan olanı azalır, kendi ilçe ve beldeleri ile diğer kentlerden gelen göçler ise artar. Aynı durum, kentten dışarı olan göç için de geçerlidir. Kente gelenler veya kentten gidenlerin gerekçeleri ise sadece yoksulluk ve ekonomik zayıflığa bağlı değildir. Sosyal-kültürel gerekçeler daha da önem kazanarak artış gösterir.

Çanakkale'nin ulaşım olanaklarındaki artış ile gelişmiş iletişim olanakları kent kültürünün dönüşümüne etki eder. Bu iki olanak (ulaşım-iletişim), kente gelen turist ve ziyaretçilerin sayısını da artırarak, geçiş kenti olan Çanakkale'nin kültürel değişimine katkı sağlar.

Bugününde ve tarihinde devinim olan Çanakkale, çoğulcu, çokkültürlü, baskın olmayan farklı kültürlerle birlikte yaşamı kurma alışkanlığına ve refleksine sahiptir. Demokrasinin birçok evrensel kavramı bu kentin tarihsel sürecinde yaşanmışlıklarla oluşmuştur. Diğeriyle ve öbürüyle ortak olmak, birlikte yeni bir şey kurmak, yani kültürü çoğaltmak-geliştirmek, yerel bir değer olarak bugünü yaşayan bizlere aktarılır.

Öneriler

Geçen tarihsel süreç, bugün ve önümüzdeki gelecek, bizlere insan hareketlerinin, göçlerin ve kısa/uzun yer değiştirmelerin artarak devam edeceğini gösterir. Kentler bu devinimle birlikte yaşamalarını öğrenmelidir.

Çanakkale geçmişindeki devinimlerle bu yaşama hazırlıklıdır. Bu durumun alışkanlık ve refleks olmaktan çıkarılıp, toplumun tüm kesim ve aktörlerinde geniş ve yaygın farkındalık yaratılması ve yerel kültür politikalarına dönüştürülmesi gerekir.

Çanakkale'de devinim ivmesinin yüksek oluşu kentlilerin birbirleriyle etkileşime geçebilecekleri kamusal alanların önemi artırmaktadır. Dolayısıyla kentteki kamusal alanlar kentlinin buluşup, bilgi alışverişinde bulunabileceği, farklı kültürlerin ve düşüncelerin ifade edilebileceği, kent gündeminin oluşturulabileceği şekilde düzenlenmelidir.

Panel**Çanakkale 2010 Kültür ve Sanat Yılı Açılış Etkinliği
9 Ocak 2010**

Çanakkale 2010 Girişimi'nin 2010 yılı süresince gerçekleştireceği etkinliklerin açılışını yapmak ve kentlilerin bu etkinliklere dikkatini çekmek üzere düzenlenen konferansta, kentin yerel yönetim kurumlarından temsilciler, sanatçılar, akademisyenler ve kentliler, Güzel Sanatlar Fakültesi (GSF) Tiyatro ve Oyunculuk Bölümü Deneme Sahnesi olarak düzenlenen Eski Ermeni Kilisesi'nde bir araya geldi.

Çanakkale Vali Yardımcısı Ali Partal, Çanakkale Belediye Başkanı Ülgür Gökhan ve ÇOMÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Osman Demircan'ın Çanakkale 2010 üzerine düşüncelerini aktardıkları konuşmalarla başlayan konferans iki oturu devam etti. Çanakkale 2010 Girişimi Koordinatörü Mimar İsmail Erten'in moderatörlüğünde gerçekleşen "Kentte Sanat Üretimini Tetikleyecek Dinamikler" adlı ilk oturuma Fatih Balcı ve Ezgi Yemenicioğlu Negir konuşmacı olarak katkıda bulundu.

Çanakkale 2010 Girişimi Sanat Yönetmeni Seyhan Boztepe'nin moderatörlüğünü üstlendiği ikinci oturumda ise Müfit İşler ve Solmaz Bunulday "Çağdaş Sanat Pratikleri ve İzleyicileri Etkileşimleri" konularında sunum yaptılar. Oturumlar, izleyicilerin soru ve değerlendirmeleriyle tamamlandı.

**Panel + Forum
Devinim**

Ocak ayında yapılması planlanan fakat hava muhalefeti nedeniyle 13 Mart 2010 tarihinde gerçekleştirilebilen "devinim" temalı panel+forum, Prof. Dr. Murat Güvenç'in devinimin temel öğelerinden göçü ele aldığı konuşması ve sunumuyla başladı. Cumhuriyet Aslan ve Devrim Uysal'ın Çanakkale özelinde devinim ve kültür ilişkisini konu alan konuşmalarıyla devam eden panel, dinleyicilerin soru, görüş ve önerilerini dile getirdiği forum bölümüyle sona erdi.

Cumhuriyet Aslan: 1992 yılında Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinden mezun oldu. Halen, ÇOMÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü'nde görev yapmaktadır.

Devrim Uysal: ÇOMÜ Mühendislik Mimarlık Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nde görev yapmaktadır.

Murat Güvenç: Lisans ve yüksek lisansını Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü'nde tamamladı. 1991 yılında doktoraasını tamamladıktan sonra 1994 yılında doçent, 2006 yılında profesör unvanını aldı. 2005 yılında bu yana İstanbul Bilgi Üniversitesi Mimari Tasarım Yüksek Lisans Programı'nda öğretim üyesi olarak çalışmalarını sürdürüyor.

Sergi

Açık Şehir Çanakkale

8-27 Ocak 2010

"Açık Şehir", herhangi bir savaş tehdidinde, tahrip olmaması için savunulmayan şehirlere verilen isimdir. Tarihiyle anılan ve kökleri derinlere giden şehirler, genellikle savaş zamanlarında savunmasız bırakılır ve silahlı direniş gerçekleştirilmez. Açık sıfatı hangi ismin veya kavramın önüne getirilirse o şeyi niteler. Nitelenen şey bir şehir ise "açıklık" o şehrin özgürlüğünü, hoşgörüsünü ve demokratikliğini vurgular. Ancak tarihleriyle anılan ve kökleri derinlere giden şehirler "Açık Şehir" olmayı hak ederler. "Açık Şehir" olmak, o şehirleri cazibe merkezi haline getirir. Çanakkale, Açık Şehir önermesi için zengin bir birikime sahiptir. Önemli bir su yolu üzerine kurulmuş Çanakkale şehri, antik çağda da (Troia Savaşı), modern zamanlarda da (Çanakkale Savaşı ve bugünün ekonomik savaş ortamı) insan yerleşimleri için bir cazibe merkezi olagelmıştır"

Hakan Kırdar / Açık Şehir Sergi Küratörü

Söyleşi

Sulukule Platformu Çanakkale'de

11 Ocak 2010

Sulukule Platformu'ndan Derya Nüket Özer ve Funda Oral'ın Sulukule'de yürütülen kentsel dönüşüm projesi sürecindeki deneyimlerini aktardıkları söyleşide, kentsel dönüşüm projeleri ve Çanakkale'de yaşayan Romanların sorunları tartışıldı.

Söyleşi, Fevzi Paşa Orkestrası Çocuk Grubu'nun konseriyle sona erdi.

Konser

Gülsün Onay Konserleri

12 Ocak 2010

Piyano sanatçısı Gülsün Onay, Çanakkale 2010 Kültür ve Sanat yılı çerçevesinde Çanakkaleli sanatseverlerle buluştu. ÇOMÜ Anafartalar Kampüsü, Süleyman Demirel Konferans Salonu'nda Mete Gökçe yönetimindeki Mavıta Çocuk Korosu'nun seslendirdiği iki şarkıyla açılış yapılan konserde çocuklar için bir dinleti sunan Gülsün Onay, daha sonra gerçekleştirdiği resitalde kentlilerle buluştu.

Sergi

İz Grubu Sergisi

20 Ocak - 10 Şubat 2010

Çanakkale 2010 kapsamında İzmirli sekiz sanatçıdan oluşan "İz Grubu" Çanakkaleli sanatseverlerle bir araya geldi. Küratörlüğünü Reyhan Abacıoğlu'nun yaptığı sergide İz Grubu Sanatçıları Reyhan Abacıoğlu, Mehmet Aslan, Bedri Karayağmurlar, İlknur Kocabıyık, Mehlika Korol, Zeki Serbest, Yusuf Toprak ve Münir Yücel'in yapıtları Çanakkale Deniz Müzesi Komutanlığı, Çimenlik Kalesi, Muavenet-i Milliye Sanat Galerisi'nde izleyenlere sunuldu. Çanakkale 2010'un Ocak ayı teması olan "Devinim" çerçevesinde üretilmiş çalışmaların da yer aldığı sergi büyük beğeni topladı.

Film Gösterimi

Devinim Temalı Film Gösterimi

21 Ocak 2010

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi tarafından Dünya Mimarlık Günü etkinlikleri kapsamında her yıl organize edilen İstanbul Uluslararası Mimarlık ve Kent Filmleri Festival'inde gösterime giren filmler arasından seçilen dört film Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölyesi'nde izleyiciyle buluştu.

Gösterilen Filmler

Bir Han Hikâyesi

Yönetmen: Zeliha Kaya

Obras

Yönetmen: Hendrick Dusollier

Göç Kuşağı

Yönetmen: Mustafa Karakaya

Arka Bahçede Yıkım

Yönetmen: Murat Balkı

iletişim

İletişim, insanın varlık sürdürme biçiminin bir ürünüdür ve insanın varlık sürdürme biçimindeki gelişmelere göre güçlenir ve çeşitlenir.¹ İletişimin kültürle ilişkisi karşılıklıdır. İletişim bir yandan var olan kültürün taşıyıcısı olarak toplumsal sistemin sürmesini sağlarken, diğer yandan aynı kültürün dönüşmesi ve toplumsal sistemin yeniden üretilmesini sağlar.

Bir kentteki iletişimin niteliğine bakarak o kentin kültürünün niteliğini değerlendirebiliriz. Yönetici seçkinler azınlığın ve onların kurumlarının oluşturup benimsediği dil yerine insanın kendi yaşam deneyimlerinden üretilmiş ve kendisinin toplumsal konumu açısından anlamlandırılmış bir dilin kullanıldığı kentlerde, insan kent yaşamının öznesidir.² İnsanın kent yaşamının öznesi olduğu kentler de demokratik ve özgürlükçü bir kültüre beşiklik eder.

Bir kentte bu sürecin yaşanabilmesi için kentteki farklı kesimlerin toplumsal hayata katımları için daha geniş ve zengin hayat alanlarına sahip olması ve bu alanlarda her türlü bilginin; taraflar arasında sistemleşmiş, düzenli ve sürekli bir akışkanlık halinde paylaşılabilmesi gerekmektedir.

Tespitler

Çanakkale her türlü iletişim yönteminin kullanıldığı bir kenttir, fakat sözlü iletişim diğer yöntemlere göre daha yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Bu durum özellikle metropollerle kıyasla Çanakkale’de insani ilişkilerin daha sıcak olmasını sağlamaktadır. Fakat kentteki sözlü iletişimin genelde tek taraflı bir akıştan, dinlemekten çok konuşmayı içeren bir

süreçten oluşması insanların örgütlenmesini, birlikte iş yapılabilmesi ve kamuoyu oluşturabilmesini zorlaştırmaktadır. Aynı zamanda, kentte sözlü iletişim yöntemlerinden dedikoduya itibar edilmesi iletişim kurmanın önünde bir engel oluşturmakta ve karşılıklı güveni zayıflatmaktadır.

Çanakkale’de her türlü iletişim aracının kullanılabilmesi için gerekli altyapı mevcuttur. Fakat kentliler bu olanakların kullanımı konusunda eşit hak ve fırsatlara sahip değildir. Merkez dışındaki birçok yerleşim alanı, iletişim ve etkileşim niteliğini zenginleştirme görevini yerine getirecek donanımda, toplum merkezlerine sahip değildir. Bu durum insanların, farklı kesimlerle bilgi alışverişine girmesine, örgütlenmesine, kent yaşamındaki farklı isteklerini duyurabilmesine, gündem oluşturabilmesine engel olmaktadır.

Çanakkale, insanların buluşup bilgi alışverişinde ve kültürel etkileşimde bulunabilecekleri kamusal alanlara ve mekânlara sahiptir. Kordon, Cumhuriyet Meydanı, Cuma Pazarı, Kipa, Halk Bahçesi, Belediye Sosyal Tesisleri, Yalı Hanı ve müzeler, konferans salonları, çarşılar, barlar, kafeteryalar, alışveriş merkezleri örnek olarak sayılabilir. Fakat bu kamusal alanların bir kısmının kent içindeki konumları, mimari özellikleri, kullanım olanakları nedeniyle söz konusu mekânlarda kurulan iletişimin kalitesi oldukça düşüktür. Cuma Pazarı bire bir sıcak bir iletişime olanak tanırken, büyük alışveriş merkezleri, kentliye tüketime dayalı, kişilerarası kültürel etkileşime fırsat vermeyen bir iletişim biçimi sunmaktadır.

Kentin çeperindeki bazı mahallelerde iletişime açık kamusal alanlar bulunmamaktadır. Bu mahallelerde yaşayan insanlar

yukarıda saydığımız kamusal alanlara ulaşım ve o alanları kullanım konusunda eşit hak ve fırsatlara sahip değildi. Bu durum kentte farklı ekonomik imkânlar, sosyo-kültürel özgünlüklere sahip insanların birbiriyle iletişime geçmesini engellemekte, kent içinde bir ayrışmaya neden olmaktadır.

Kentin kendisi, estetiği, fiziki mekânları, binaları, yolları, alanları, mobilyalarıyla farklı iletişim kanalları açtığı gibi farklı iletişim engellerini de ortaya çıkarmaktadır. Çoğu kamu kurum ve kuruluşları kentteki konumları ve mimari özellikleri itibariyle yönetenden yönetilene doğru tek taraflı bir iletişim biçimini dayatmaktadır. Valilik, askeri karargâhlar/yapılar, üniversite (Terzioğlu yerleşkesi) bu iletişim biçimine örnek olarak sayılabilir.

Kurumlarla insanların iletişimine bakarak Çanakkale'nin ortak bir dile ve söyleme sahip olmadığı söyleyebilmek mümkündür. Farklı kesimlere ait algı sınırları ve kültürel farklılığın yarattığı kabul ve retler, ortak dilin oluşmasına önemli bir engel teşkil etmektedir. Bu durum bir yandan bir zenginlik göstergesiirken, diğer yandan insanların kent yaşamına ve yönetimine katılmasını zorlaştırmaktadır.

Çok sayıda sivil toplum örgütüne ve sivil organizasyona ev sahipliği yapan Çanakkale'de bu oluşumlarla ilgili çalışmaların kentte yaygınlığı, olması gerekenin çok altındadır ve kent çeperine ulaşmamaktadır. Çanakkale'de nüfusa oranla yeterli sayıda basın ve yayın kuruluşu bulunmasına rağmen, bu kuruluşlar kent içinde kendisinden beklenen düzeyde bir bilgi alışverişini sağlayamamakta, taraflılık ve temsil yet sorunları nedeniyle kent yaşamında demokratik süreçleri besleyememektedir.

Çanakkale birçok kentte bulunmayan ya da kullanılmayan iletişim araçlarına sahiptir; belediye anonsu, kent-kültür adlı bülten, toplu taşıma araçlarındaki mobil ekran vb. Bu araçlar bilgilendirme amaçlı olup kent içindeki bilgi alışverişini hızlandırmaktadır.

Öneriler

Gelişen teknolojinin olanaklarından Çanakkale halkının tamamının eşit bir biçimde yararlanabilmesi için kolaylaştırıcı yollar aranmalı ve uygulanmalıdır.

Kentin kamusal alanları ve mekânları, ortak bir dil oluşturmak, sosyalleşme, örgütlenme ve herkesin kente dair söyleyebilmesi amacıyla yeniden yapılandırılmalıdır.

Çanakkale'de farklı katmanlardaki insanların karşılıklı ve eşit olarak iletişime geçmesini sağlamak için sosyal politikalar, stratejiler geliştirilmeli ve uygulanmalıdır.

Çanakkale'de tüm katmanlarca anlaşabilecek ortak bir dil oluşturulmalıdır. Tüm kurumlar, kişiler ve medya bu dilin oluşumunda, birlikte ve eşit olarak hareket etmelidir.

Basın ve yayın kuruluşları, yerel ve tarafsız haber vermeye özen göstermeli ve tüm kurumlar, bireylerce teşvik edilmelidir.

(1) Ünsal Oskay'ın İletişim ABC'si adlı kitabındaki giriş yazısından dönüştürülerek aktarılmıştır.

(2) Ünsal Oskay'ın İletişim ABC'si adlı kitabındaki giriş yazısından dönüştürülerek aktarılmıştır.

Sergi

İki Sergi Birden

4-18 Şubat 2010

Şubat ayı Çanakkale 2010 etkinlikleri Devlet Güzel Sanatlar Galerisi'nde açılan sergilerle başladı. "İki Sergi Birden" başlığı altında düzenlenen etkinlikte küratörlüğünü Prof. Hacı Yakup Öztuna'nın yaptığı "Özgün Baskı Portfolyo Sergisi" ve küratörlüğünü Hülya Küpçüoğlu'nun yaptığı "Gelibolu Mail Art Projesi" sergileri Çanakkaleli izleyicilerle aynı mekânda eşzamanlı olarak buluştu.

Panel

Sanat ve İletişim

6 Şubat 2010

Çanakkale 2010 Girişimi'nin düzenlediği etkinliğin moderatörlüğünü Çanakkale 2010 Girişimi Koordinatörü Mimar İsmail Erten üstlendi. Korffmann Kütüphanesi'nde gerçekleştirilen forum, Çanakkale'de kültür sanat alanlarında uğraş veren akademisyen ve sivil katılımcıların görüş ve önerilerini paylaşacağı bir buluşma platformu oldu. Seyhan Boztepe ve Fatih Balcı sanatın gelişimi, güncel sanat ve çağdaş sanat kavramları, günümüzde sanatın işlevi ve bir iletişim biçimi olarak sanat konularında konuştular. Panelden çıkan genel kanı benzer tartışmaların kentte çoğalmasına ihtiyaç duyulduğu yönündeydi.

Video Art Gösterimi

Direkt Kanal

10-14 Şubat 2010

Çanakkale 2010 kültür sanat etkinlikleri kapsamında yer alan "Direkt Kanal" video art projesi sanatseverlerle buluştu. Uluslararası video seçkisiyle Çanakkale'nin dikkatini video sanatına çekmeyi amaçlayan proje, Çanakkale kordonda gerçekleşti.

Söyleşi

Direkt Kanal

12 Şubat 2010

Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi'nden Prof. Dr. Turan Aksoy'un katıldığı söyleşi, kentin buluşma mekânlarından biri olan Yalı Hanı'nda gerçekleştirildi. Aksoy söyleşide "Direkt Kanal" projesi hakkında da bilgi aktardı.

Konser

Başak Okay Caz Konseri

17 Şubat 2010

Çanakkale 2010 etkinlikleri kapsamında ve Lions Kulübü'nün katkılarıyla ÇOMÜ Anafartalar Kampüsü Süleyman Demirel Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen konserde Solist Başay Okay'a piyanist Zafer Çebi eşlik etti. Okay, klasikleşmiş caz parçalarını güçlü yorumuyla müzikseverlerin beğenisine sundu.

Söyleşi

Kent Ekonomi ve Siyaset

19 Şubat 2010

ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Sencer Ayata'nın katıldığı söyleşi ÇOMÜ Anafartalar Kampüsü Süleyman Demirel Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Başak Okay

Film Gösterimi + Söyleşi

İki Dil Bir Bavul
19 Şubat 2010

Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölye'sinde gerçekleştirilen etkinlikte "İki Dil Bir Bavul" adlı film ve filmin yönetmenlerinden Orhan Eskiköy izleyicilerle buluştu. 46. Antalya Altın Portakal Film Festivali'nde bu yıl ilk kez verilen En İyi İlk Film Ödülü'ne layık görülen "İki Dil bir Bavul", aynı gece Uluslararası Ortadoğu Filmleri Festivali'nde En İyi Ortadoğu Belgeseli Ödülü'nü kazandı. 16. Uluslararası Altın Koza Film Festivali'nin ödül töreninde Nuri Bilge Ceylan'ın Türk izleyicisine şiddetle tavsiye ettiği film SİYAD Ödülü ve Jüri Yılmaz Güney Özel Ödülü'nün de sahibi oldu.

Panel + Forum

İletişim
20 Şubat 2010

İletişim temalı panel+forum'da iletişim ve kültür ilişkisi, hem kavramsal olarak hem de Çanakkale özelindeki pratikler gündeme getirilerek irdelendi. Kentten ve kent dışından katılımcıların sunumlarıyla başlayan panel, katılımcıların soru, görüş ve önerilerini dile getirdiği forum bölümüyle sona erdi. Panel+forum, Eyüp Görgüler'in moderatörlüğünde aşağıdaki isimlerin katkılarıyla gerçekleştirildi.

Başol Özyayla: TON TV genel yayın yönetmeni. Senarist ve yönetmen olarak da çalışmaktadır.

Cem Erciyes: Radikal gazetesi kültür-sanat editörü. Aynı zamanda Radikal gazetesinin KİTAP eki sorumlu yayın koordinatörüdür.

Gülşay Sarışen: Çanakkale Belediyesi Halkla İlişkiler ve Sosyal İşler Birimi ve Kent Konseyi'nde görev yapmaktadır. Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Toplum Merkezleri ve sivil toplum kuruluşları aracılığıyla, aile içi şiddetle mücadelede devletin rolü kamu kurum ve kuruluşları arasında işbirliği konularında çalışmalar yürütmektedir.

Hasan Açıanal: Yeditepe Üniversitesi'nde öğretim üyesi ve gastronomi uzmanı Hasan Açıanal, Türk mutfağının yurtdışında tanıtımı konusunda etkinlikler düzenlemektedir. Akdeniz Mutfakları Konservatuar başkanlığı yapmaktadır.

Murat Çelikkhan: ODTÜ İşletme mezunudur. Nokta, Yeni Gündem, Panaroma, Kapital gibi dergilerde; Demokrat, Evrensel, Hürriyet, Radikal, Birgün gibi gazetelerde, ANKA ajansı ve Bianet'te gazetecilik yaptı. İnsan Hakları Derneği, Türkiye İnsan Hakları Vakfı, Af Örgütü, Helsinki Yurttaşlar Derneği ve Barış Meclisi'nde çalıştı. "İki Genç Kız" ve "Bulutları Beklerken" filmlerinin yapımına katkıda bulundu. Halen gazetecilik yapıyor.

Film Gösterimi
If İstanbul'dan Canlı
20-21 Şubat 2010

Dijital sinema adına gerek ülkemizde gerekse dünyada önemli bir adım olan "If2" adını taşıyan oluşum, 6 filmi Türkiye ve dünyada farklı noktalardaki izleyicilerle buluşturdu. 15 ayrı kentte internet üzerinden eşzamanlı olarak yapılan gösterimler, "Değişen Coğrafyalar, Yeni Kabileler" başlığı altında,

yurtiçi ve yurtdışından çeşitli sanatçı, yönetmen ve yazarların katılımıyla yapılan tartışmayla sona erdi. Çanakkale'de gerçekleştirilen gösterimler ÇABİSAK, Çanakkale 2010 ve Bir Sivil Girişim Kara işbirliğiyle gerçekleştirildi.

kimlik?

Kent Kimliği ve Kentlilik Bilinci

Kentler kimliklerini coğrafi konularının yanı sıra o kentte yaşamış ve yaşamakta olan insan ve insanların ürettikleriyle kazanırlar. Bir kentin kimliğini o kentin kültürü üzerinden tanımlayabiliriz.

Kentlerin kimliğini birer kültürel öge olarak kamusal alanlar, farklı kültürlerin yarattığı zenginlik, farklı ihtiyaçların doğurduğu ekonomik, sosyal, siyasal etkinlikler ve özellikle meslek üzerinden biçimlenen kimliklerin oluşturduğu topluluklar belirler. Kent kültürünün en önemli verisi ise "farklılıklar" üzerine oturmasıdır. Kentte yaşayan her bireyin farklılıklara dair demokratik ve çoğulcu bir yaklaşıma sahip olması önemlidir. Dolayısıyla kültür temelli kent kimliğinde önemli bir altlık "farklılıklarla yaşam" kavramıdır. Kentlilik bilinci ise, kentte yaşayan kişinin kendisini kentin aktif bir katılımcısı olarak görmesiyle ve kent kültüründeki farklılıklarla dayanışma içinde yaşabilmesiyle kazanılacak bir niteliktir.

Tespitler

Kentler, kimlikleri ve ruahları olan mekânlardır. İnsan, kent ve kimlik ilişkisi sonucu kültür oluşmuş ve bunun yansıması olarak kentlerin kimliği şekillenmiştir. İnsanların nasıl kimlikleri varsa kentlerin de kültür ve coğrafyadan beslenen kimlikleri vardır ve bu kimlik kentlilerin üretimlerinden oluşur.

Çanakkale kentinin kimliği şu alt başlıklarda incelenebilir,

- Kentin coğrafi konumu
- Mimari (sivil ve askeri)
- Kentte yaşamış ve hala yaşamakta olan azınlık ve gayrimüslimler
- Göçler
- Çanakkale'nin tarihte savunma kenti olma yapısından gelen askeri kimliği
- Üniversite

Yukarıdaki başlıkların irdelenmesi sonucunda kentin öne çıkan kimlik öğeleri ve kavramları "baskın olmayan, farklı, dönüşen" olarak tanımlanabilir. Kente kimlik verecek her öğede, gelip geçenlerin ve tarihsel değişimlerin bıraktıkları ve götördükleri dönüşümü görmek mümkündür.

Günümüzde tüm evrensel-küresel ve yerel değerler bir arada yaşamaktadır. Bununla beraber, evrensel değerleri göz ardı ederek salt gereksinimler üzerinden bir kentin yaşatılması ve bu durumun kent kültürüne katkı sağlaması söz konusu değildir.

Çanakkale kenti kimliğini aramaktadır. Bu arayış içerisinde kente çeşitli imajlar, çeşitli elbiseler giydirilmeye çalışılmaktadır. Çanakkale kent kimliği tek bir öğede toplanamaz, kentin tek bir unsurunun öne çıkarılmasıyla oluşturulmaya çalışılacak bir kimlik yapay olacağı gibi tekipleştirme tehlikesi de içerir.

Öneriler

Kenti tek bir kimlikle tanımlamak yerine, birden çok değeri içeren, farklı ve çoğulcu bir kimlikle tanımlamak gerekir.

Kamusal alanlar kentlerin kimliğini belirleyen alanlardır. Bu alanların işler hale getirilmesi ve kentin çoğulcu yaşamını destekler şekilde düzenlenmesi gerekir.

Kamusal alanlarda kent estetiği ve kent kimliğini oluşturan değerlerle harmanlanarak acilen ve titizlikle çalışmalar geliştirilmelidir.

Kente farklılıklarla beraber ve birlikte yaşama kültürü, farklı kültürlerin kentin kimliğine kazandırdığı zenginlikler daha görünür kılınmalıdır.

Kültürlerarası etkileşimler sonucunda ortaya çıkan çoğulcu değerler geliştirilmeli ve desteklenmelidir.

Kentte mimari ve kültürel zenginliklerin korunması için katılımcı ve çoğulcu projeler üretilmelidir.

Kent kimliğinin diğer kentlerinkiyle ve kentteki bir kültürel kimliğin diğeriyle kıyaslanması, farklılıklar ve üstünlüklerle değil, paydaşlıklar ve ortaklıklarla olmalıdır. Bu tür paylaşımcı ve ortaklık arayan üslup kentin bütününe hakim hale dönüşebilmeli ve diğerini de etkileyebilecek kentsel kimlik değeri oluşturabilmelidir.

Kentlilik bilinci, karşılıklı ve etkileşime açık süreçlerle yaygınlaşmalı, kentin bütün kesimlerine kentsel kimlik değerleri erişilebilir kılınmalıdır.

Kentlilik bilincinin oluşması ve artırılmasına altlık oluşturmak için; yerel değerler, evrensel değerleri gözetken ve kılavuz alan bilgiyle ortaya çıkarılmalı, geniş mutabakatlarla sentezlenip yorumlanmalı ve paylaşımcı ortamlarla yaygınlaştırılmalıdır.

Performans
Recon-Heart-Structure
12 Mart 2010

Çanakkale 2010 Mart ayı etkinlikleri kapsamında Onur Demirbasa solo çağdaş dans performansıyla izleyicilerle buluştu. ÇOMÜ GSF Tiyatro ve Oyunculuk Bölümü Deneme Sahnesi olarak kullanılan ve kültür sanat etkinlikleri için kentin sayılı mekânlarından biri olan Eski Ermeni Kilisesi'nde gerçekleşen performansı Çanakkaleli sanatseverler ilgiyle izledi.

Söyleşi
Sanat Nesnesi-Nesnesi Sanat
13 Mart 2010

Yıldız Teknik Üniversitesi Sanat ve Tasarım Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Rifat Şahiner'in konuşmacı olduğu "Sanat Nesnesi-Nesnesi Sanat" başlıklı söyleşi Korffmann Kütüphanesi'nde gerçekleştirildi.

Panel + Forum
Kent Kimliği - Kentlilik Bilinci
20 Mart 2010

Doç. Dr. Serhan Ada'nın kent, kimlik, kültür ilişkisi üzerine yaptığı konuşmayla başlayan "kent kimliği ve kentlilik bilinci" temalı panel+forum, Yrd. Doç. Rüstem Aslan ve Sevim Ateş'in Çanakkale kent kimliği üzerine düşüncelerini dile getirdikleri sunumların ardından dinleyicilerin soru, görüş ve önerileriyle devam etti. Panel'de Dr. Dilek Tunalı ve Mehmet Kahyaoğlu, Ahmet Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin kuruluş sürecine dair deneyimlerini aktardılar.

Dilek Tunalı: 1999 yılında İzmir Büyükşehir Belediyesi Tanıtım ve Yayıncılık Şirketi'nde, tanıtım birimi sorumlusu olarak

görev aldı. 2000-2002 İzmir Büyükşehir Belediyesi "İzmir Sanat" Kültür ve Sanat Merkezi'nde yönetici yardımcılığı ve yöneticilik yaptı. Halen, Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nde proje yöneticisi olarak görev yapmaktadır.

Mehmet Kahyaoğlu: 2000-2002 yılları arasında İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin sanat merkezi İzmir Sanat'ın yöneticiliğini, 2008-2010 yılları arasında İBB'nin Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi'nin sanat danışmanlığını yapmıştır. Halen Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde sanat tarihi dersleri vermektedir.

Rüstem Aslan: Uzmanlık alanları arkeolojik kazı ve yüzey araştırması, etnoarkeoloji, yerleşim arkeolojisi, arkeolojik yerleşim sistemleri ve mekânsal analizdir. Halen ÇOMÜ Arkeoloji Bölümü'nde görev yapmaktadır.

Serhan Ada: İstanbul Bilgi Üniversitesi'nde Kültür Yönetimi (lisans ve yüksek lisans) program koordinatörü ve Santralistanbul icra kurulu üyesidir. İngilizce, Fransızca, İspanyolca ve İtalyanca bilen Ada, aynı üniversitede 1999'da Domus

Academy-Milano işbirliğiyle kurulan ve lisansüstü düzeyde eğitim veren Tasarım Kültürü ve Yönetimi sertifika programının direktörlüğünü de yürütmektedir.

Sevim Ateş: 1960 İstanbul doğumlu. Anadolu Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü mezunu. Halen Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nde Çanakkale Devlet Güzel Sanatlar Galerisi Şube Müdürü olarak görev yapmaktadır.

Kısa Film Gösterimleri

Ortada Buluşalım

25 Mart 2010

İzmir-Çanakkale-İstanbul kentleri arasındaki bağı, bir iletişim kanalı olarak ele alan projenin danışmanlıklarını yine bu kentlerden akademisyenler üstlendi. İzmir'den Yrd. Doç. Dr. Ragıp Taranç (Dokuz Eylül Üniversitesi), Çanakkale'den öğretim görevlisi Meral Eşli (ÇOMÜ) ve İstanbul'dan Prof. Turan Aksoy'un (Yıldız Teknik Üniversitesi) danışmanlık yaptığı proje için her kentten seçilen üç film Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölyesi'nde izleyicilerle buluştu.

turizm

Dünyadaki en büyük kitle hareketi olan turizm en basit tanımıyla "bir yerin tarihi ve doğal güzelliklerini görmek, tanımak, eğlenmek ve dinlenmek için yapılan gezi"dir. Günümüzde ulaşım imkânlarının daha kolay ve ucuz hale gelmesi, insanların geride bıraktıklarıyla kolayca haberleşmesini sağlayan kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması sayesinde turizm kavramı "asıl yaşadığı yerin dışında başka bir yere eğlence, tatil, kültür, arkadaş ve akraba ziyareti, aktif spor, toplantı, görev, iş, öğrenim, sağlık, transit vb. amaçlarla seyahat etmenin doğurduğu olaylar bütünü" olarak da tanımlanabilir.

Bir kentte turizm alanında gerçekleştirilen her türlü faaliyet, niteliğiyle o kentin kültürünü olumlu ya da olumsuz olarak etkilemekte, kentteki yaşam kalitesinin yükselmesinde ve düşmesinde belirleyici öğelerden biri olmaktadır.

Turizm faaliyetleri kentin doğal ve kültürel kaynakları kullanılarak gerçekleştirilir. Dolayısıyla, turizm faaliyetleriyle kültürel değerlerin korunması, öne çıkarılması ve zenginleştirilmesi sağlanabileceği gibi, sürekli artan talebi karşılamak üzere kültürel değerlerin metalaştırılmasıyla bu değerler yok edilebilir ya da yozlaştırılabilir.

Buradan yola çıkarak, kültürel değerlerin korunmasına ve zenginleşmesine hizmet eden turizmin özelliklerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- *Alışveriş kültürü yerine paylaşma kültürünün öne çıkarıldığı bir anlayışa sahip,*
- *Kültürel değerlerin korunması ve geleceğe aktarılması için sürdürülebilir yöntemlerin uygulayan,*
- *Planlama sürecinde bütüncül bir yaklaşım ve katılımcı yöntemlerle kültürel öncelikleri belirleyen, yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşlarının planlama sürecine aktif katılımını sağlayan,*
- *Artan turizm talebine göre stratejilerin belirleyen, altyapıyı hazırlayan*

Tespitler

Kent merkezi, turizmin öznesi olmaktan çok turizme lojistik hizmet sunan bir konumdadır (kent dışı değerler: Troia, Gelibolu, Assos, Aleksandra Troas, Adalar, Kazdağları, geleneksel taş ev mimarili köyler, Yeşilyurt, Behramkale, Adatepe, balık-meze-zeytinyağı yemekleri, ekolojik tarım, etnografik geleneksel değerler, vb.) Çanakkale kent merkezi bölgeye gelen ziyaretçilere konaklama, yeme-içme, eğlenme, dinlenme, spor yapma, müze gezme, sanat ve kültür aktivitesine katılma ve benzeri lojistik destek sağ-

lamaktadır. Dolayısıyla, turizm faaliyetlerinin kentin kültürel ve sosyal dokusuna etkisi çok zayıf kalmaktadır.

Kentte birçok kurum ve kişi Çanakkale'nin bir turizm kentine dönüşmesini talep etmektedir. Fakat kent, şu an talep yaratacak bir niteliğe ve altyapıya sahip değildir.

Kent merkezi turizmin öznesi olabilecek doğal ve kültürel değerlere sahip olduğu halde, (Çanakkale seramikleri, Cuma Pazarı-doğal ve geleneksel ürün pazarı, özel kütüphaneler, müzeler, kültür mekânları, sörf-yelken gibi özgün spor alan ve aktiviteleri, çağdaş sanat ve kültür organizasyonları, bienaller, fuarlar, festivaller, bilimsel kongreler) bu değerlerin yeterince öne çıkarılmaması ve kültür ve turizmin birbirini besleyeceği süreçlerin planlamasının yapılmaması gibi nedenlerden dolayı Çanakkale şu an turizm kenti olma hedefinden uzaktadır.

Öneriler:

Kentteki turizm faaliyetleri doğal ve kültürel değerleri öne çıkaracak, koruyacak ve zenginleştirerek şekilde planlanmalıdır. Planlama sürecine yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşları aktif olarak katılmalıdır.

Kentteki doğal ve kültürel kaynakların yok olmaması/yolaşmaması için turizm alanında belirlenen hedefe yönelik fiziksel ve kültürel altyapı çalışmaları yapılmalıdır.

Kentteki turizm faaliyetleri, turizmin sosyal ve ekonomik

çıktılarının yanı sıra, kent ve kentli faydalanacağı yaklaşım ve yöntemlere de eşit önem vermelidir.

Kentteki turizm faaliyetleri sürdürülebilir bir anlayışla gerçekleştirilmeli, kentteki tüm aktörler bu anlayışın oluşturulmasında aktif rol almalıdır.

Turizm faaliyetleri kent kültürünün dünyaya tanıtılması ve diğer kültürlerle ilişki kurmasına katkı verecek yöntemlerle gerçekleştirilmelidir.

Sergi

Çanakkale Sanat Buluşması

5 Nisan 2010

Proje direktörlüğünü Seyhan Boztepe'nin üstlendiği ortak sergi, Çanakkale'de sanatla ilgilenen ve üreten tüm insanları bir araya getirme amacıyla gerçekleştirildi. Lions Kulübü tarafından desteklenen projede kentte sanatla ilgili bireylerin işleri bir araya getirilerek sergilendi. Sergide yer alan çalışmalar hibe olarak kabul edilerek bunların satılmasından elde edilen gelir engelli çocukların kullanımına uygun oyun alanlarının yapılmasına aktarıldı. "Çanakkale Sanat Buluşması" ortak sergisinde yaklaşık 80 sanatçının resim, heykel, çini, baskı, fotoğraf, seramik alanlarında çalışmaları yer aldı. Etkinliğe 8-21 Nisan tarihleri arasında Devlet Güzel Sanatlar Galerisi ev sahipliği yaptı.

Panel + Forum

Turizm

17 Nisan 2010

Erdoğan Alniak'ın moderatörlüğünü yaptığı turizm temalı panel+forum'da dünyada ve Çanakkale'deki örneklerden yola çıkarak turizm ve kültür ilişkisi tartışıldı. Yeşim Dizdaroglu'nun çeşitli kentlerdeki turizm faaliyetlerinin kül-

türe olumlu ve olumsuz etkilerini ortaya koyan sunumuyla başlayan panel, Murat Gümüş, Aşkın Değirmenci ve Tolga Çebi'nin Çanakkale'deki turizm faaliyetleri ve kentteki turizm algısı ve anlayışı üzerine yaptığı konuşmalarla devam etti. Etkinlik, salondaki katılımcıların görüş ve önerilerinin tartışıldığı forum bölümüyle devam etti.

Aşkın Değirmenci: Aşkın Turizm Sanayi Ticaret ve Ltd. Şirketinin ve Aşkın Otel'in sahibi olan Değirmenci, Çanakkale turizmi için önemli bir yere sahiptir. Firma olarak, yurtdışındaki turizm fuarlarında Çanakkale'yi temsil etmiştir. Değirmenci, Çanakkale Turistik Otelciler Derneği başkan vekili olarak görev yapmaktadır.

Murat Gümüş: 1989 yılında Anadolu Üniversitesi İletişim Sanatları Reklamcılık ve Halkla İlişkiler bölümünden mezun oldu. Yüksek lisans ve doktorasını Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yaptı. Halen ÇOMÜ Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu Konaklama İşletmeciliği Bölümü öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Tolga Çebi: Tolga Çebi İstanbul Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. Çebi fotoğrafçılıkla ilgilenmektedir.

S. Yeşim Dizdaroğlu: 1998 yılında Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü'nden mezun oldu. 1998-2003 yılları arasında grafik ve web-tasarımcısı olarak bilişim sektöründe çalışmış ve Cam Ocağı eğitim ve sanat direktörlüğü yapmıştır. 2005 yılında Brandenburg Teknik Üniversitesinde Dünya Miras Çalışmaları üzerine yüksek lisans tezi hazırlamıştır. 2006 yılından bu yana eğitim koordinatörü olarak ÇEKÜL Vakfı'nın yetişkinlere ve çocuklara yönelik tüm ulusal ve uluslararası projelerini yürütmektedir.

Film Gösterimi

Hisar Kısa Film Seçkisi

22 Nisan 2010

2005 yılında Hisar Kısa Film Festivali'nde gösterime giren ödüllü dört kısa film Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölyesi'nde izleyiciyle buluştu.

Gösterilen Filmler

Apartman

Seyfi Teoman

Eceba

Vedat Özdemir

Kapital-İst-Anbul

Aysim Türkmen ve Erkin Pepek

Sürgün

Orhan Eskiköy ve Pınar Yıldız

Resital

Ezgi Anıl Flamenko Resitali

26 Nisan 2010

Gitar sanatçısı Ezgi Anıl, Eski Ermeni Kilisesi'nde (G.S.F Dene-me Sahnesi) gerçekleştirdiği solo flamenko gitar resitalinde dinleyenlere keyifli anlar yaşattı. Programında Türk ezgilerinin flamenko yorumlarına da yer veren sanatçı performansı ile büyük beğeni topladı.

Performans

"Adını Taşıyan" Çağdaş Dans Tiyatrosu

27 Nisan 2010

ÇOMÜ. Anafartalar Kampüsü Süleyman Demirel Konferans Salonu'nda gerçekleştirilen etkinlikte koreografisini ÇOMÜ GSF Tiyatro ve Oyunculuk Bölümü öğretim elemanlarından Buket Deniz'in yaptığı ve bölüm öğrencilerinin sahne aldığı dans tiyatrosu sanatseverlerle buluştu. Destan kahramanı Gılgamış'ın ölümsüzlüğü arayışı üzerinden modern insanın yaşamına göndermeler yapan dans tiyatrosu Çanakkale 2010 Nisan ayı etkinliklerinin sonuncusuydu.

sanat

Seramik ve Kentte Sanat sanat

En genel anlamıyla yaratıcılık ve hayal gücünün ifadesi olan sanat, insanlık tarihinin her döneminde var olan bir olgudur. İnsanın geçirdiği evrimler, yaşama biçimlerini, yaşama bakışlarını, sanat biçimlerini ve sanata bakışlarını değiştirmiş, her dönemde ve her toplumda, sanat farklı görünümelerde ortaya çıkmıştır. Sanat, kültürü doğrudan etkileyen temel öğelerden biridir ve kültürle arasında karşılıklı bir ilişki vardır. Kültür ve sanat birbirlerini etkiler, değiştirir ve dönüştürür.

Tespitler

Çanakkale, kuruluşundan itibaren çeşitli kurum ve kişilerce sanat faaliyetleri düzenlenmiş bir kenttir. Seramik dışında, müzik, tiyatro, sinema vb. sanat alanlarında da çalışma ve etkinlikler gerçekleştirilmiş, bu etkinlikler kent kültüründe izler bırakmıştır.

Günümüzde kentte düzenlenen sanat faaliyetleri nitelik ve nicelik açısından büyük bir artış gösterse de, kentteki görünürlükleri ve yaygınlıkları, kültüre etkileri açısından değerlendirildiklerinde, beklenen düzeyin altında kalmaktadır. Etkinliklere katılımın belirli çevrelerle sınırlı kalması, kamusal alanlarda ve mekânlarda sanat nesnelерinin ve faaliyetlerinin azlığı, sanatın kent kültürünü etkilemesi, değiştirmesi, dönüştürmesi önündeki engellerden birkaçıdır.

Bir önermeye göre kentin kuruluşundan beri, ama tarihi bir belgeye göre 1640'lerden beri bu kentte seramik üretilmektedir. Çanakkale'de üretilen seramiklerin alıcısı boğazdan geçen gemiler, İznik ve Kütahya seramiklerinin alıcı ise Osmanlı devleti olmuştur. 17. yüzyıl-20. yüzyıl arasında zirve yapan Çanakkale seramiklerinin bir başka özelliği kendi içinden halk zanaatkarlarının üretimi olmasıdır. Ayrıca, dünyada üç kent adını seramikten alır (Mallorca adası-Majolika denilen bir sır çeşidi dolayısıyla, Feanza şehri-fayans kelimesi buradan gelir ve Çanakkale) Son 40 yılda kentin/kentlinin unuttuğu bu sanat/zanaat son yıllarda özel bir çabayla tekrar canlandırılmaya çalışılmaktadır.

Hem seramik alanındaki hem de yine son yıllarda kentte görünürlüğü artan diğer sanat dallarındaki çalışmaların kent ve kentliyle girdiği etkileşim, kent kültürünün değişmesinde/dönüşmesinde önemli bir etken olma potansiyeline sahiptir.

Öneriler

Sanat alanındaki her türlü çalışma, tüm kent ve kentliyle buluşma hedefi göz önüne alınarak yapılandırılmalı, mekânlar ve organizasyonlar bu anlayışla düzenlenmelidir. Katılımda eşit fırsat ve olanaklar yaratılmalıdır.

Özellikle dezavantajlı gruplar olmak üzere tüm kentlinin kent yaşamına katılımında sanatın rolü güçlendirilmelidir. Kentte sanat alanında yapılacak çalışmaların aracılığıyla kentteki bilgi alışverişi ve kültürel etkileşime ivme kazandırılmalıdır. Kentteki sanat çalışmaları katılımcı, yaygın ve sahici süreçler içermelidir.

Kentte var olan popüler sanat çalışmaları (seramik, resim, dans, tiyatro, geleneksel el sanatları atölyeleri ve kursları), nitelik ve nicelik açısından geliştirilmeli ve yaygınlaştırılmalıdır. Ayrıca farklı çalışma gruplarının birbirleriyle diyaloga geçmesi sağlanmalıdır.

Kentteki tüm kurumlar kentin sanat yaşamında sorumluluk almali, sanat alanında yaptıkları çalışmalarda buyurgan ve lütüfkâr üslubu terk ederek katılımcı süreçleri işletmelidirler.

Kentin fiziki planlanmasında, kentin sanat yaşamındaki ihtiyaç ve talepler göz önünde bulundurulmalı, bu alana öncelik verilmelidir.

Kent sermayesi ve özel sektörle kentteki sanat çalışmaları arasında, çıkara değil sorumluluğa dayalı sürdürülebilir bir ilişki kurulmalıdır.

Seramik alanında uzman ve akademik çalışmalar geliştirilmeli ve bilginin toplumsallaşması sağlanmalıdır.

Seramik üretimi hem geleneksel hem de çağdaş anlayışlar içerecek şekilde özendirilmeli ve geliştirilmelidir.

Seramiğin görünür kılınması için müze, sanat galerisi, kültür merkezi gibi mekânlar çoğaltılmalı; sergi, sempozyum, çalıştay ve yarışma türü eylem ve etkinlikler toplumsal kültür yaygınlığı hedefine ulaşacak şekilde düzenlenmelidir.

Şenlik Yerel Tatlar Şenliği 8 Mayıs 2010

Çanakkale Kent Konseyi Kadın Meclisi ve Çanakkale 2010 Girişimi ortaklığı, Çanakkale Belediyesi'nin desteğiyle 8 Mayıs 2010 tarihinde gerçekleştirilen "Yerel Tatlar Şenliği" kapsamında ev hanımlarının yapmış olduğu zeytinyağlılar, sala-

tarlar, etliler, bulgurlular, turşular, hamur işleri, tatlılar, birçok lezzet ve tat Halk Bahçesi'nde Çanakkale halkının beğenisi-ne sunuldu. Toplam 76 kadının yemekleriyle katıldığı, sekiz işyeri sahibinin de yapmış oldukları ürünleri halka ücretsiz olarak dağıtarak destek verdiği bu etkinlikte, kültürel miras ve yerel yemek kültürü üzerine çeşitli konuşmalar yapıldı. Kentlinin büyük ilgi gösterdiği şenlikte aynı zamanda Çanakkale Belediyesi Türk Halk Müziği koro şefi İftihar Vanlı ve grubu bir müzik dinletisi gerçekleştirdi.

Söyleşi Tarihi Türk Evleri Haftası 10-16 Mayıs 2010

Bu yılki teması "Çanakkale'de Tarihi ve Kimlikli Gelecek" olan Tarihi Türk Evleri Haftası'nın 28'si Türk Evleri Koruma Derneği, Çanakkale Belediyesi, Mimarlar Odası Çanakkale Şubesi ve Çanakkale 2010 ortaklığıyla gerçekleştirildi. 15 Mayıs 2010 tarihinde, Çanakkale Deniz Müzesi Konferans Salonu'nda Çanakkale Belediye Başkanı Ülgür Gökhan, Türkiye Tarihi Evleri Koruma Derneği Başkanı Prof. Dr. Cengiz Eruzun, Çanakkale 2010 Girişimi Koordinatörü İsmail Erten ve Mimarlar Odası Çanakkale Şubesi Başkanı Sevil Ural'ın konuşmalarının yer aldığı Tarihi Türk Evleri Haftası'nda, çeşitli uzmanların sunumlarına ve panel+forum bölümüne yer verildi.

Sunumlar Prof. Dr. Suphi Saatçi (TÜRKEV 2. Başkanı) Kentsel Korumada Süreklilik

Rüstem Aslan (Troia Kazı Heyeti Başkan Yardımcısı)
Troia'dan Çanakkale'ye Yerleşim Kültürü ve Ev

Prof. Dr. Cengiz Eruzun (Türkiye Tarihi Evleri Koruma Derneği (TÜRKEV) Yönetim Kurulu Başkanı)

Çanakkale Koruma Amaçlı Plan Süreci

Uğur Tınaz [Mimar-Çanakkale Evleri Yaşatma Projesi (ÇEYAP)]

Bugünden ÇEYAP'a Bakış

Meral Harput (Mimar-Çanakkale Belediyesi KUDEB)

Çanakkale Koruma Planı'nın İşleyişiyle İlgili Değerlendirmeler

Bahattin Köylü (Mimar-ÇEYAP)

Çanakkale Evleri

A. Burcu, Serdar Kökner, İlknur Demirlenk, Ayşe Deniz Sekban

Bozcaada Evleri

Ferda Oral (Mimar-Mimarlar Odası Çanakkale Şubesi 2. Başkanı)

Gelibolu Evleri

Kemal Aşrok (Mimar-Mimarlar Odası Biga Temsilciliği Başkanı)

Biga Evleri

İsmail Erten (Mimar-ÇEYAP)

Kazdağı'nın Güney Yamaç Yerleşimleri ve Evleri

Prof. Dr. Osman Demircan (ÇOMÜ GSF Dekanı)

Köylerimizden Göç Öyküleri/Yalnızlaşan Yaşamlar

"Tarihi Evler Koruma-Planlam Sorunları" Panel+Forum

Moderatör: Sevil Ural (Mimarlar Odası Çanakkale Şubesi Başkanı)

Panelistler:

Ülgür Gökhan (Çanakkale Belediye Başkanı)

İsmail Erten (Çanakkale Sivil İnisiyatifi)

Cengiz Eruzun (TÜRKEV Yönetim Kurulu Başkanı)

Gösterim
Ziyaretçiler-Videoart
14-15 Mayıs 2010

Küratörlüğünü Şinasi Güneş'in yaptığı "Ziyaretçiler" başlıklı video-art gösterimi Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölyesi'nde izleyicilerle buluştu. Gösterimlerin ardından Şinasi Güneş ve asistan küratör Özgen Yıldırım'la bir söyleşi gerçekleştirildi.

Söyleşi
Murat Uyrukulak
16 Mayıs 2010

"Tol" ve "Har" romanlarının yazarı Murat Uyrukulak, Yalı Hanı'nda okuyucularıyla buluştu ve edebiyat üzerine bir söyleşi gerçekleştirildi.

Panel + Forum
Seramik ve Kentte Sanat
22 Mayıs 2010

Seyhan Boztepe'nin moderatörlüğünü yaptığı "Seramik ve Kentte Sanat" temalı panel+forum Sibel Yardımcı, Melih Görgün, Hülya Acar, Mehmet Eşli ve Birim Ömer Erol'un katılımıyla gerçekleştirildi.

Sibel Yardımcı

Mimar Sinan Üniversitesi Sosyoloji Bölümü

Melih Görgün

Avrupa Kültür Derneği

Hülya Acar

Çanakkale Seramik Konseyi Koordinatörü

Mehmet Eşli

Çanakkale Belediyesi Tiyatro Topluluğu Eğitmeni

Birim Ömer Erol

Karınca Sanat Merkezi

EKONOMİ

kırsal kent-tarımsal ekonomi

Tarım, hemen hemen tüm ekonomilerde birincil faaliyet sahası ve iktisadi kalkınmada öncü sektördür. Bu rolüyle tarım, kültürün oluşumunda ve dönüşümünde önemli bir etken ve belirleyici bir öge olmuştur.

Tespitler

Bir kentin veya bir ülkenin istihdam politikası tarım politikasının belirlenmesinde önemlidir. Tarım politikası, aynı zamanda kentin ve ülkenin gıda değişimiyle ilgilidir. Beslenmek için ne tür politikaların öngörüldüğü veya uygulandığı doğrudan doğruya tarım politikalarını yansıtmaktadır. Tarihsel gelişimi içerisinde bakıldığında tüm gıda politikaları gıdayı kentlilere en ucuza mal etme hedefiyle belirlenmiştir.

Tarım politikalarının sonuçlarından biri olan köyden kente göç, sadece tarımdaki üretim veya gıda ve istihdamla ilgili politikaları değil, aynı zamanda kültürü de etkilemektedir. Özellikle kente gelen kırsal kesim, kentlerde onları kentleştirecek bir kültür politikası veya sosyalleştirme politikası olmadığı sürece kentlileri köylüleştirilmektedir. Çanakkale gibi ekonomisi sanayiden ve turizmden çok tarıma dayalı olan kentlerde bu durum daha yoğun bir şekilde gözlemlenmektedir.

Kentin tarihine baktığımızda tarımın Çanakkale’de büyük bir önem taşıdığını görürüz. Barbaros Mahallesi’ne geçişteki tahta köprü mevkii, “Tatar Mahallesi” olarak bilinir. Tatarlar, kente göçtüklerinde bildikleri iş olan tarım ve hayvancılıkla

uğraşmıştır. Tatar atları, posta arabalarının vazgeçilmezidir. Anadolu ve Balkanlar’daki tüm posta arabalarının acar Tatar atları acaba buralardaki haralarda mı yetişmiştir?

Kentin çeperindeki birçok arazi Osmanlı’nın son dönemi ile Cumhuriyet’in ilk döneminde yaşayan büyük ve zengin ailelerin çiftlikleridir (Terzioğulları, Başaranlar, Demircioğulları, Acarlar, vb.). Onların şimdiki kuşaklarına miras kaldığı görülen bu çiftlikler, artık kentin imar alanına dönüşmüştür.

Musevi cemaati, bölgedeki arpa, bakla, buğday, meşe palamudu, peynir, zeytin, zeytinyağı ve pamuk gibi tarım ürünlerini Çanakkale’ye getirip depolamış, Çanakkale’den gemilere yükleyip dışarıya satmışlardır. Elde ettikleri gelirlerle Aynalı Çarşı gibi yapıları yapmışlar, önemli sivil mimarlık örneklerini oluşturmuşlardır.

Bu durumu bir başka ölçek ve boyutta yaşayan ve yaşatanlar, Avrupalı ülkelerin ticari ataşeliğini üstlenen konsoloslardır. Sayılarının otuz civarında olduğu söylenen bu Levanten kesim, bölge tüccarlığını uluslararası ticaretle birleştirmişlerdir. Yaşadıkları konaklar ve yalılar ise dönemin Avrupa mimarlık kültürünün Çanakkale’deki yansımalarıdır. Levantenlerin birçok sanatla ilgilenmesi, (tiyatro, fotoğraf, müzik vb.), eşleriyle akşam gezmeleri, kadınların da katıldığı bahçe partileri, gösterişli botanik parkları, at binmeleri, av partileri gibi etkinliklerle kent kültürünü zenginleştirdiği söylenebilir.

Çanakkale'de üretimdeki nüfusun toplam verilerini değerlendirdiğimizde, tarıma dayalı bir üretim ve tarımsal ürünlerin işlenmesinin başını çektiği bir sanayi sektörüyle karşılaşırız. Merkez ilçenin diğer ilçelere ve kırsal alana oranla nüfus yoğunluğu daha fazla olmasına rağmen nüfusun büyük çoğunluğunun geçimini tarımsal üretimden sağlamakta olması önemlidir. Nüfus ve gelir dağılımı açısından bakıldığında Çanakkale'de istikrarlı bir şekilde kentte kalan ve yerleşen üç grup görülmektedir. Tarım gelirini kente aktaranlar, sabit kamu maaşlıları ve esnaf.

Son birkaç on yılda, kentleşmenin de etkisiyle, Çanakkale'nin ilçe ve köylerinde tarımla uğraşan kesimin büyük çoğunluğu kent merkezine yerleşmiştir. Büyük çiftlik ve tarım arazilerinden elde ettikleri geliri kente taşımışlar, kuyumculuk, müteahhitlik, yedek parça ve traktör-otomotiv temsilcilikleri, otelcilik, taşımacılık gibi sektörlerde finans kaynaklarını kente aktarmışlardır. Bununla birlikte, 1960'lardan itibaren kentte kurulan sanayi tesislerinin birçoğunun tarıma dayalı sanayi olduğu söylenebilir. Salça fabrikası, üzüm ve şarap fabrikası, deri işleme fabrikaları, un fabrikaları, soğuk hava depoları, depolama ve paketleme tesisleri vb. bunların başında gelir. Hem kent çeperindeki üretimlerin hem de havzadaki tarım faaliyeti ve pazarlanmasındaki artı değer, finans ve para hareketinin merkezi, Çanakkale kenti olmuştur.

Çanakkaleliler sebze, meyve ihtiyaçlarının büyük çoğunluğunu Cuma Pazarı'ndan karşılar. Cuma Pazarı ve diğer

semt pazarlarındaki taze ve ucuz ürünler, kent ve çeperindeki bahçelerde yetişen yaş sebze-meyve ve diğer tarımsal ürünlerden oluşur. Kentteki faaliyetlerin yanı sıra ilçelerdeki tarım faaliyetlerinin merkezle girdiği etkileşim göz önüne alındığında, tarımın, Çanakkale kentinin vazgeçilmez değerlerinden biri olduğu görülür. Bugün hâlâ kimliğini sorgulamakta olan kent, bir tarım kenti olmanın kompleksiyle, farklı bir sektörel arayışın peşindedir ve bu durum kimi zaman tarımın kent kültürüne katkısının göz ardı edilmesine neden olmaktadır.

Öneriler

Çanakkale'de yoksullukla mücadele stratejisi olarak kentsel tarım ve pazarlama olanaklarını artırmaya yönelik bir strateji ve eşzamanlı olarak kentlilik bilincinin ve etkin yurttaşlığın artırılmasına yönelik paralel kültür politikası stratejileri geliştirilmesi gerekmektedir.

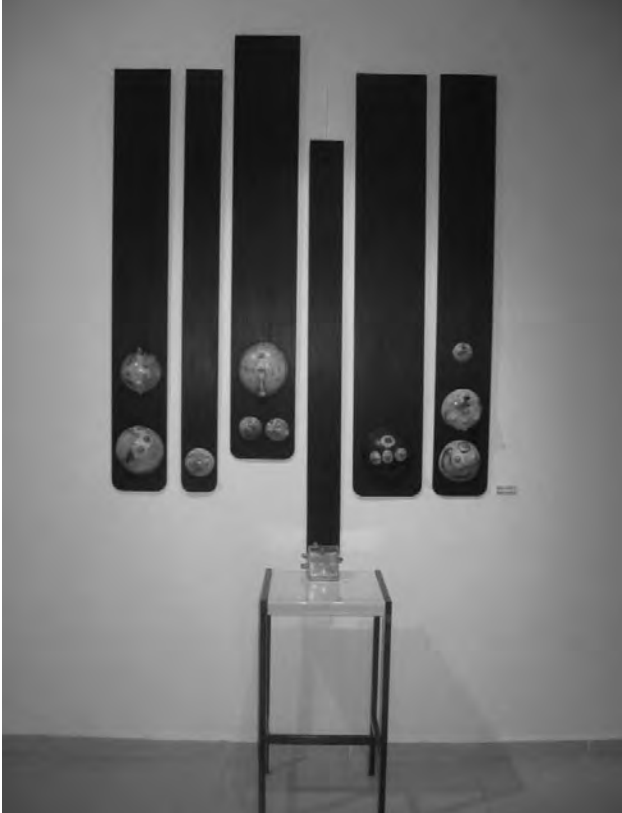
Çanakkale semt pazarlarının, yerel tarımsal kültürün, karşılaşmaların, alışverişin, değişimin merkezleri olarak yaşamlarını devam ettirmesi yönünde stratejiler geliştirilmelidir.

Çanakkale tarımı ihmal etmemelidir. Çünkü kent tarım anlamında ciddi bir zenginliğe sahiptir. Topraklarının pH değerinin yüksekliği, iklimi nedeniyle ürünlerindeki kalite ve benzeri özellikleriyle tarım kent kimliğindeki yerini kaybetmemelidir.

Sergi

Pişmiş Toprak Seramik Sergisi

5-13 Haziran 2010

Seramik sanatçıları Zerrin ve Ahmet Ergülen'in mitolojiden yola çıkarak ürettikleri özgün işlerden oluşan sergi, Çanakkale Deniz Müzesi Muavenet-i Milliye Salonu'nda açıldı. Sergi kapsamında Mavitay Çocukların Kültür Evi tarafından çocuklara yönelik bir etkinlik de düzenlendi. Etkinlikte çocuklar Zerrin ve Ahmet Ergülen eşliğinde sergiyi gezdi ve küçük bir söyleşi gerçekleştirildi.

Film Gösterimi

Min Dît

10 Haziran 2010

Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölyesi'nde düzenlenen etkinlikte "Min Dît" filminin gösteriminin ardından filmin dağıtımcısı Nar Film'den Selim Güntürkün'le film üzerine bir söyleşi gerçekleştirildi.

Toplantı + Şenlik

"Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler" Projesi

Çanakkale Değerlendirme Toplantısı ve Şenliği

1-13 Haziran 2010

Antakya, Çanakkale, İstanbul ve Kars kentlerinden kültür yetkilileri, akademisyenler ve sivil toplum örgütlerinden temsilcilerle, Çanakkale 2010 projesini paylaşmak ve yerel kültür politikaları üzerine fikir alışverişinde bulunmak üzere, 10-13 Haziran 2010 tarihlerinde Çanakkale’de bir toplantı gerçekleştirildi. Bu kentlerin temsilcilerinin yanı sıra, İstanbul, Diyarbakır, Mardin, Bursa ve İzmir kentlerinden ve Hollanda’nın önde gelen kültür kurumlarından katılımcıların da hazır bulunduğu toplantı kapsamlı bir deneyim paylaşımına ve işbirliklerine olanak yarattı.

11 Haziran akşamı ise tüm kentlilerin katılımına açık olarak Kordon’da gerçekleştirilen sokak etkinliklerine Galata Ritimhanesi, Pozitifol, Karagöz Roman Orkestrası, Fevzi Paşa Orkestrası ve Roman Dans Grubu performanslarıyla katıldılar.

Konser Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Odası Orkestrası Konseri 16 Haziran 2010

Şefliğini Doç. Dr. Görkem Çağlan’ın yaptığı Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Odası Orkestrası Süleyman Demirel Konferans Salonu’nda bir konser verdi. Konsere piyanist Yrd. Doç. Dr. Beril Çalgan eşlik etti.

Video Gösterimi

Barış ve Hafıza
17-18 Haziran 2010

Küratörlüğünü Fatih Balcı'nın yaptığı "Barış ve Hafıza" adlı video gösterimleri Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölyesi'nde yapıldı. Gösterimlerin ardından Fatih Balcı'yla bir söyleşi gerçekleştirildi.

Video Gösterimi

Antakya-A77
17-18 Haziran 2010

A77 Sanat Kolektifi tarafından üretilen videolardan oluşan Antakya-A77 adlı gösterim Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölyesi'nde gerçekleştirildi.

Panel + Forum

Kırsal Kent & Tarımsal Ekonomi
19 Haziran 2010

"Kırsal Kent ve Tarımsal Ekonomi" temalı panele Çanakkaleli iş adamı İbrahim Özdemir ve Çanakkale Yerel Gündem 21 Genel Sekreteri İsmail Tümay katıldılar. Panel ve forumun moderatörlüğünü Çanakkale 2010 koordinatörü İsmail Erten üstlendi.

Film Gösterimi

Gitmek: My Marlon & Brando
26 Haziran 2010

Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölyesi'nde yapılan gösterimde filmin yönetmeni Hüseyin Karabey'le gösterimin ardından bir söyleşi gerçekleştirildi.

Çanakkale Değerlendirme Toplantısı Hakkında

İstanbul Bilgi Üniversitesi, Anadolu Kültür, Avrupa Kültür Vakfı (ECF) ve Boekman Vakfı ortaklığında yürütülen "Yerel Kültür Politikaları İçin Stratejiler" projesi Şubat 2008 itibarı ile başladı. 2008-2010 yılları arasında, Antakya, Çanakkale ve Kars kentlerinde katılımcı yerel kültür politikalarının oluşturulması amacıyla, atölyeler, toplantılar ve projelerin gerçekleştirildiği üç yıllık çalışma, Çanakkaleli sivil girişimlerin, yerel yönetimlerin ve üniversitenin sahiplenmesiyle bir yıllık bir projeye dönüştü. Çanakkale 2010 başlığı altında gerçekleştirilen bu çalışmaları paylaşmak ve yerel kültür politikaları alanında farklı deneyimleri ve yaklaşımları dinlemek amacıyla 11-12 Haziran 2010 tarihleri arasında Çanakkale Akol Otel'de buluştuk.

Çanakkale, Antakya ve Kars kentlerinden kültür yetkilileri, akademisyenler ve sivil toplum örgütlerinden temsilcilerin yanı sıra, İstanbul, Diyarbakır, Mardin, İzmir kentlerinden ve Amsterdam ve Moskova'nın önde gelen kültür kurumlarından katılımcıların da hazır bulunduğu toplantı, Çanakkale'de gerçekleştirilen Çanakkale 2010 projesini değerlendirmek için fırsat ve katılımcı kentler arasında kapsamlı bir deneyim paylaşımı için imkân yarattı.

Toplantı, Osman Kavala (Anadolu Kültür-Yönetim Kurulu Başkanı), İsmail Erten (Çanakkale 2010-Koordinatör), Onnor Kervers (Hollanda İstanbul Başkonsolosu) Ali Akdemir (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi-Rektör), Ülgür Gökhan (Çanakkale Belediye Başkanı) tarafından yapılan açılış konuşmalarıyla başladı. "Yerel Kültür Politikaları İçin Stratejiler" projesi Anadolu Kültür Koordinatörü Ü. Zümray Kutlu'nun proje hakkında verdiği bilginin ardından, Çanakkale'de gerçekleştirilen katılımcı pratikler ve Çanakkale 2010 projesi hakkında sunumlar gerçekleştirildi.

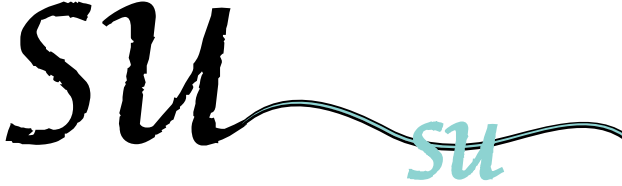
İstanbul Bilgi Üniversitesi'nden Doç. Dr. Serhan Ada, Kültür ve Turizm Bakanlığı'ndan Serkan Emir Erkmen ve Çanakkale Belediye Başkanı Ülgür Gökhan'ın "Türkiye'de Kültür Politikaları" başlıklı oturumunu, ECF'ten Isabelle Schwarz, Avrupa Müze Forumu üyesi ve Moskova Kültür Politikaları Enstitüsü Direktörü Mikhail Gnedovski, British Council-İstanbul'dan David Codling'in farklı ülkelerdeki deneyimleri ve uluslararası projeleri anlattıkları oturum takip etti.

Toplantının ikinci günü ise "katılım" ve "kamusal alan" başlıklı forumlarla devam etti. Gerçekleştirilen çalışmalarda kentlilerin katılımını artırmak, dezavantajlı gruplara ulaşmak ve etkinlikleri/tartışmaları tüm kente yayabilmek için uygulanabilecek farklı pratiklere dair tartışmalar gerçekleştirildi, öneriler gündeme getirildi. Çanakkale 2010 projesinin bundan sonra gündeme alacağı etkinlik ve tartışmaların daha geniş kitlelere ulaşması için tüm değerlendirmeler ve eleştiriler not edildi.

SU

Yaşamın kaynağı su, siyasetten ekonomiye, yerleşim alanlarının belirlenmesinden fiziki düzenlenmelere, mimariden yeme-içme alışkanlıklarına kadar kültürün oluşumunda ve dönüşümünde başat bir role sahiptir.

Tespitler

Birleşmiş Milletlerin Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Kongresi, su hakkını kişisel ve ev için kullanım önceliği olarak kabul eder; gıda, sağlık, çalışma ve kültürel hakların gerçekleşmesi için suya ihtiyaç duyulduğunu belirtir ve su hakkını bunların ön şartlarından biri olarak ele alır.

Bir kentin su politikası, o kentin kültürel yapısını da belirlemektedir. Örnek olarak su fiyatlarının yüksekliği kentteki eşitsizliği artırmaktadır. Öncelikli olarak ekonomik alanda gözlemlenen bu eşitsizlik kent yaşamının her alanını etkilemektedir. Su hizmetinin fiyatı aynı zamanda etkili bir yoksullukla mücadele aracıdır. Suyu fiyatlandırmada kademelendirme veya tasnifleme yapıldığında yoksullukla mücadelede yoksullara diğer harcamalarına yönelik daha fazla fon ayrılabilir. Yine suyun kalitesi ve niteliği hastalık nedeni olabilmektedir. Bununla birlikte, suyun kalitesi yükseltilerek su kaynaklı hastalıklar önenebilir ve sağlık harcamaları azaltılabilir.

Deniz, yani Çanakkale Boğazı ve kentin içinden akıp geçen Sarıçay, kimi zaman yüzeye 50 cm yaklaşan yeraltı suyu ve kentin su ihtiyacını karşılayan Atikhisar Barajı ile Çanakkale

le kent kültüründe belirleyici rol oynar. Su, kent için hem bir tehdit hem de fırsat olarak kentin yaşam şekli, düzeyi, anlayış ve konumlanmasını doğrudan etkilemiştir. Tehdittir, çünkü boğazdan saldırılar gelir; Sarıçay taşkınları nedeniyle sivrisinek ve sıtma olur; yeraltı suyunun rutubeti yapı temellerinin ve diğer elemanların dayanımı azaltır, deprem riski ve sivilaşma riski yükselir. Fırsattır, çünkü boğazdan gelip geçenlerle iletişim, ticaret, ekonomik ve sosyal-kültürel ilişkiler oluşur; Sarıçay bir su rezervi olarak hem taşımacılık, hem de tarımsal kullanım ve balıkçılık işlerini kolaylaştırır, rüzgârlı havalarda sığınacak liman işlevini üstlenir; yeraltı suyu ise, kentin yapılarındaki kullanma suyunun kuyular tarafından karşılanmasına olanak verir, bağ ve bahçe sulamasında kolaylık sağlayıcıdır.

Çanakkale Boğazı'nın kentteki yaşama, ekonomi dışında sosyal ve kültürel olarak da büyük etkisi vardır. Levantenler ve azınlıklarla başlayan kordon boyunu değerlendirme alışkanlığı geçmişten günümüze kentlinin yan yana gelmesini sağlayan bir unsur olmuştur. Boğaz, kentin fiziki planlamasında da büyük bir etkiye sahiptir. Kentin denize yakın kısımlarında yapılan her türlü düzenleme, kentte yaşayanların tümünü etkilediği gibi, kentin kimlik ve imajını da etkilemiştir: Kordona yerleştirilen Truva atı maketi, kordonun genişletilmesi, ikinci kordonun düzenlenmesi ve işlevlendirilmesi, deniz ulaşımında yapılan değişiklikler, olta balıkçılarına tahsis edilen alanlar vb. Bunun dışında yeme-içme kültürü de denizin ve boğazın varlığıyla zenginleşmiştir.

Yeraltı sularının çok zengin olduğu Çanakkale’de, bu durum tarım ve bahçeciliği olumlu etkilemekte, fakat kentin fiziki planlanması sırasında da bir tehdit olarak karşımıza çıkmaktadır. Sıvılaşma riski olan yeraltı sularının bol olduğu alüvyon dolgulu zemin üzerine konuşlanan kentin fiziksel planlamasının deprem riski göz önüne alınarak yapılmasını zorunlu kılmaktadır.

Öneriler

Kent, sürdürülebilir bir su politikasına ihtiyaç duymaktadır. Bu politika oluşturulurken fiziki öncelikler kadar kültürel öncelikler de göz önünde bulundurulmalıdır.

Atikhisar Barajı, yeraltı suları, yağmur ve benzeri su kaynaklarının kullanımını düzenlenmeli, bu düzenleme “sürdürülebilir yaşam” hedefiyle gerçekleştirilmelidir.

Sarıçay’ı ve her iki kordonuyla Çanakkale kenti, insanla su arasındaki kültürel etkileşimin yoğun olarak yaşandığı bir kenttir. Dolayısıyla kentte zenginleştirici bir öge olan bu ilişkinin yok olmaması için kıyıların kamusal kullanımı konusunda stratejiler geliştirmeli, bu doğal kamusal alanlar ve mekânlar kentliler tarafından aktif olarak kullanılacak şekilde düzenlenmelidir.

Çanakkale Boğazı suyolu ve ulaşım olanakları bakımından önemli bir fiziki oluşumdur. Bu olanaklarının yanı sıra, yaşama kültürlerin aktığı, büyük bir bulvardır. Boğazdaki ge-

liş ve gidişler ile geçişler güçlendirilerek sürdürülmeli, kent merkezli ulaşım kentli insanı diğerleriyle, dünyanın her yerinde buluşturabilmelidir.

Kentin yerleşim planı ve fiziki planlaması mutlaka kentteki su olgusuyla bütünleştirilerek düzenlenmelidir. Kenti çevreleyen deniz kıyıları, doğu-batı aksında kent için belirleyici misyon taşıyan Sarıçay aksı, yeraltı sularının yapılaşmadaki riskleri, yaşamın kaynağı Atikhisar Barajı ve su toplama havzaları bu planlamaların temel verisi ve sürdürülebilir ilkesi haline dönüştürülmelidir.

Kentin içindeki, önündeki ve kenarındaki suyun yaşamın içine katılarak temel kültür verisi olarak kullanıldığı sosyo-kültürel planlamalar yapılmalıdır. Bu yöndeki stratejiler, katılımcı süreçlerle belirlenmeli ve ivedilikle uygulanmalıdır.

Panel + Forum

Su

17 Temmuz 2010

İsmail Tümay'ın konuşmacı olarak katıldığı panel+forum'un moderatörlüğünü Ezgi Yemenicioğlu üstlendi.

İsmail Tümay: Çanakkale Yerel Gündem 21'in genel sekreterliğini yürütmektedir.

Ezgi Yemenicioğlu Negir: Ressam, ÇOMÜ GSF'de öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

Film Şenliği

Uluslararası Geleneksel Çanakkale Troia

Şeffaf Beygir Film Şenliği

17 Temmuz 2010

16-24 Temmuz 2010 tarihleri arasında düzenlenen Uluslararası Geleneksel Çanakkale Troia Şeffaf Beygir Film Şenliği, Çanakkale Yalı Han'da yapılan kokteyl ve yönetmenliğini Cemal Şan'ın yaptığı "Acı" filminin gösterimiyle başladı. Bu yılki

konu başlığı Dünya Festivalleri Çanakkale'de Buluşuyor olarak belirlenen şenlik kapsamında kentin yedi mahallesinde "40", "Acı", "Sis ve Gece", "Bornova Bornova", "Kıskanmak", "Köprüdekiler", "Made in Europa" ve "Nefes: Vatan Sağolsun" adlı filmler gösterildi. Yedi mahallenin muhtarının ve mahalle sakinlerinin katılımıyla oluşturulan jüri, kamuoyu önünde, açık tartışma ve oylamayla Murat Şeker'in yönettiği "Aşk Geliyorum Demez" filmini şenliğin en iyi filmi seçti.

Şenlik Komitesi: Başol Özyayla, Saim Yavuz, Rüstem Aslan, Eyüp Görgüler, İsmail Erten

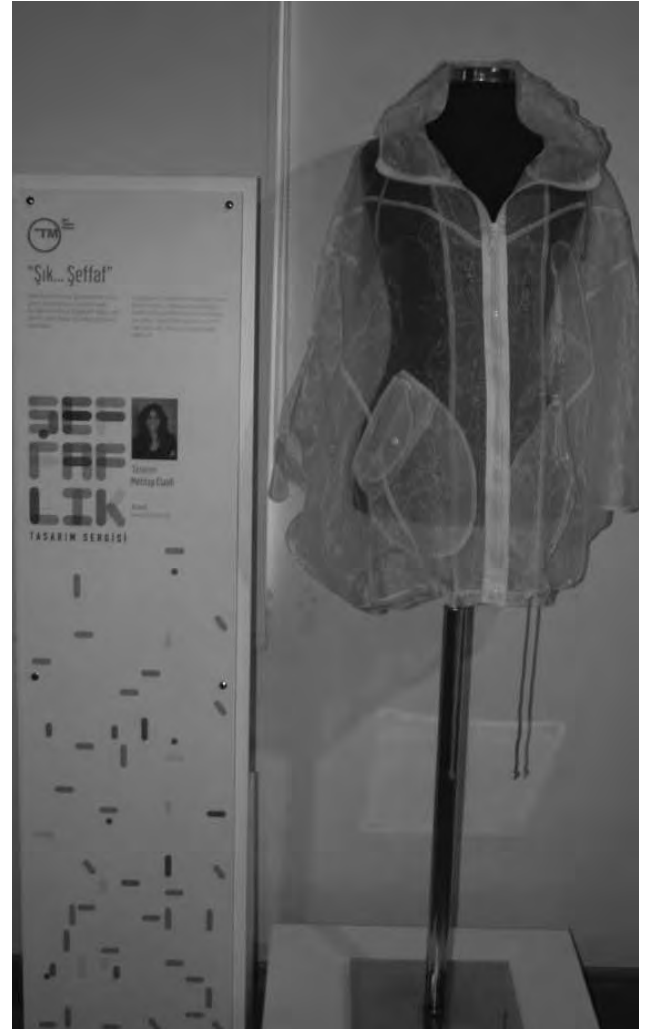

Tasarım Sergisi

Şeffaflık

17 Temmuz 2010

Kale Tasarım Merkezi'nin öncülüğünde ve Çanakkale 2010 ve Çanakkale Kent Müzesi ortaklığında gerçekleştirilen "Şeffaflık" temalı tasarım sergisi "Şeffaf Beygir" Film Şenliği kapsamında gerçekleştirildi. Çanakkale Kent Müzesi'nde gerçekleşen sergide, Erdem Akan, Gamze Güven, Nil Deniz, Orhan Irmak, Mehtap Elaidi, Aysun Altındağ, Meltem Maralcan, Aslı Kıyak İngin ve Tamar Nakışçı'nın tasarımları kentlilerle buluştu.

Tasarım Atölyesi

Şeffaflık

20-24 Temmuz 2010

"Şeffaflık" tasarım sergisi kapsamında Çanakkale Kent Müzesi'nde üç atölye çalışması gerçekleştirildi.

Atölye1 Troia Atı & İmge ve Kent

20 Temmuz 2010'da düzenlenen atölye çalışmalarında Rüstem Aslan ve Gülzade Merve İnce birer sunum yaptı.

Atölye2 Kamusal Alanda Tasarım ve Kent

22 Temmuz 2010'da gerçekleştirilen ikinci çalışmanın moderatörleri ise Eyüp Görgüler ve Arzu Başaran Uysal oldu.

Atölye3 Şeffaflık & Açık Süreçler ve Kent

24 Temmuz 2010'da son atölye çalışması İsmail Özyay ve Başol Özyayla tarafından yapılan giriş konuşmalarının ardından yapılan forum bölümüyle tamamlandı.

Katılımcılar:

Yrd. Doç. Rüstem Aslan: Troia Kazı Heyeti Başkan Yardımcısı ve ÇOMÜ Arkeoloji Bölümü Öğretim Üyesi

Gülzade Merve İnce: Mimar

Yrd. Doç. Arzu Başaran Uysal: ÇOMÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

Eyüp Görgüler: Tasarımcı, yönetmen, Çanakkale 2010 Sivil Girişimi İletişim Yönetmeni

İsmail Özyay: Eski Çanakkale belediye başkanı, Eski Çanakkale milletvekili (22. dönem), inşaat mühendisi

Başol Özyayla: Yönetmen ve senaryo yazarı, 1. Uluslararası Geleneksel Şeffaf Beygir Film Şenliği koordinasyon sözcüsü

ağustos./manifesto

katılımcılık

Herhangi bir konuda politika oluşturmaktan uygulama aşamasına kadar vatandaşların/kentlilerin yerel yönetimler ve ilgili birimlerle birlikte çalışması ve kentlilerin tüm süreçlere ve karar alma mekanizmalarına dahil olması olarak tanımlayabileceğimiz katılımçılık, demokratikleşme süreciyle yakından ilgilidir ve sivil kapasiteyi güçlendiren bir unsurdur. Siyasal karar alma sürecinin meşruluğundan, ancak vatandaşların ve onların temsilcilerinin içinde yer aldığı ve kamusal çıkarlarla ilgili sorgulama ve eleştirilerini yaptıkları kamusal bir tartışma var olduğu sürece söz edilebilir. Katılımçılık, kültürel dönüşümde başat bir role sahiptir.

Tespitler

Günümüzde her türlü siyasal yaklaşım katılımçılığı önemsemekte ve yönetim mekanizmalarının katılımçılık süreçlerle işletilmesinin gerekliliğini vurgulamaktadır. Fakat katılımçılık süreçler çoğu zaman temsili bir yöntemin uygulanmasının ötesine geçemediği için katılımçılık sözde kalmaktadır. Katılımçılık sürecin oluşturulabilmesi için "bilgi aktarımı", "danışma" ve "aktif katılım" süreçlerinin toplumun tüm katmanlarını dahil edecek şekilde işletilmesi gerekmektedir. Katılımçılık sorgulama ve eleştirileri süreçlerini de içermelidir. Yönetim ve sivil toplum temsilcilerinin (devlet kurumları, odalar, üniversite temsilcileri vb.) bir araya gelip kararlar aldığı bir süreç katılımçılık için tek başına yeterli değildir. Çanakkale'deki katılımçılık anlayışı ve süreci de bu perspektifle ele alınmalıdır.

Çanakkale'nin tarihsel sürecinde, kentte ortak yaşamı ve çoğulcu yaşam kültürünü geliştirmek ve karar süreçlerinde katılımçılık bir yaklaşımı benimsemek önem taşımış ve kentin gündeminde olmuştur. Farklı din ve etnik yapılarından insanların kentte yüzlerce yıl birlikte yaşaması ve ortak yaşam değerlerini oluşturması, yaratılan bu birikimin bugüne ve geleceğe aktarılmasını gerekli kılmaktadır.

Son yılların evrensel değeri olan temsili yönetimden yönetime ve parlamenter demokrasiden katılımçılık demokrasiye geçiş yaklaşımlarının geliştirilmesi yönündeki gayret ve çabalar, Çanakkale için önemli bir unsurdur. Kent, ulusal ve uluslararası demokrasi platformlarında, katılımçılık demokrasi denemeleri ve deneyleriyle (Yerel Gündem 21, Kent Konseyi, Kent Eylem Planı, katılımçılık kültür politikaları vb.) tanınır ve bilinir hale gelmiştir.

Öneriler

Bugün ve yakın geçmişin bir kentsel verisi ve çağdaş değeri olarak ortaya çıkartılan, farklı olanla ve diğeriyle birlikte yaşamak, ötekileştirmeden, küçümsemekten birlikte olabilmek, yaşamda diğeri de eşit fırsat tanımak kentte daha geniş bir çerçevede gündeme getirilmeli ve kent çapında tartışılmalıdır. İsteyenin yaşama tercihlerini açığa çıkartarak kendini ifade etme (giyim-kuşam, inanç, cinsel yönelim, ideolojik düşüncenin dışavurumu, vb.) anlayışı kent gündemine taşınmalıdır.

Her tür mikro müzakerenin yanı sıra kentsel politikaların kentlilerle ve ilgili kurumlarla müzakereci bir biçimde oluşturabilmesi önem taşımaktadır.

Çanakkale’de katılıma çeşitli düzey ve nedenlerden duyulan istek yüksektir. Buradaki katılım kavramı, literatürde de izleneceği gibi, asla yönetime doğrudan katılma talebiyle özdeş değildir. Kentliler, “kente ilişkin şikâyet bildirme”, “kentsel hizmetlerden yakınma” ya da “kentin hızlı betonlaşmasını kınama” gibi davranışlarında da, aslında katılım isteğini en alt boyutta da olsa bildirmektedirler. Daha üst katılım istekleri olarak; “gençler için...” ya da “mahalle sakinleri için...” gibi talepler görülmektedir. Kente katılmanın ilk basamağı mahalle ya da semtin çeşitli kentsel hizmetlerindeki eksiklikleri bilmek, daha sonra da bunları bildirmekten geçmektedir.

Çanakkale’nin sivil örgütlenmelerinin de katılma davranışının çeşitli boyutlarını eylem içinde öğrenmeye ihtiyaçları vardır. Burada eylem içinde öğrenme; tartışma platformları, bilgilendirme ve birlikte hareket etmeyle olacağı gibi, salt eylemin kendisi içinde de olabilir. Burada çeşitli grup ve kişilerin erki paylaşma ihtiyacı, tanınma ve tanışma ihtiyacı dikkate alınmalı ve çeşitli gruplar diğer gruplarla beraber çeşitli hedefler için birlikte çalışabilmesi için farklı platformlar yaratılmalıdır.

Fotoğraf Sergisi

Su Yaşamdır

10 Ağustos 2010

AYDAN

HOMUR Mizah ve Karikatür Grubu, ÇOMÜ Güzel Sanatlar Fakültesi Öğrenci Topluluğu, Çanakkale Deniz Müzesi Komutanlığı ve Çanakkale Belediyesi ortaklığında ÇOMÜ Kültür Evi'nde açılan sergi Yeditepe Üniversitesi Öğretim Üyesi Özcan Yaman'ın fotoğraflarından oluşuyordu.

Çocuklarla Atölye

Su Yaşamdır

10-13 Ağustos 2010

Canol Kocagöz (Özerk Sanat Konseyi Dönem Genel Sekreteri ve Karikatürcüler Derneği Eski Başkanı), Umut Germeç (ÇOMÜ Resim Bölümü Öğretim Üyesi), Ezgi Yemencioğlu Negir (ÇOMÜ Resim Bölümü Öğretim Üyesi), Kadir Selçuk Yaşa (Ressam) ve Ulaş Önder (Ressam) tarafından Halk Bahçesi'nde yürütülen çalışmalarda çocuklar su temalı karikatür sergisini gezdikten sonra kazı resim çalışmalarına katıldılar.

Panel

Su ve Güncel Sorunlar

13 Ağustos 2010

Çanakkale Deniz Müzesi Konferans Salonu'nda düzenlenen etkinlik şehirde, tarımda, sanatta ve yaşamda su üzerine tartışmaları içerdi. Ziraat Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Ahmet Atalık, Çiftçi-Sen Konfederasyonu'ndan Abdullah Aysu, Allianoİ Kazı Başkanı Yrd. Doç. Ahmet Yaraş, ÇOMÜ Ziraat Fakültesi Zooteknik Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Kemal Çelik'in konuşmacı olarak katıldığı panelin moderatörlüğünü Canol Kocagöz yaptı.

Panel + Forum

Katılımcılık ve Ortak Yaşam

21 Ağustos 2010

Korffmann Kütüphanesi'nde gerçekleştirilen etkinlikte Arzu Başaran Uysal ve Hasan Temel Turhanlı, Didem Gürdoğan moderatörlüğünde katılımcılık ve ortak yaşam konularında Türkiye ve Çanakkale'de mevcut durumu tartıştılar.

Arzu Başaran Uysal: ÇOMÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

Hasan Temel Turhanlı: Sosyolog, Çanakkale Sivil İnisiyatifi Üyesi

SAVAŞ? BARİŞ?

Barış

Sözlük tanımı “*ülkeler, bloklar ya da bir ülke içerisindeki büyük gruplar arasında gerçekleşen silahlı mücadele*” olan savaş nedenleri, sonuçları ve niteliğine göre farklı şekillerde de tanımlanmıştır. Bu tanımlardan biri de şudur: “*Savaş, sınıflar, uluslar, devletler ya da politik gruplar arasındaki çelişkiler belirli bir aşamaya geldiği zaman, bu çelişkilerin çözülmesi için girilen en yüksek mücadele biçimidir.*” Barış için ise, “*savaşın bittiğinin bir antlaşmayla belirtilmesinden sonraki durum*”, “*uyum ve karşılıklı anlayışla oluşturulan durum*” ve benzeri tanımlar yapılmıştır. Tüm bu tanımlar, savaş ve barışı olgusal olarak karşılasalar da, savaş ve barışın nitelikleri ve kültürel etkileri üzerinden her dönemde tekrar tanımlanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Tespitler

Yaşadığımız alan geçişler coğrafyasıdır. Çanakkale kenti bu geçişi fırsata dönüştürdüğü gibi, tehditlerini de yaşar. En büyük tehdit ise savaştır. Troia kendisi bir değerdir ve savaşarak yıkılmıştır. İstanbul, elde edilmesi gereken bir değer olduğundan Çanakkale geçilmek istenmiş ve tahrip edilmiştir. Gerek kendi değerlerini ele geçirmek isteyenlerce gerekse bir başka değere giderken geçilmesi gereken bir unsuru yok etmek isteyenlerce yapılan savaşların kentidir Çanakkale. Böyle olması, savaşın ve saldırıların hem kentin yaşam değerlerine işlemesine, hem de diğerlerinin kenti ve coğrafyayı savaşla anmasına ve anlamasına yol açmıştır.

Savaşlardan geriye kalan somut ve soyut değerler günümüzde birer turizm öznesine dönüşmüştür (savaş alanları, silahlar, şehitlikler, karargâhlar, ülküler, kahramanlıklar vb.) Bu değerler tarihle yüzleşmek, savaşın sonuçlarını öğrenmek ve barış mesajı vermek için kullanılabilceği gibi, kimi zaman galip gelmenin övgüsüyle, kimi zaman da mağlubiyetten yaratılan mağdur olma haliyle insanın kendini farklı din, milliyet ve politik düşünceden olan insanlardan daha üstün ve ahlaklı görmesi, onları ötekileştirmesi ve düşmanlaştırmasını sağlamak için kullanabilmektedir.

Çanakkale’de hediyelik eşya sektöründen Çanakkale tarihi üzerine yazılan kitaplara, savaş alanlarının düzenlenmesinden, bu alanlarda düzenlenen turların içeriği ve biçimine kadar çoğu değer savaş kültürünü besleyici bir öğe olarak kullanılmaktadır. “Barışın Kenti Çanakkale” ve “Barış Kültürümüz Olsun” sloganlarının öne sürüldüğü kentimizde barış kültürü oluşmamıştır. Kentte, savaş ve barışın reel politika dilinin dışında her kesimi sürece dahil edecek bir şekilde konuşabileceği bir alanın/ortamın eksikliği görülmektedir.

Öneriler

Barış kültürünün oluşturulabilmesi için kentte savaş ve barışın konuşulabileceği yeni bir platform/komite oluşturulması ve yeni konuşma/çalışma modelinin hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Savaş ve barış coğrafyayla sınırlandırılmadan konuşulmalı, ulusal ve uluslararası ölçekte her türlü hak ihlali platforma/konuşma alanına taşınmalı ve ihlaller karşısında aktif bir tavır/eylem ortaya konulmalıdır.

Özellikle barış kavramının belirli bir tarihe ve alana sıkıştırılmadan, hak temelli bir yaklaşımın üzerinden konuşulması ve bu konuşmaların “vicdan” temel alınarak yapılması gerekmektedir. Hak temelli yaklaşım sadece insan haklarından ibaret değildir, canlı cansız her türlü varlığın hakkı, her türlü kültürel değerlerin haklarını da kapsayacak şekilde ele alınmalıdır.

Tüm bu çalışmalarla devamlılık arz eden bir süreç yaratılmalı ve bu süreçte kentin dili barış mesajını öne çıkartacak, toplumun her kesimini buluşturacak bir hale dönüştürülmelidir.

Gelibolu'dan Cumhuriyet Meydanı'ndaki topa, “Dur Yolcu” yazısından tabyalara kadar savaşa ilişkin değerlerin barış mesajı verecek şekilde düzenlenmesi ve lanse edilmesi gerekmektedir.

Panel + Forum

Savaş & Barış
18 Eylül 2010

"Savaş & Barış" temalı panel+forum Erdinç Alniak'ın moderatörlüğünde İsmail Özay ve Hayrettin Pişkin'in katılımıyla Korffmann Kütüphanesi'nde gerçekleştirildi.

İsmail Özay: Eski Çanakkale Belediye Başkanı, TBMM 22. Dönem Çanakkale Milletvekili

Hayrettin Pişkin: Muhasebeci, İnsan Hakları Derneği Çanakkale Şubesi Üyesi

Bienal

2. Uluslararası Çanakkale Bienali
20 Eylül-10 Ekim 2010

Küratörlüğünü Seyhan Boztepe ve Denizhan Özer'in yaptığı II. Uluslararası Çanakkale Bienali'nin asistan küratörlüğünü Elisabeth Del Prete, koordinasyonunu ise İsmail Erten üstlendi.

2. Çanakkale Bienali “Kurgusal Gerçekler, Dönüşümler”

Günümüz insanının yaşantısını irdelediğimizde, kendi doğal gerçeğinden uzaklaşarak kurgusal gerçeklerin girdabında sürüklendiğini görürüz. Binlerce yıllık tarih sürecinden sıyrılıp gelen insanlığın uygarlık düzeyi ne olursa olsun, yaşantısı tartışmalı bir konu haline almıştır. Savaşlar, insan hakları ihlalleri, bireysel şiddet uygulamaları, tüketim çılgınlığı, para spekülasyonları, kirlenilen çevre, eğitimsizlik, ekonomik bozuklukların yarattığı kaotik durum ve benzeri birçok etmen hayatın akış yönünü değiştirmiş, insanı başkalaştırmıştır.

Modern insanın hayatına baktığımızda, gereksiz bir sürü sorunla uğraşıp enerjisini ve zamanını boşa harcadığı, yaşamını tartışmalı bir hale getirmiştir. Gelişen bilimsel çalışmalar, teknolojiye katedilen yolla güçlenip doğaya hükmeden insanın kendi gerçeğine sırt çevirmesi, kısacası modern yaşam içindeki insanı ilgilendiren durumlar kurgusal gerçeklerdir ve bu gerçeklerin kabullenilmesi için sistem; eğitimi, sanatı, ve medyayı kullanarak bu düşünceyi besleyip geliştirmiştir. Yaşam felsefeden, düşünceden koptuğu için yüzeysel olarak ele alınmıştır.

Kurgusal gerçeklerin yarattığı bu durum her ne kadar negatif bir ortam yaratsa da yaratılan bu etkiye karşın oluşan içgüdüsel ya da bilinçli tepki hayat içinde yeni yollar açarak dönüşümlere neden olmaktadır. İşte yüz yüze bırakıldığımız kurgusal gerçeklerin karşısında duran bir başka gerçek de budur ve dönüşümün verilerini insan hayatının içine yavaş yavaş iterek, tükenmekte olan umutlarımıza pozitif bir destek sunmaktadır.

Günümüz gerçeğini irdeleyecek olan 2. Çanakkale Bienali konuyu salt düşünce üretimi olarak almayı, hayata dair çözümler de getirerek, barış kültürüne pozitif bir katkı sunmayı hedeflemektedir.

Küratörler: Seyhan Boztepe - Denizhan Özer

II. Çanakkale Bienali Atölye Programları

1. Kolajların İzinde

22 Eylül 2010
Ayda Su Nuroğlu

Normal gelişim gösteren ve farklı gelişim gösteren (otistik, zihin engelli, down sendromlu) çocukların ve gençlerin katılabileceği resim ve kolaj uygulamaları.

2. Herkes Resim Başına

23 Eylül 2010
Tina McCallan

Çocuklar ve gençlerle tuval üzerine resim uygulamaları.

3. Dramayla Resim Atölyesi

23 Eylül 2010
Sevinç Çiftçi

Çocuklar ve gençlerle dramayla resim uygulamaları.

4. Yakın Resimler

28 Eylül 2010
Göksun YENER

Çocuklar ve gençlerle resim uygulamaları.

5. Konuşan Renkler

30 Eylül 2010
Tuncay TOPÇU

Çocuklar ve gençlerle kâğıt üzerine resim uygulamaları.

6. Çocukça Seramikler

01-02 Ekim 2010
Ergün ARDA

Normal gelişim gösteren ve farklı gelişim gösteren (otistik, zihin engelli, down sendromlu...) çocuk ve gençlerin katılabileceği çömlekçi çarkında kil şekillendirme.

Arkadaşım Bienal 25 Eylül - 25 Aralık 2010

2. Çanakkale Bienali ile paralel olarak gerçekleştirilen bu çalışmada kentteki çocuklara bienal sergileri gezdirildi ve çocuklarla çeşitli sanatçı ve eğitimler rehberliğinde çağdaş sanat çalışmaları gerçekleştirildi. Proje sonunda çocukların ortaya çıkardıkları eserler 27-29 Kasım 2010 tarihleri arasında Çanakkale'de, 14-25 Aralık 2010 tarihlerinde ise İstanbul Çocuk ve Gençlik Sanat Bienali'nde sergilendi. 200'ün üzerinde çocuğun katıldığı proje, Mavitay Çocukların Kültür Evi, Çanakkale Cumhuriyet İlköğretim Okulu, Çanakkale Koleji, Çanakkale Belediyesi, Çanakkale Milli Eğitim Müdürlüğü, Çanakkale Deniz Müzesi, 2. Uluslararası Çanakkale Bienali, Barbaros Semt Kütüphanesi, Çanakkale 2010 ortaklığıyla gerçekleştirildi.

kültürel miras

taşınır taşınmaz somut olmayan

Taşınır Kültürel Miras: Tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan korunması gerekli taşınabilen kültür varlıkları (seramik, kap kakak, her türlü kullanım eşyası, halı ve kilim, vb.) bu gruba girer.

Taşınmaz Kültürel Miras: Tarih öncesi ve tarihi devirlere ait bilim, kültür, din ve güzel sanatlarla ilgili yer üstünde, yeraltında veya su altında bulunan ve korunması gerekli taşınmaz varlıklar bu gruba girer. Üç bölümde incelenebilir: Tescilli yapılar, SİT alanları ve antik kentler.

Somut Olmayan Kültürel Miras: Somut olmayan kültürel miras, toplulukların, grupların ve kimi durumlarda bireylerin kültürel miraslarının bir parçası olarak tanımladıkları uygulamalar, temsiller, anlatımlar, bilgiler, beceriler ve bunlara ilişkin araçlar, gereçler ve kültürel mekânlar anlamına gelir. Kuşaktan kuşağa aktarılan somut olmayan miras, toplulukların ve grupların çevreleri, doğa ve tarihleriyle etkileşimlerine bağlı olarak, sürekli olarak yeniden yaratılır ve bu onlara kimlik ve devamlılık duygusu verir. Böylece kültürel çeşitliliğe ve insan yaratıcılığına duyulan saygıya katkıda bulunur. Somut olmayan kültürel mirasın aktarılmasında taşıyıcı işlevi gören dille birlikte, sözlü gelenekler ve anlatımlar; gösteri sanatları; toplumsal uygulamalar, ritüeller ve şölenler; doğa ve evrenle ilgili uygulamalar ve el sanatları geneleği yer almaktadır.

Tespitler

Mimari öğeler başta olmak üzere somut mirasın korunma gayreti son 15 yılda (1994-ÇEYAP çalışması sonrası) gelişmiştir. Mimari mirasın Çanakkale’de ön plana çıkamamasının sebebi az olması değil, binaların farklı yerlerde dağınık olarak yer alması ve büyük karmaşık yapılar içinde ilginin dağılmasıdır. Yeni yapılaşma ve yeni planlı alanların var olan mimari karakteri ve kentsel dokuyu sürdürmemesi de mimari mirasın yok oluşuna sebep olmaktadır. Çanakkale’deki mimari miras sadece Osmanlı’dan kalanlar olarak algılanmamalıdır. Stratejik misyonunu Cumhuriyet’le de sürdüren kent, özel bir merkez (idari, ticari, eğitsel, askeri, stratejik, vb.) haline dönüşmüştür. Bunların fiziki dönüşüme ve özellikli mimari yapılaşmaya sebep olduğu söylenebilir.

Kentte korunması gereken binalar içinde bu döneme ait binaların yoğunluğu dikkat çekmektedir. Kültürel mirasa sahip olan herhangi bir yapının zaman içerisinde yaşam sürecine bağlı olarak yeniden işlevlendirilmesi normal ve gereklidir. Fakat bu yapının geçmişe dayalı izleri de taşınması önemlidir. Bu anlamda Çanakkale’deki yenileme uygulamalarında yetersiz ve bilinçsiz uygulamalar yapılmaktadır.

Çanakkale’de somut mirasın taşınabilir olanları (kap kakak, alet edevat, kent mobilyası vb.) ihmal edilmiştir. Çanakkale Kent Müzesi, etnografik değerler dahil, bu mirasın peşine düşerek taşınabilir mirası koruma gayretini sürdürmektedir.

Külfürel miras kavramının bir başka boyutu ise; somut olmayan külfürel miras, yani geleneksel yaşam değerleridir. Alışveriş, pazar ve panayırlar, farklılıklarla ortak yaşama külfürü, seramik üretim ve satışı, hanlar ve konaklama külfürü gibi alanlarda belgeleme, koruma ve yaşatma anlayışı oluşturulmalıdır.

İnsanlar, yaşadıkları kentin yerlisi olmasalar bile kendilerini o kente ait hissedebilir, külfürel mirasına sahip çıkabilirler. Çanakkale'ye yerleşen insanların çoğu da kentin yerlisi olmadığı halde kendilerini bu kente ait hissetmekte ve kentin külfürel mirasına sahip çıkmak için çaba göstermektedirler.

Öneriler

Çanakkale'de konut fonksiyonlu eski binaların bir çoğu restorasyon çalışmasından geçmiştir. Ancak askeri alanlarda yer alan yapıların birçoğu metruk durumdadır ve bu yapılar restorasyon çalışmalarıyla yeniden işlevlendirilmeli ve kente kazandırılmalıdır.

Külfürel değeri olan binaların restorasyonu ve yeniden işlevlendirilmesi için ulusal ve uluslararası kaynaklar bulunmaktadır, fakat bunların kullanılmasına yönelik prosedürler aşılımamaktadır. Kentte bu konuda bilgilendirici ve eğitici toplantılar yapılması faydalı olacaktır.

Külfürel miras kavramında kentlilik bilincinin ve aidiyet duygusunun önemli bir yeri vardır. Binaların tarihini bilmek, o

binalara karşı aidiyet duygusunun gelişmesinde büyük rol oynar. Çanakkale'de külfürel mirasın kentli tarafından tanınması ve sahiplenilmesi için bu tür anlatı ve arşivleme çalışmalarına ihtiyaç vardır. Kentlinin bu mirasla ilişki kurabilmesi için öncelikle geçmişle empati kurabilmesi ve bunu geleceğe taşımak için bu mirasa saygı göstermesi gerekmektedir.

Külfürel miras kavramı artık bir turizm aracı olmuştur. Bu mirası ticari bir anlayışın dışına çıkarabilmek için kentle sahici bir ilişki kurmak ve kente ziyaret edenlere de bunu hissettirebilmek önemlidir.

Çanakkale'nin kaybettiği tarihi yapılar vardır. Bunlara ait fotoğraflar, belgeler ve bilgiler arşivlenmeli ve yayınlanmalıdır.

Yemek külfürleri, üretim biçimleri vb. bilgiler, belgelenmeli ve bir arşiv yapılmalıdır.

Çanakkale'de yaşamış azınlık ve gayrimüslimlerin kenti terk edişlerinin sebepleri ve sonuçları araştırılmalı ve kent, geçmişleriyle barışmalıdır.

Panel + Forum

“Kültürel Miras: Taşınır, Taşınmaz ve Somut Olmayan”

23 Ekim 2010

Korffman kütüphanesinde, İsmail Erten moderatörlüğünde gerçekleştirilen panel+forum'a Tevhid Kekeç, Cevat İnce ve Devrim Uysal katkı sundular.

Can Devrim Uysal: ÇOMÜ Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı'nda mimar olarak görev yapmaktadır.

Cevat İnce: 1962 Kastamonu doğumludur. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümünden mezun olmuştur. Çanakkale Kent Müzesi ve Arşivi koordinatörlüğünü yapmaktadır.

İsmail Erten: 1964 yılında doğdu. İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesinde lisansını tamamladı. 1992-94 yıllarında Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi yönetim kurulu sekreterliğini üstlendi. 1994 yılında serbest mimarlık hizmeti yapmak üzere İSEM Mimarlık'ı kurdu. 1995- 1996 yıllarında Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu üyeliği yaptı. 1994 yılından itibaren sivil inisiyatifin içinde yer almaktadır.

Tevhit Kekeç: 1954 Yılında Bayburt'ta doğdu. İlk ve orta öğrenimini Bayburt'ta tamamladı. Öğrenimini Erzurum Atatürk Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Ana Bilim Dalı'nda tamamladı. Bergama Müzesi, İstanbul Arkeoloji Müzeleri ve Çanakkale Arkeoloji Müzesi'nde görev yaptı. Bayburt Postası gazetesinde köşe yazarlığını sürdüren Kekeç halen Çanakkale Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü'nde görev yapmaktadır.

kamusalalan^{oo}

kamusalalan^{oo}

Kamu herkes, genel, umum, halka ait, umumi, açık, ale-ni gibi anlamlara gelir. Kamusal alan ise modern toplum kuramlarında, toplumun ortak yararını belirleme ve gerçekleştirmeye yönelik düşünce, söylem ve eylemlerin üretildiği ve geliştirildiği ortak toplumsal etkinlik alanına işaret etmek için kullanılan bir kavramdır. Kamusal alanlar, bireyleri, hemen herkesi ilgilendiren sorunlar hakkında birbirleriyle etkileşimde bulunabildikleri alanlardır.

Bir toplumda var olan kamusal alanların genişlik ve sınırlarını; düşünce, ifade, bilgiye erişme, tartışma, toplanma, örgütlenme ve tanınma özgürlüklerinin genişliği ve ayırt etmeksizin herkesi kapsayıcılığı (eşitlik, çokluk ve farklılık) belirler. Kamusal alan tüm vatandaşlara açıktır. Kamusal alan kavramının zorluğu, kendi içinde iki anlam boyutunu içermesinden kaynaklanmaktadır. Birinci yönüyle kamusal alan mekânsal bir kavramdır: toplumsal yaşantımız içinde fikirler, ifadeler ve tecrübenin üretildiği, açığa çıktığı, paylaşıldığı, yayıldığı ve müzakere edildiği toplumsal alanlardır. Kamusal alan kavramı, yaşamımız içindeki farklı alanları ve fenomenleri, zaman ve mekân boyutlarıyla birlikte, toplumsal dinamikler içinde ilişkilendirmemizi sağlar. İkinci yönüyle, anlam üretim alanları açısından normatif bir ilkeyi, bir ideali belirtir. Kamusal alan, bireylerin kendi görüşlerini açık bir platformda özgürce tartıştıkları bir alandır.

Tespitler

Türkiye’de ideolojik kamusal alan kurgusu Cumhuriyet’le birlikte hayata girmeye başlamıştır. Bu siyasal yapı kendi modernleşme sürecine paralel bir kamusal alan ortaya çıkarmıştır. “Tek tipli” bir kamusal alan yaratmaya çalışılmış ve bunun için muhalif ve alternatif düşünceler, kimlikler, yaşam biçimleri, kısaca varlık alanları yasaklanmış veya görmezlikten gelinmiştir.

Kentin geleneksel meydanları, ideolojik temelli Cumhuriyet Meydanı, halk bahçesi, iskele meydanı, çarşı, alışveriş merkezleri ve pazaryerleri, Çanakkale kentinin gelecek yaşam anlayışında değişimler ve dönüşümler gerektiğini ortaya koyar.

Çanakkale’de, insanların buluşup bilgi alışverişinde ve kültürel etkileşimde bulunabilecekleri alanlar olmasına rağmen, bu alanların iletişim kalitesi düşüktür. Kentliler kamusal alanlara ulaşım ve o alanları kullanım konusunda eşit hak ve fırsatlara sahip değildir.

Sosyal paylaşım siteleri günümüzde kamusal alan olarak çok yaygın bir şekilde kullanılmaktadır (facebook, twitter, vb.) Gelişen iletişim teknolojileri her alana olduğu gibi kamusal alan kavramına da farklı bir bakış açısı ve paylaşım zenginliği kazandırmıştır. Tüm dünyada olduğu gibi Çanakkale kenti de bu dönüşümün etkilerini yaşamaktadır.

Çanakkale'de Zafer Meydanı, Fatih Meydanı, Kurşunlu Camii önü, kordon, Cuma Pazarı, İskele Meydanı gibi meydan ve alanlar geçmişte insanların toplandıkları mekânlar olarak kullanılmıştır. Günümüzde bu alanlar atıl durumdadır

Öneriler

Sivil örgütlenme ve çalışmaların yoğun olduğu Çanakkale kentinde çalışmaların paylaşılıp yaygınlaştırılacağı kamusal alanlar çoğaltılmalı ve bu alanlarda insanların bir araya gelebilmesi ve toplumsal dinamikler içinde ilişki kurmaları sağlanmalıdır.

Kamusal alan kavramının temelinde iletişim vardır. Kentin kamusal alanları ve mekânları ortak bir dil oluşturma ve sosyalleşme, örgütlenme, kent yaşamına müdahil olma amacıyla yeniden yapılandırılmalı, kentlilerin kamusal alanlara ulaşım ve o alanları kullanım konusunda eşit hak ve fırsatlara sahip olmaları sağlanmalıdır.

Kentte, geçmişte insanların toplandıkları ve günümüzde atıl durumda olan alanlar, insanların örgütlenebildiği ve bireylerin kendi görüşlerini açık platformda özgürce tartışabildiği alanlar olarak düzenlenmelidir (Zafer Meydanı, Fatih Meydanı, Cuma Pazarı vb.)

Kamusal alanların değişim süreçlerinde yerel yönetimlerin kentliyle veya toplumla tartışma süreçleri katılımcı bir anlayışla gerçekleştirilmeli, tüm kentlilerin bu süreçlere katılması sağlanmalıdır.

Cumhuriyet meydanı gibi ideolojik meydanlar sadece tören alanı olarak değil kamunun sıklıkla kullanabileceği alanlar olarak düzenlenmelidir.

Kamusal sanat, kamusal alanların kullanımını artıracak gibi kalitesini de artıracaktır. Sanat objelerinin kent içinde yerleştirileceği alanlar sanatçı, kentli ve yerel yönetimin de yer aldığı bir uzlaşma süreciyle belirlenmelidir.

Üniversiteyle kentin ilişkisi kamusal alanda örgütlülük ve beraber iş üretme bağlamında artırılmalı ve geliştirilmelidir.

Film Gösterimi

İnsan Hakları Belgeselleri

6-7 Kasım 2010

Erkan Yavuz Deneysel Sanat Atölyesi'nde gerçekleştirilen etkinlikte "Miraz", "Taşlaşan Vicdanlar", "Kahbe Devran", "İki Tutam Saç", "Burma VJ, Humoresca", "Hayırsızada", "Zehirli Oyun Bahçesi", "Duvar" ve "Direnişçi" filmleri gösterildi. Gösterilerinin yanı sıra İstanbul Bilgi Üniversitesi'nden Bülent Bilmez'in katılımıyla "Tarihle Yüzleşme" konulu bir söyleşi gerçekleştirildi.

Panel + Forum

Kamusal Alanlar

27 Kasım 2010

Korffmann Kütüphanesi'nde gerçekleştirilen panel+forumu Arzu Başaran ve Şahabettin Kalfa katıldı. Panel+forumun moderatörlüğünü Bahattin Köylü üstlendi.

Şahabettin Kalfa: Yerel Tarih Araştırmacısı, Çanakkale Sivil İnişiyatifi Üyesi

Bahattin Köylü: Mimar, Çanakkale 2010 Sivil Girişimi Kültür Yönetmeni

Yard. Doç. Dr. Arzu Başaran Uysal: ÇOMÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi

Söyleşi

Mehmet Aksoy'la Söyleşi

27 Kasım 2010

Yalı Hanı'nda bulunan İstasyon Sanat Merkezi'nde heykeltıraş Mehmet Aksoy'la bir söyleşi gerçekleştirildi. Mehmet Aksoy'un heykel ve kamusal alandaki sanat eserleri üzerine düşünce ve deneyimlerini aktardığı etkinlikte, Mehmet Aksoy'un sanatçı kişiliği üzerine çekilmiş "Nazım Hikmet'in Peşi Sıra" adlı belgesel gösterildi. Mehmet Aksoy daha sonra çocuklarla da buluştu.

Çoğulculuk

Çoğulculuk

Kolektif bir kimlik, birtakım semboller, anılar, sanat eserleri, töreler, alışkanlıklar, değerler, inançlar ve bilgilerle yüklü bir gelenekten, geçmişin mirasından kısaca kolektif bellekten hareketle inşa edilir. Kültür bu belleğin ana taşıyıcısı ve yaygınlaştırıcısı olarak işler. Kültürün topluluk için bütünleştirici, ortak kimlik oluşturu niteliği olduğu doğrudur ama toplulukta bulunan genelliğin illa tekbiçimli, tek tip olması gerekmez. Çoğulculuk anlayışı devletin belli bir ideolojiyi veya felsefeyi benimsememesi, topluma dayatmaya kalkmaması, yani ideolojik bakımdan tarafsız olmasını gerektirir.

Tespitler

Geçişlerin ve dönüşümlerin yarattığı bir sonuç olarak insanların iç ve dış göçleri, Çanakkale’de kozmopolit bir beşeri yapının oluşumunu kaçınılmaz kılar. Cumhuriyet öncesi, din ve etnik farklılıkların bir arada yaşama kültürü, mübadele ve savaş dolayısıyla iç gerilimleri taşıyan yer değiştirmeleri doğurur. Kentte devinim halinde sürekli gelen ve gidenler kültüre doğrudan etki eder. Son dönemlerde hızlı kentleşmenin getirdiği sorunlar başka bir kozmopolit beşeri dokunun oluşmasına sebep olur. Kendi köy ve ilçelerinin yanı sıra Türkiye’nin farklı yörelerinden gelen memurların kalıcılığı ve büyük kentlerden gelenlerin kente yerleşmesi “çoğulcu” yapıyı sürdürür. Üniversite okumaya gelen öğrencilerin varlığı bir başka çoğulculuk verisi olarak kent yaşam ve kültürünü doğrudan etkiler. Tüm yeni gelenlerin çeperde oluşturdu-

ları büyüme, kalıcı olan Çay (Roman) Mahallesi’nin daralması, bunalması, ötelenmesi ve gettolaşmasına yol açmaktadır.

Çoğulculuk, herkesin kendi özgün özelliklerini koruyarak zenginleşmesi anlamına gelir. Farklılıkların kamusal mekânlarda temsili ya da kamusal alandaki yaşamın melezleşmesi de denebilir. Özel alanların dışında, farklı kültürlerin nasıl bir arada yaşayabileceği de gündeme alınması gereken bir sorudur. Çanakkale’de, özellikle Romanların kamusal alandaki temsiliyeti konusunda sorunlar vardır.

Etnik, dini ve benzeri farklılıkların yanında toplumsal rol ve statülerin getirdiği farklılıkların da göz önünde bulundurulması önemlidir. Değişen dünya ve ilerleyen iletişim yolları nedeniyle kültürel öncelikler değişmektedir. Çanakkale’de günümüze baktığımızda daha çok statü farklılıklarına bağlı ayrışmalar bulunduğu görülür. Kentte sayısal ve iktisadi olarak birinin diğerinden üstün olduğu bir çoğunluk veya baskın bir kültür yoktur. Etnik ve dini farklılıklardan çok statü, eğitim, mesleki ve ekonomik farklılıklar nedeniyle ayrışmalar yaşanmaktadır.

Öneriler

Çoğulcu bir anlayışın oluşması ve sürdürülebilmesi için kentliler birbirine (diğerine) karşı eleştirel sorumluluk taşımalı, beraber yaşayabilmek için kendilerini değiştirmeyi göze alabilmelidirler.

Birlikte yaşam koşullarını oluşturma aşamasında sorunları müzakere etmek son derece önemlidir. Münazara yerine müzakere kültürünün yerleşmesi için bu konuda yapılacak her türlü çalışma önem taşımaktadır.

Birlikte yaşayabilmek için herkesin önyargılarından kurtulabilmesi ve karşısındakini farklılıklarıyla kabullenebilmesi gerekmektedir. Farklı kültürlerin birbirine daha fazla değebilmesi için kamusal alanların çoğaltılması gerekmektedir. Çanakkale'de özellikle KİLİSE (Zafer) Meydanı'nın kamusal alan olarak düzenlenmesi, kentin çoğulcu yapısı için oldukça önemli olacaktır.

Modern hayatın dışladığı tüm kimliklerin kendi farklılığını görünür kılma, haklar alanını genişletme ve alternatif bir yaşam alanı inşa etme politikası yeni hareketlerin temel yönelimlerinden birini oluşturmaktadır. Çanakkale'de herkesin kendini özgürce ifade edeceği alanların artırılması ve farklılıkların kendini kamusal alanda rahatça temsil edebilmesinin sağlanması kentin bu konudaki öncü yapısını destekleyecektir.

Panel + Forum

Çoğulculuk

18 Aralık 2010

"Çoğulculuk" temalı panel+forum'a Semra Canbulat, Hasan Turhanlı ve Erdinç Alniak katıldı.

Semra Canbulat: Bağımsız araştırmacı, Ece Ayhan Sivil Girişimi Üyesi

Hasan Temel Turhanlı: Sosyolog, Çanakkale Sivil İnisiyatifi Üyesi

Erdinç Alniak: Eğitimci, Çanakkale 2010 Sivil Girişimi Kültür Yönetmeni

Panel

Yerel Yönetimler ve Kadın 25 Aralık 2010

Yrd. Doç. Dr Ayten Alkan'ın katılımıyla Korffmann Kütüphanesi'nde gerçekleştirilen panelde, yerel yönetimlerin toplumsal cinsiyet duyarlılığı sorgulandı. Mevcut haliyle yerel politikanın, kadınların gereksinimlerinin karşılanması için sunduğu olanaklar ve getirdiği engeller, yerel politikanın dayandığı varsayılan katılım, özerklik, yerel demokrasi gibi değerlerin kadınlar için geçerliliği, yerel politika yaparak,

yaşamlarımızda ve bütün toplumun yaşamında neleri değiştirebileceğimiz konuları tartışıldı.

Yrd. Doç. Dr. Ayten Alkan: İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü Kentleşme ve Çevre Sorunları Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Çanakkale 2010 Sonrası

2010 yılı boyunca Çanakkale 2010 başlığı altında gerçekleştirilen çalışmaları paylaşmak ve yerel kültür politikaları alanında farklı uluslararası deneyimleri ve yaklaşımları dinleyerek kentte bundan sonra atılacak adımlar hakkında fikir alışverişinde bulunmak amacıyla 28-29 Ocak 2011 tarihlerinde Çanakkale Kent Müzesi'nde buluştuk.

Çanakkale 2010 Girişimi ve Çanakkale Belediyesi'nin ev sahipliğinde gerçekleşen toplantıya Çanakkale'den kültür yetkilileri, akademisyenler ve sivil toplum örgütleri ve sivil aktivistlerin yanı sıra Kültür için Gündem 21 Genel Koordinatörü Jordi Pascual (Barcelona), Helsinki Kültür Politikaları Direktörü Marianna Kajantie (Helsinki) ve Intercult Proje Koordinatörü Corina Racenau (Timişara) da katkı sundu.

Toplantı, İsmail Erten (Çanakkale 2010- Koordinatör), Ülgür Gökhan (Çanakkale Belediye Başkanı) ve Zümray Kutlu (Anadolu Kültür) tarafından yapılan açılış konuşmalarıyla başladı. Çanakkale 2010 Koordinatörü İsmail Erten'in Çanakkale'de gerçekleştirilen katılımcı pratikler hakkında verdiği bilginin ardından toplantı Erdiç Alniak ve Seyhan Boztepe'nin yıl boyunca gerçekleştirilen etkinlikler hakkında yaptığı sunumlarla devam etti. Sunumlarda, Çanakkale 2010'un başarılı olarak nitelenmesinin hedeflerini net olarak belirlemiş ve ekip çalışmasını kotarmış olmasından kaynaklandığı belirtildi ve yürütülen çalışmaların olumlu ve olumsuz yönleriyle birlikte değerlendirilmesinin bundan sonra kentte gerçekleştirilecek çalışmalar için önemli bir katkı sağlayacağı vurgulandı. Çanakkale 2010 Girişimi, yıl boyunca yapılan tartışmalarda öne çıkan konuları "kentnin kimlik arayışı", "katılım", "kamusal alanlar", "sürdürülebilirlik" ve "sanat" olarak sıraladı.

Öğleden sonra gerçekleştirilen oturumda ise Jordi Pascual, Marianna Kajantie ve Corina Racenau sırasıyla, yerel kültür politikalarının uluslararası gündemdeki yeri, uluslararası örnekler ve kullanılan yöntemlere dair sunumlar gerçekleştirdiler. Sunumlar ve tartışmalarda kentlerde gerçekleştirilen çalışmaların devamlılığını sağlamak için kentte yerel yönetimlerin yapılan çalışmalara sahip çıkmasının önemi ve çalışmaların hem ulusal hem de uluslararası görünürlüğünün artırılmasının iyi örneklerin çoğaltılmasına sağlayacağı katkı vurgulandı. Farklı kentlerden deneyimler paylaşıldı ve tartışmaya açıldı. Toplantının ikinci günü ise Çanakkale deneyimi üzerinden yapılan yorumlar ve soru-cevaplarla tamamlandı.

Çanakkale 2010 Girişimi, Çanakkale Belediyesi ve Anadolu Kültür'ün ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantının sonucunda;

- Kentte katılımcı bir şekilde hazırlanan tüm dokümanların (Kültür Aksı Çalışmaları, Kent Eylem Planı, Çanakkale Belediyesi Stratejik Planı, Çanakkale 2010 Manifestoları vb.) kültür bölümlerinin ve bu çalışmalarda kültür alanını işaret eden tüm önerilerin Çanakkale Belediyesi tarafından derlenmesine,
- Kentte kültür alanında bundan sonra yapılacak tartışmaların, kentteki hareketliliği ve tartışmaları devam ettirecek bir model geliştirme konusuna odaklanmasına ve bu tartışmaların Çanakkale Belediyesi tarafından sahiplenilmesine ve
- Çanakkale 2010 projesini hem ulusal hem de uluslararası kamuoyuyla paylaşmak üzere süreci ve çalışmalarını anlatan Çanakkale 2010 kitabının hazırlanmasına hız verilmesine karar verildi.

Corina Răceanu, PhD

Intercultural Enstitüsü, Proje Yöneticisi,
Timisoara, Romanya

Lisansını Romanya, Timişoara West Üniversitesi, Ekonomi Bölümü'nde, yüksek lisansını Fransa'da kültür yönetimi alanında, doktora çalışmasını ise West Üniversitesi İşletme Bölümünde tamamladı. Timisoara'da farklı fakülte ve üniversitelerde ders veren Raceanu ayrıca, on yılı aşkın bir süredir Romanya'nın farklı bölgelerinde ve yurtdışında kültür alanında eğitmen ve danışman olarak çalışıyor.

Kültür tüketimi ve kültür arzı konusunda birçok pilot proje başlatmış ve koordine etmiş Raceanu'nun kültür politikalarını geliştirme, uygulama ve değerlendirme konularında yerel ve bölgesel deneyimi bulunuyor. Avrupa Konseyi, EUCLID, City Hall Belfast ve Voyvodina Konseyi, Avrupa Kültür Vakfı'nın birçok çalışmasında danışman ve uzman olarak çalışıyor. 2004 yılından bu yana Avrupa Komisyonu tarafından desteklenen uzmanlardan oluşan "Romanya Avrupa Takımı"nda yer alıyor, "Soul for Europe" inisiyatifinin ve Güneydoğu Avrupa ve Ukrayna'da İsveç Kültür Programı tarafından desteklenen "Birleşmiş Uzmanlar"ın bir üyesi. Yayımlanmış birçok kitabı ve makalesi bulunuyor.

Marianna Kajantie

Helsinki Kenti Kültür Politikaları & Kültür Direktörü
Helsinki, Finlandiya

Helsinki Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden 1982 yılında mezun oldu. Eğitim alanında tamamladığı yüksek lisansın ardından Helsinki Belediyesi'nde kültür yöneticisi olarak işe başladı. Burada ilk olarak Annatola Sanat Merkezi için gençlere ve çocuklara yönelik sanat eğitimi planlanması konusunda görev üstlendi. 1992 yılına kadar bu merkezin yöneticiliğini yaptı.

1992 yılından itibaren Alexandre Tiyatrosu'nun yöneticiliğine atandı ve yine aynı kurumda kültür direktörü olarak çalışmalarına devam etti. Bu görevin ardından halen çalışmakta olduğu Kültür Politikaları Departmanı'nın başına geçti. "Lasipalatsi Film ve Medya Merkezi", "Sanat ve Kültürel Çeşitlilik", "Göçmen Sanatçıların Desteklenmesi" gibi Avrupa Birliği tarafından desteklenen birçok projede yönetici olarak çalışıyor.

Jordi Pascual

Koordinatör, Kültür için Gündem 21
Barselona, İspanya

Kültür politikaları ve yerel kalkınma alanlarında araştırmacı ve yönetici olarak çalışan Pascual, halen Kültür için Gündem 21'in Genel Koordinatörü. <http://www.agenda21culture.net/index.php> Katalanya Üniversitesi'nde yerel kültür politikaları ve yönetimi dersleri veriyor ve Avrupa Kültür Başkenti (2010, 2011, 2013 ve 2016) jüri üyesi. Lisansını coğrafya, yüksek lisansını ise Avrupa kültür politikaları ve uluslararası kültürel ilişkiler alanlarında tamamladı. Barselona Autonomia Üniversitesi, Interarts Vakfı ve Barselona Kent Konseyi Kültür Enstitüsü'nde araştırmacı olarak çalıştı. Kültür politikaları ve yerel kalkınma konusunda birçok makalesi ve araştırması bulunan Pascual'ın çalışmalarından bazıları "Avrupa Kentleri için Katılımcı Yerel Kültür Politikaları El Kitabı" (Philipp Dietachmair ve Sanjin Dragojevic ile birlikte); "Kültür Politikaları, İnsani Gelişme ve Kurumsal Yaratıcılık: Kültür için Gündem 21'e Neden İhtiyacımız Var?"; "Güney Doğu Avrupa'da Yerel Kültür Stratejileri Geliştirmek: Pratik ve Deneyim Üzerine" ve "Üçüncü Sistem: Önce Sanat! Yerel Kültür Politikaları"dır.

Yerel Yönetimler ve İşbirliği Teşkilatı'nın

Çanakkale 2010 Değerlendirmesi

Çanakkale-Türkiye

Bir Kentin Yerel Kültür Politikası Dönüşümü İçin Kapasite Geliştirme Çabaları¹

Politika Adı: Çanakkale 2010

Başlangıç Tarihi: 1 Ocak 2010

Bitiş Tarihi: 31 Aralık 2010

Devam Eden Çalışmalar: Dokümantasyon ve bir kültür politikası stratejisinin uygulamaya konması yönünde yürütülen çalışmalar

Sosyal ve Yönetimsel Çerçeve

Kent ortamı

Çanakkale Ege ve Marmara denizlerinin ve Çanakkale Boğazı'nın Avrupa ve Asya yakalarının buluştuğu yerde konumlanmış, orta büyüklükte bir Batı Anadolu kentidir. Kentin nüfusu 90.653'tür (46.730 erkek ve 43.923 kadın) (Çanakkale Stratejik Planı 2010-2014). Bölgenin tarihine iki savaş (Troia Savaşı ve Birinci Dünya Savaşı) damgasını vurmuş, kent tarihsel mirasının zenginliği ve müzeleriyle ilgi merkezi haline gelmiştir. Ziyaretçiler, genelde yalnızca bir gece konaklamayı ya da transit geçmeyi tercih etse de, kent kültür turizmi açısından önemli bir ulaşım ve hizmet noktasıdır.

Çanakkale, 1994'te Onsekiz Mart Üniversitesi'nin açılışından bu yana bir üniversite şehridir. Güzel Sanatlar, Tıp ve Mühendislik fakültelerinin de arasında bulunduğu dokuz fakülteyi bünyesinde barındıran üniversitenin 200.000 öğrencisi vardır. Çanakkale'nin ekonomik ve kültürel hayatına tüketim ve eğlence anlamında katkıda bulunan üniversite öğrencilerinin yanı sıra emekli aileler de kentin yeni sakinleri arasındadır. Gerek fiziksel konumu gerekse canlı kültürel yaşamı sebebiyle, Çanakkale'yi "Küçük İstanbul" olarak adlandırmaktadırlar.²

Çanakkale'de, çok sayıdaki örgütlü girişim ve dernek aracılığıyla faaliyet sürdüren, güçlü bir sivil toplum mevcuttur. Nüfus büyüklüğü bakımından 81 il arasında 42. sırada yer alan Çanakkale (Türkiye İstatistik Enstitüsü), 2011 rakamlarına göre, İçişleri Bakanlığı'na kayıtlı 807 dernek ve vakıfla dernek ve vakıf sayısı bakımından 27. sırada yer alır. Bununla birlikte, dernek ve vakıflar, sivil hayata katılmanın tek yolu değildir; kent konseyi, kent eylem planı, Yerel Gündem 21 ya da çok sayıdaki konu odaklı girişim ve platformlar aracılığıyla da sivil hayatta aktif olarak yer almak mümkündür. Kültürel alanda, öncelikli konular ve meseleler için oluşturulmuş Tarihi Çanakkale Evleri Yaşatma Komisyonu, Truva Arkeoloji Buluşmaları, Çanakkale Sözlü Tarih Grubu, Çanakkale Kent Müzesi ve Arşivi ve Truva Evi/Korffmann Evi Arkeoloji Kütüphanesi'nin kurulması için girişimler sivil katılımın en yaygın biçimidir.

Çanakkale Belediyesi, 2007'de Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı (UCLG) üyeliğine kabul edilmiştir.³ Mevcut belediye başkanı Ülgür Gökhan, Kasım 2010'da UCLG -Ortadoğu ve Batı Asya Bölge Teşkilatı (MEWA)'ndan UCLG Dünya Konseyi üyesi olmuştur (UCLG MEWA). Kent, 1989'dan bu yana Cumhuriyet Halk Partili belediye tarafından yönetilmektedir ve mevcut başkanın üçüncü seçilişidir. Belediye, katılımcı politika geliştirme süreçlerini desteklemekte ve katılımcı bütçelendir-

me, kent konseyleri ve demokratik atölyeleri de içeren bir demokratik yerel yönetim yaklaşımı benimsemektedir. 1997’de Yerel Gündem 21, 2004’te ise Kent Konseyleri faaliyete geçmiştir. Sivil girişimler/aktörler ve üniversiteyle güçlü bir işbirliği sürdürülmektedir. Gençlerin ve Roman nüfusun katılımını artırmak için girişimlerde bulunulması ve iyi örgütlenmiş ve karar mekanizmalarını etkilemeye yetecek düzeyde aktif sivil toplum kuruluşlarının varlığına rağmen, pek çok kentte olduğu gibi toplantılar ve etkinliklere genellikle aynı kişiler katılmaktadır. (Kutlu 2010, p. 129).

Yönetimin yerelleştirilmesi çerçevesi⁴

Yerel yönetimlere ilişkin yakın zamandaki değişiklikler “kamu yönetimi reformu” adı altında yer alan bir dizi kanun değişikliği aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.⁵ Bu reform, “kamu idarelerinde yeni bir yönetim anlayışının oluşturulması için gerekli altyapıyı sağlayacak değişim paketleri”ni kapsamaktadır (5227 Sayılı Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun Tasarısı 17 Temmuz 2007). “Özelleştirme, sivil toplumu güçlendirme ve yerelleştirme” yoluyla değişimi içeren bir kamu yönetimi taslağı sunan reform paketinin, aşırı derecede merkezileşen ve hantallaşan idari yapıya çözüm olarak tasarlandığı belirtilmiştir.

5227 Sayılı Kamu Yönetiminin Temel İlkeleri ve Yeniden Yapılandırılması Hakkında Kanun, reformun çerçevesini ve esaslarını belirler.⁶ Bir çerçeve yasa olarak tasarlanan 5227 Sayılı Yasa Tasarısı, belediye, büyükşehir ve il özel idaresi yasalarını bir bütün olarak ele almıştır. Yerel yönetimlerin yetki ve görevlerini artıran aşağıdaki kanunların büyük bölümü yürürlüğe girerken, taslağın cumhurbaşkanı tarafından onaylanmayıp meclise iadesiyle arzu edilen bütüncül uygulama gerçekleştirilmemiştir.

“Kamu yönetimi reformu” nun arkasında iki kavramsal çerçeve mevcuttur:

1. Avrupa Birliği (AB) ve yerellik/yerindenlik ilkesi

17 Aralık 2004 tarihinde, Türkiye’nin AB’ye aday ülkeler arasına kabul edilmesiyle başlayan AB’ye ekonomik, siyasi ve kültürel entegrasyon süreci, reform paketinin benimsenmesine zemin teşkil etmiştir. Bu süreçte Türkiye’nin uygulaması beklenen kriterlerden biri “yerellik” (subsidiarity) (Keleş, 2006) veya “yerindenlik” (Eliçin-Arkan, 2004) ilkesidir. Birçok yazar (Eliçin-Arkan, 2004; Es, 2006; Şan, 2007; Şentürk, 2006), Türkiye’nin AB müzakere sürecinin yerel yönetimler açısından yeni bir dönem başlattığını ifade etmektedir. Ancak Türkiye’nin, yerel yönetimlerde özerklik ve yerel/kentsel haklarla ilgili imzalamış olduğu Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Avrupa Kentsel Şartı⁷ hatırlanacak olursa, halen tartışmalı bir gündem olan yerel özerkliğin, bu bağlamda hangi alanlara yenilik getireceği tartışması ilgi çekicidir. Şimdiye kadar, AB fonlarıyla yurtiçi ve yurtdışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolünün önü açılmıştır ve bugün birçok mahalli idarede aktif olan Avrupa Birliği “masaları”yla değişik alanlardaki yerel projelere AB fonlarından katkı sağlanmaktadır.

Yerel Yönetimler ve İşbirliği Teşkilatı'nın

Çanakkale 2010 Değerlendirmesi

2. Küreselleşme ve yerelleşme ekseninde yerinden yönetim

5227 sayılı yasa tasarısının atıfta bulunduğu küreselleşme ekonomik, siyasal ve kültürel bağlamda çok boyutlu bir değişimdir. Ancak yasa tasarısı, küreselleşme sürecinde önem kazanan ve bir yandan idari yapı öte yandan idari ilkeler açısından öne çıkan yerelleşme boyutuna da dikkat çekmektedir.

1. İdari yapılanma açısından: Ulus-devlet sınırlarının yok olduğu küresellik ortamında tartışmaya açılan yerel yönetimlerin özerkliği konusu, yine uluslararası inisiyatifler aracılığıyla örgütlenmiş olan yerel yönetimlerle ilgili evrensel değerlerle desteklenmektedir. Benzer bir şekilde, "uluslararası sermayenin ya da çokuluslu şirketlerin yatırımları ve uluslararası düzeyde artan sayı ve kapsamda ortak çalışmaları ya da işbirliklerinin doğurduğu yatırımların yerel yönetimler için yeni kaynaklar, yeni istihdam alanları, yeni hizmet sunma teknikleri yarattığı" ileri sürülmektedir (Köseçik-Özgür 2005:4).

Söz konusu tartışmaların çoğu desantralizasyon kavramı etrafında gerçekleşmektedir. "Yerinden yönetim ya da yerel yönetimin, yönetim biliminde 'adem-i merkezîyet' (decentralisation) olarak bilinen bir kavram" olduğuna dikkat çeken Keleş (1992), bu kavramın başlıca iki türü olduğunu belirtir. Yetki genişliği (deconcentration, delegation), merkezdeki kuruluşun merkez dışındaki bir örgüte, belli işlevleri yerine getirmesi için kendi adına kullanmak üzere yetki devretmesidir. Diğer tür ise Keleş'in "gerçek yerinden yönetim" (devolution) olarak tanımladığı, "yasalar tarafından oluşturulmuş yönetim organlarının, yine yasaların belirlediği, ya da merkeze bırakılmış olanlardan başka işlevleri görebilmeleri için, tüzel, siyasal ve maddi bir takım yetkilerle donatılmalarıdır" (Sf.15). Ancak kamu yönetimi reformu iddiasıyla yeniden ortaya atılan desantralizasyon kavramının gerek içeriği (Güler, 2003), gerekse Türkçe karşılığı -yerelleşme, yerindenleşme, yerinden yönetim- (Köse, 2004) tartışmalıdır. Reform paketinin referans kurumlarından Devlet Planlama Teşkilatı'na (DPT) göre desantralizasyon kavramıyla kastedilen "merkezi yönetimin elindeki planlama, karar verme, kaynak oluşturma ve bunları yürütme gibi yönetsel yetkilerin taşra kuruluşları, yerel yönetimler, yarı özerk kurumlar, meslek kuruluşları, gönüllü örgütler (vakıflar, dernekler gibi) ve şirketlere aktarılması"dır (2001: 10).

Yetki genişliği, özelleştirme ve sivilleşme kavramları, modern anlamdaki yerelleştirme teriminin çeşitli uygulamalarıdır. Yerel yönetimler yerelleştirme politikalarıyla güçlendirilmekte ancak asıl olarak yetkilerin buradan piyasa güçlerine transferi amaçlanmaktadır. Modern anlamda yerelleştirmenin yöneldiği bu hedef, onu klasik anlamdaki yerelleştirmeden ayıran en önemli özelliklerden biridir" (DPT, 2001: 10).

2. İdari ilkeler açısından: Yerelleşmeyle birlikte öne çıkan yerel değerler, etnik ve kültürel faktörler, kendini ifade etme ve kendi kendini yönetme ilkesi önem kazanır. Nitekim kentliliği, kentle her anlamda bütünleşmek (aidiyet ve katılım) olarak tanımlarsak, halkın kendisini ilgilendiren konularda, kendi kendisini özgürce ve demokratik yol ve yöntemlerle yönetmesi gerekir. Yerel yönetimler ve demokrasi arasındaki ilişkiyi kuran bu "kendi kendini yönetme ilkesi" aynı zamanda "temsilin sınırlanması ve denetlenmesiyle demokratik hak ve özgürlüklerin doğrudan halk tarafından kullanılması" yönünde ciddi tartışmalar başlatmıştır. Katılımcı demokrasi, yerelleşme (localisation), yerindenleşme (decentralisation) ve yönetişim (etki-leşimli yönetim) bu tartışmaların anahtar kavramlarıdır (Okur ve Çakıcı, 2006).

Yukarıda sunulan her iki eksen, halihazırda kamu yönetimi reformu olmaksızın, yerel kültür politikaları ve kamu idarelerinin yereldeki rollerini etkilemektedir. Mevcut olan temsili demokrasi, periyodik ve sınırlı katılımın kısıtları yerine daha demokratik ve daha katılımcı bir kamu yönetimi arzusu, kent konseyi gibi "aracı" çabaların ortaya çıkmasıyla sonuçlanmıştır. Küresel ortamda daha kolay mümkün hale gelebilen ulusötesi ağlar sayesinde, yerel yönetim dilerse, Yerel Gündem 21 çalışmalarında olduğu gibi, diğer yerel yönetimlerle ilişkiye geçerek ortak bir bilincin ve tavrın parçası olabilmektedir.

Politika geliştirilen kurumsal düzlem: Belediye.

Kapsamlı Açıklama

Politikanın tanımlanması

Çanakkale 2010, yerel yönetimle işbirliği halinde çalışan bir sivil örgütlenme olan Çanakkale 2010 Girişimi'nin bir yıla yayılmış sanat, kültür ve toplum içi diyalog projesidir.

Üç yıllık bir süreci kapsayan "Yerel Kültür Politikaları İçin Stratejiler"⁸ projesinden doğan Çanakkale 2010, sanat ve kültür üretiminin görünürlüğünü artırma, etkinliklerin koordinasyonu ve programlanmasında etkin sivil toplum kuruluşları arasındaki işbirliğini güçlendirme, kent sakinlerinin ve ilgili kuruluşların etkinliklere ve sivil toplum eylemlerine katılımını artırma ve en önemlisi, Çanakkale Belediyesi ve sivil girişimlerin desteği ve sahiplenmesiyle yerel kültür politikası gelişimini ileri götürmeyi hedefledi.

Arkaplan/Kökenler

Çanakkale 2010 fikri "Yerel Kültür Politikaları İçin Stratejiler" projesi çerçevesinde 2009 yılında düzenlenen iki atölye çalışması⁹ sırasında ortaya çıktı. 30 yerel sivil eylemcinin "Yerel Kültür Politikaları İçin Stratejiler" projesi kapsamında çalışan uzmanların moderatörlüğü ve desteği altında bir araya geldiği atölye çalışmaları, kentin halihazırda tanımlanmış ihtiyaçlarına cevap verecek somut adımlar geliştirilmesini hedefliyordu. Katılımcılar, Çanakkale 2010 olarak adlandırılacak bir yıllık kültür programı üzerinde uzlaştılar ve yürütme, danışma ve koordinasyon komitelerinden oluşan bir organizasyon yapısı tasarladılar.

Politika hedefleri

Çanakkale 2010, planlanmış etkinliklerle yeni projeleri bir platformda bir araya getirmeyi, bu etkinlikleri etkili biçimde duyurmayı, görüşleri harekete geçirmek ve hız kazanmalarını sağlamak için şehrin kültürel dinamizmini kamuoyunca tartışmayı amaçlıyordu. Girişimin vizyonu dahilinde projenin,

1. Kent kültürünün temelini saygı duyması ve evrensel değerlerle bağıntılı olması,
2. Kent merkezi ve kentin dış kesimlerini gözeterek kentin bütününe nüfuz etmesi,
3. Toplumsal cinsiyetler, gençler, çocuklar, yaşlılar ve engellilerle dost olması,
4. Kent genelinde dolaşımda olması ve tekrarlanabilir olması,
5. En az iki sivil toplum kuruluşu ya da girişimin ortaklık yapmasına olanak tanıyacak şekilde işbirlikçi bir yapıya sahip olması öngörüldü. (Çanakkale Nisan 2009 Atölye Çalışması Raporu)

Yerel Yönetimler ve İşbirliği Teskilatı'nın

Çanakkale 2010 Değerlendirmesi

Çanakkale 2010 projelerinin tercih kriterleri şunlardır:

1. Proje Çanakkale'nin sanatsal ve kültürel hayatına katkıda bulunmalıdır.
2. Proje halkın katılımı esası üzerine kurulmalı, Çanakkale sakinlerinin katılımını olanaklı kılabacak yöntemler içermelidir.
3. Kadınları çocuklar, gençler ve engellilerin katılımına öncelik vermelidir.
4. Proje hakkında bilgi sağlayan formun tamamı doldurulmalıdır.

Bu bağlamda, kentte var olan ve planlanan etkinlikler Çanakkale 2010 Girişimi dahilinde bir araya getirildi ve şehrin kültürel aktörlerine işbirliği yaparak yeni bir ufuk açan kültürel üretimle katılma olanağı yaratıldı. (Çanakkale 2010 kitapçığı).

Kronolojik gelişim ve uygulamanın yürütülmesi

Girişimin hedeflerinin gerçekleştirilmesi için üç eylem ekseni belirlendi:

1. Kentliler tarafından belirlenen 12 tema dahilinde gerçekleştirilen forumlar ve paneller aracılığıyla yerel kültürel değerleri konuşup tartışılarak her bir tema için katılımçılıkla geliştirilen bir manifesto ortaya çıkarılacaktır.
2. 12 temayla paralel olarak var olan etkinlikleri yenileriyle ilişkilendiren sanatsal etkinlikler gerçekleştirilecektir.
3. Tüm gündem ve aktivitelerin birliğini vurgulayan Bahar Festivali ve Barış Festivali gerçekleştirilecektir.

Yürütme Kurulu, çıkış noktasındaki hedefler ve uygulama şeması dahilinde bir program geliştirip, bu programın kapsamını çeşitlendirdi ve ilgili tarafları sürece dahil etti. Program, atölyeler ve toplantılar sırasında¹⁰ kent sakinlerince önerilmiş 40 tema/sorunsal arasından, Çanakkale ve kültür politikasıyla doğrudan ilişkili olması gözetilerek seçilmiş 12 temayı/sorunsalı esas alıyordu). Her tema özelinde çalışma grupları, o konudaki mevcut bilgiyi bir araya getirerek konuklar ve tartışma gruplarıyla birlikte analiz ettiler ve bu süreci proje sonunda geniş bir kitleye ulaşacak bir rapora (manifestoya) dönüştürdüler.

Çanakkale 2010'nun 12 Teması

Ay	Çanakkale 2010'nun Teması
Ocak	Devinim/Hareket
Şubat	İletişim
Mart	Kent Kimliği
Nisan	Turizm
Mayıs	Kentte Seramik ve Sanat
Haziran	Kırsal Kent ve Tarımsal Ekonomi
Temmuz	Su
Ağustos	Katılım
Eylül	Savaş ve Barış
Ekim	Tarihsel ve Kültürel Miras
Kasım	Kamuya Açık Alanlar
Aralık	Çoğulculuk

Bir Çanakkale 2010 logosu tasarlandı, proje çağrısı yapıldı ve proje başvuru formatı hazırlandı. Bir projenin taşıdığı Çanakkale 2010 logosu, projenin katılımcı, kolektif, evrensel değerlere saygılı, sürdürülebilir ve işbirliğine açık yapısını teyit ediyordu. Çağrı tüm yıl boyunca geçerliydi, pek çok öneri başvurdu ve logoyu taşımaya hak kazandı.

Çanakkale 2010 Logosu

Rutin bir Çanakkale 2010 ayı, paneller, belirli bir konudaki kamu tartışmaları (Ocak ayında, kentteki Roman nüfus üzerine yapılan tartışma gibi), konserler, bir sergi, film gösterimleri ve ayın üçüncü haftasında gerçekleşen, o ayın teması üzerine yapılan panel ve forumdan oluşmaktaydı. Her ayın sonunda, bir aylık öğrenme ve tartışmanın sentezinden oluşan bir manifesto yazıldı. Haziran 2010'da, Yerel Kültürel Politikalar Sempozyumu'na paralel bir Bahar Festivali düzenlendi. Gençler ve kentteki Roman nüfusuyla birlikte gerçekleştirilen bir dizi açık hava sanat etkinliği, ulusal ve uluslararası düzeyde görünürlük sağladı. Ancak, barış kavramının, Çanakkale için farklı aşamalarda dikkatle ele alınması gereken çok önemli ve karmaşık bir konu olduğu düşünüldüğü için Eylül 2010 için önerilen Barış Festivali gerçekleştirilemedi. Festivalin gerçekleştirilememesinde, Çanakkale'de turizmin yoğun olduğu yaz aylarında yürütücü ekip ve destekçilerinin enerji ve konsantrasyonun azalması ve festival için gerekli hazırlıkların yapılmasının da etkisi oldu.

Dahil olan unsurlar

Anadolu Kültür koordinasyonunda İstanbul ve Amsterdam merkezli çeşitli kurumlardan uzmanlar atölye çalışmalarında Çanakkale 2010'a destek verdi. Çanakkale Belediyesi en önemli yerel ortak oldu; belediyenin kültür birimi Çanakkale 2010'un genel örgütlenmesi, lojistiği ve duyurulmasını desteklerken belediye başkanı inisiyatifini bizzat tanıttı ve destekledi.¹¹ Belediyeye ait bir binada hizmet veren, bağımsız bir tüzel kişilik olan Çanakkale Kent Müzesi ve Arşivi, Çanakkale 2010'un enformasyon merkezi ve buluşma noktası, arşivi ve programın ana alanlarından biri olarak görev üstlendi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi inisiyatifini birkaç projede ve performans/seri alanlarıyla destekledi. Kentteki sivil toplum kuruluşlarının çoğu, başlangıçtan itibaren Çanakkale 2010'un doğal bir parçası olarak sürece dahil oldu ve gerek gönüllülerle gerekse proje önerileriyle programın gelişimine katkı sağladı.

Faydalananlar

Hedef kitle tüm kent sakinleriydi. Etkinliklere çocuklar, kadınlar, Romanlar gibi dezavantajlı grupların katılması prensibi vurgulandı. Bu gruplar, Çanakkale 2010 boyunca gözetildi ve katılımlarını kolaylaştırmak için özel durumlar yaratıldı. Gençlere özel bir önem atfedildi ve katılımlarının Çanakkale 2010 Girişimi'ne genç ama deneyimli direktörlerin dahil edilmesi sonrasında arttığı gözlemlendi.¹²

Yerel Yönetimler ve İşbirliği Teskilatı'nın

Çanakkale 2010 Değerlendirmesi

Uygulanan katılım süreçleri

Çanakkale 2010 Girişimi ve Anadolu Kültür, programın hazırlık aşaması ve tüm süreç boyunca geniş ve kapsayıcı katılım pratikleri yaratma ihtiyacı konusunda son derece hassastı. Halkın merkezi noktalarda konumlanmayan kamusal buluşma alanlarındaki etkinliklere erişimine, çeşitlendirilmiş iletişim olanaklarına ve genişletilmiş halk katılımına öncelik tanıdı. Karar verme ve organizasyon süreçlerinde (özellikle tecrübe paylaşımı süreci çeşitli organizatörler ve katılımcılar arasında güven yarattıktan sonra) yüksek katılımın sağlanmasına önem verildi ve örgütlerin birbiriyle işbirliği yaparak ortaklaşa etkinlikler geliştirmesi teşvik edildi.

Etkinliklere ulaşım, önceliklerden biriydi. Tüm etkinlikler ücretsizdi ve hemen hepsi yerel televizyonda yayımlandı. Çanakkale 2010 logosu ve "Kültürümüz Budur, Abiler!"¹³ sloganı Çanakkale 2010'un ideallerini ve misyonunu daha geniş bir kitleye aktarabilmek amacıyla özellikle seçildi.¹⁴ Kolay akılda kalan slogan ve logo, Çanakkale 2010'un yazılı ve televizyonda yayınlanan materyallerde bir kimlik kartına dönüştü. Yerel radyo ve televizyonlar, web siteleri, açık hava duyuruları, toplu taşıma araçlarındaki posterler ve belediyenin ilan duvarları gibi çeşitli iletişim ortamlarından yararlanıldı. Tüm materyallerin üzerinde yürütücü ekiptekilerin isimleri, koordinatörlerin telefon numaraları ve Çanakkale 2010 bürosunun iletişim bilgilerine yer verilerek organizasyon yapısı ve ekibi, kendilerine ulaşmak isteyen herkes için şeffaf ve ulaşılabilir kılındı.

Sanat etkinlikleri, stratejik olarak, bu kamu tecrübelerini daha geniş halk katılımına açacak bir biçimde organize edildi. Örneğin, Çanakkale 2010 kapsamında düzenlenen 2. Uluslararası Çanakkale Bienali, kentin tümüne dağılan çeşitli alanlarda gerçekleştirildi ve atölyelerini Romanların yaşadığı mahallelere taşıdı. Yine Çanakkale 2010'a paralel olarak geliştirilen "Şeffaf Beygir" isimli film festivali kapsamında, filmler her mahallenin meydanında kurulan perdelerde gösterildi ve izleyici oylarıyla Çanakkale'nin en sevdiği film seçildi. Çanakkale Bienali'nin bir parçası olan Çocuk Bienali'ne "Arkadaşım Bienal" adı verildi. Bu kapsamdaki etkinlik ve programlar, kentin yeni (ve genç) oyuncularının ilgisine sunuldu.

Çanakkale 2010 Girişimi karar verme ve organizasyon süreçlerine kentlilerin katılımını sağlamak amacıyla yeni zeminler ve olanaklar yaratmak için çaba gösterdi. Girişim, tartışmak için fırsat yaratmak ve eleştirileri almak için, her etkinlikten sonra forum ya da gayri-resmi toplantılar yapmaya gayret etti. Yapılan görüşmelerde Çanakkale 2010 Girişimi, kentte tartışma platformlarının önem taşıdığını, Çanakkale'ye tartışmalarda bulunmadan dahil olunamayacağını ve kentlilerin tartıştıkları kişi ve kurumlarla birlikte çalışmaya devam etmelerinin bakış açılarını geliştirdiğini belirtti.¹⁵

Çanakkale 2010 Girişimi ilk aylarda her detayı sivil toplum kuruluşlarıyla ve davetli gönüllülerle belirlemeyi ve organize etmeyi tercih etti ve güven inşa edildikten sonra işi delege etmeye başladı. "Yaparak öğrenme" süreçleri boyunca ortak tecrübeler ve güven gelişti, grup genişledi. Daha da ilerledikçe süreç, özellikle becerilerini geliştiren gençler için "öğrenerek dönüşme/gelişme" süreci haline geldi. 12 ay/12 tema tartışmalarında program esnekti, her türlü öneri ve katkıya açıktı ve aylık programlar kolaylıkla revize edilebiliyordu. Belediyenin gündelik lojistik ve organizasyon detaylarını üstlenmedeki rolü, Çanakkale 2010 Girişimi'nin içeriği ve kapsayıcı, katılımcı yaklaşıma yoğunlaşmasına olanak tanıdı.

Çanakkale 2010 Girişimi, ayrıca kopuklukları tespit ederek var olan etkinlikler ve sivil toplum kuruluşları arasında ilişki kurdu, bunu kimi zaman "IFKare" gibi yeni bir etkinliğin çatısı altında gerçekleştirdi. Çanakkale 2010 şemsiyesi altında, belirledikleri muhtemel sivil toplum kuruluşlarını IFKare'nin organizasyonuna katılmaları için davet ederek, hem işbirliğini öğrenmeyi hem de daha geniş bir izleyici kitlesine ulaşmayı hedeflediler. Bu etkinlik önümüzdeki yıllarda da devam edecek ve daha şimdiden üç yeni sivil toplum kuruluşu IFKare'ye katılmak istediğini belirtti.

Çanakkale 2010 İnişiyatifi'nin uygulamaları boyunca daha fazla insanın aktivitelere ve tartışmalara katılımını teşvik etmek için gösterdiği kesintisiz çabaları şimdi tamamlayıcı stratejiler takip etmeli. Kutlu'nun (2010) da yazdığı gibi,

... belirli bir grup için kapıyı açmak ya da onların ilgisini çekmek, uzun ömürlü ve düzenli bir katılımı garanti altına almıyor. Şu an için, hem Roman nüfusun hem de gençliğin ilgisi sağlandı ve bu durum katılımcı kültürel politikanın gelişimi ve uygulanması için verimli bir zemin hazırlıyor. Şimdi mesele, gelecek için sürdürülebilir bir stratejiyi geliştirmek ve uygulamak. (s. 133)

Kurumsallaşma süreçleri

Çanakkale 2010, mevcut sivil eylemcileri ve projeleri, birleşerek, ortak girişimin yönetilmesi, tasarlanması ve uygulanması için yeni bir yapı oluşturmaya teşvik etti. Çoğu halihazırda planlanmış kültürel etkinliklerin bir yıl boyunca arzı ve tanıtımının yapılmasını sağladı ve kentteki kültürel talebe dikkat çekti. Kısmen bu projenin sonucu olarak, Çanakkale Belediyesi ve bazı Çanakkale sakinleri kültürün kentsel kalkınma açısından arz ettiği önemi daha iyi kavradı. Belediye, Çanakkale 2010 Girişimi ile yakın işbirliği içinde çalışan bir kültür birimi oluşturdu. Öncesinde, belediyenin kültürel etkinlikleri Halkla İlişkiler ve Sosyal Hizmetler Dairesi tarafından yürütülmekteydi. Bu yapısal değişiklik, belediyenin zihniyetinde ve kültüre atfettiği önemde bir sıçramaya işaret ediyor.

Ulusal Kamu Yönetimi Reformu'nu takiben, ilgili tarafların katılımını teşvik eden bir yaklaşım doğrultusunda stratejik plan, belediyeler ve diğer kamu idareleri için en önemli politika belgesi haline geldi. Çanakkale ilk stratejik planını (2006-2010) ve katılımcı bir şekilde hazırlanan Kent Eylem Planı'nı tamamlamış bulunuyor ve bu süreçler aracılığıyla daha geniş bir katılım hedefliyor. İlk stratejik plan kapsamında, sosyal ve kültürel yaşam alanında stratejik amaçlar şu şekilde vurgulandı:

1. Kamu, özel ve sivil toplum kuruluşlarının birlikteliğinde katılımcı mekanizmaları geliştirmek, kentliyi kent yaşamı konusunda bilinçlendirmek ve kentlilik kültürünü yerleştirmek, birlikte yönetim anlayışının kent yönetiminde fiili olarak kullanılmasını sağlamak.
2. Kentte yaşayan dezavantajlı grupların kent hayatıyla bütünleşmesine yönelik sosyal koruma faaliyetlerinde bulunmak.
3. Kent halkının kültürel ve sanatsal faaliyetler içinde yer almasını sağlamak.

Yerel Yönetimler ve İşbirliği Teskilatı'nın

Çanakkale 2010 Değerlendirmesi

Aşağıda bu stratejik plana paralel olarak, Kent Eylem Planı'nın kültür başlığı altında geliştirilmesi hedeflenen politikalar yer alıyor:

- Yerel kültürel üretimi desteklemek, ulusal ve evrensel kültürle işbirliğini sağlamak. Tüm kültür bileşenlerinin birbirini tanıması, sosyal iletişime ve etkileşime girmesinin objektif koşullarını hazırlamak.
- Kentin tarihi ve kültür mirasını belgelenerek ve kullanarak korumak.
- Kültürel etkinlikler için gerekli kültürel altyapıları geliştirmek ve var olanların kullanılmasını kolaylaştırmak; kültür ürünlerinden yararlanmada fırsat eşitliğini sağlamak.

Sivil toplum aktörleri tarafından harekete geçirilmiş ve belediye tarafından desteklenmiş bir proje olan Çanakkale 2010, bu hedeflerin gerçekleştirilmesinde bir araç oldu. Şu an 2010-2014 dönemini kapsayan yeni stratejik plan yürürlüğe girmiş bulunuyor. Önceki çabaların üzerine inşa edilmiş bu yeni planın kapsayıcı stratejik hedefi, "kentin ve sakinlerinin yaşam kalitesini artırmak, evrensel ve kültürel değerlerin bilinmesi, sahiplenilmesi ve sürdürülmesi için bilinç kazandırmak" olarak belirlendi.

Projenin bitiminden sonra Ocak 2011'de düzenlenen ve yerel kültür politikası geliştirme stratejileri için gelecekte atılacak adımlar üzerine fikir üretme fırsatı sunan toplantıda, Çanakkale 2010 kentte katılımı, kamusal alanların daha yaygın kullanımını ve sanata kültürel programlarda daha çok yer verilmesini destekleme çabaları ya da kentsel kimlik arayışı gibi süregiden bir arayış olarak tanımlandı.¹⁶

Belediye başkanı ve belediyenin çeşitli birimlerinden (kültür birimi, kent konseyi) personel toplantıda hazır bulundu ve gelecekteki etkinlikleri destekleme sözü verdi. Toplantının sonunda iki eylem alanı üzerinde uzlaşma sağlandı:

- Daha geniş bir kitlenin kültürün önemi ve kentsel kalkınmadaki rolünün bilincine varmasına yönelik altyapı geliştirme ihtiyacı hala gündemdedir. Bu doğrultuda, Kent Eylem Planı, Çanakkale Belediyesi Stratejik Planı, Çanakkale 2010 Manifestoları vb. metinlerin kültürle ilişkili kısımları, kamuoyunda tartışılmasının desteklenmesi amacıyla bir araya getirilerek derlenecektir. Belediyenin kültür birimi bu hazırlığı yapacak ve toplantıyı organize edecektir.
- Kentte kültür üzerine ilerideki tartışmalar politika temelli bir model oluşturmayı hedeflemelidir. Bu model, gençlik birimi, kadın birimi, engelliler birimi gibi belediye bünyesindeki Kent Konseyi'nin bir alt birimi olarak yapılandırılabilir ve özel bir bütçe ayrılabilir. Bununla birlikte, bu kolektif olarak alınması gereken bir karardır. Belediyenin kültür birimi böyle bir modelin oluşturulmasının tartışmaya açılması için çağrıda bulunmayı önermiştir.

Finansman

Çanakkale 2010, Hollanda Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Kültür Vakfı ve Çanakkale Belediyesi tarafından desteklendi. "Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler" projesinin bütçesinden ayrılmış 10.000 Euro'luk bir katkıyla konukların yemek ve seyahat masrafları, promosyon malzemelerinin basım giderleri ve bir proje asistanının maaşı karşılandı. Ekip üyeleri gönüllülük esa-

sında çalıştılar. Çanakkale Valiliği ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, sergi ve toplantı alanlarının ücretsiz tahsisi gibi aynı katkılarda bulundu.

Öne çıkan sonuçlar ve başarılar

Çanakkale 2010, hedeflerinin tümüne ulaşmış başarılı bir politika girişimidir. Sivil eylemciler ve vatandaşlar için “olağan şüpheliler”e karşı önyargıların kolektif, katılımcı ve yaratıcı bir süreçle giderildiği bir iletişim ve buluşma platformu olarak işlev görmüştür. Programın tasarlanmasının her aşamasına genç kuşaklar dahil edilmiş ve katılımları için fırsat tanınmıştır. Sanatla ilişkili ve pratik temelli faaliyetler, özgüven ve bireyler arası güvenin inşasını sağlamış ve böylece katılımcılar arasında unutulmaz ve kalıcı bağlar kurulmasına olanak tanımıştır.

Gündelik bir dil benimsenmesi, görseller ve imkânlar dahilindeki tüm diğer iletişim araçlarının kullanılmış olması, izleyici kitlesinin genişlemesinde etkili olmuştur. Bununla birlikte, dezavantajlı gruplara ulaşmak için daha detaylı bir plan gereksinimi kendini dayatmıştır. Koordinatörün de belirttiği gibi, başta etkinlik alanlarının seçimi olmak üzere mükemmeliyet kaygısı ikinci plana itilmiş, sergi için en doğru yerin bulunmasında titizlenmek ve bu sırada hiçbir şey yapmamak yerine sanatı sokaklara taşımamanın daha etkin bir yol olduğu kabul edilmiştir. Çeşitli hedef kitleler belirlemek, topluluk merkezleri, ilkokullar ve kadınlar ve çocuklarla çalışan sivil toplum kuruluşlarına ziyaretler yapmak ve davetiye göndermek, katılımın sağlanmasında ve ilerideki muhtemel işbirlikleri için ilişkiler kurulmasında etkili olmuştur.

Çanakkale 2010, 12 tema ve 12 etkinlik alanıyla, yerel kültürel değerlerin Çanakkale sakinlerinin gündemine taşınmasında başarılı olmuş, bilinçli kent sakinlerinin sayısının artırılması hedefine ulaşmıştır. Aynı zamanda, kişileri önemsedikleri meslelerde rol almaya teşvik etmiştir. Bu eylemler, kültür politikası sempozyumunda öne çıkan yerel kültür politikası geliştirme gerekliliği bilincine varılmasına katkıda bulunmuştur. Çanakkale 2010 tamamlansa da, değerlendirmeler ve sonuçlar da dahil olmak üzere arşiv materyalinin yayını aracılığıyla katkıda bulunmaya devam edecektir. Çanakkale 2010 çeşitlendirilmiş ve yayılmış bir formatta devam ediyor görünmektedir. Kentte farklı girişimler tarafından üretilmiş kültür ve sanatla ilişkili çok sayıda program mevcut olsa da, bu denli yoğun ve sürekli bir program bir ilktir.

Çanakkale 2010 tüm başarılı sivil girişimlerin tüzel kişiliğe sahip olması gerektiği yönündeki normu da kırmıştır. Çanakkale 2010 girişimcileri temsili/kurumsal etiketlere sıkışıp kalmayan esnek bir yapı kurarak, etkin bir işbölümü yapılmasına ve üretime odaklanmış, işin kendini ortaya koyduğunu kanıtlamışlardır. Tüm üyeler üzerlerine düşen görevleri yerine getiren ama bu yapı içerisinde bağımsız olan gönüllülerden oluşmaktadır. Bu durum, kaynakların etkin biçimde kullanılmasına katkıda bulunmuştur. Organizasyonu yürütenler şu an, birkaç dernek altında daha yaygın ve kurumsal bir yapı kurmayı planlamaktadırlar.

Başlıca engeller

Organizasyon açısından iki sorun şunlar olmuştur: **1.** Yalnızca yedi kişiden oluşan çekirdek ekibin (yürütme ekibinin) boyutu ve ekip üyelerinin özel görevlerinin yanında tüm etkinliklerden de sorumlu olmaları, **2.** Yeni yapımlar (festival, etkinlik önerileri vb.) için bütçe bulunamaması. Bu faktörler Çanakkale 2010'nun kalitesini etkilemiştir. Yürütme ekibi programın geneli ve hedeflere ulaşılmasıyla o denli meşgul olmuştur ki, 12 tema aracılığıyla içeriğe katkıda bulunamamıştır. İlk altı aylık

Yerel Yönetimler ve İşbirliği Teskilatı'nın

Çanakkale 2010 Değerlendirmesi

dönemiyle karşılaştırıldığında, yaz ve gönüllü çalışma koşullarının baskısı altındaki ikinci altı ay, ilk dönem kadar iddialı ve profesyonel olamamıştır. Bütçenin kısıtlı olması sebebiyle, yaratıcılık ve etkinliklerin kent içerisindeki hareketliliği mevcut araç gereçle sınırlandırılmıştır. Bununla birlikte, çeşitli sivil toplum kuruluşları, sivil girişimler ve üniversite girişime kendi projeleriyle katkıda bulunmuştur.

Öte yandan, özellikle kültürel meselelere dair bilgi birikimi eksikliği kamuoyunda kavramsal ve derin tartışmaların yaratılmasını zorlaştırmıştır. Tartışmalar ve konuk konuşmacı sunumları ileride daha bilinçli ve verimli tartışmaların yapılabilmesi yönünde önemli bir rol oynamıştır.¹⁷

Politikanın tekrarlanabilirliği ve başka yerlere uyarlanabilirliği

Ön koşullar:

- Gönüllü olmaya hazır güçlü bir sivil toplum
- Süreci kolaylaştıracak destekleyici bir organ (örneğin belediye, üniversite)
- Mentörlük ve nitelikli uzman desteği
- Fon (en azından başlangıçta tetikleyici olmaya yetecek miktarda)

Öneriler:

- Vakıf ya da dernek statüsü taşımasa bile bir sivil organın organizatör olmasını sağlayın
- Katılımı, kurum odaklı değil, daha çeşitli (farklı/çeşitli grupların ve mesleklerin temsiline de açık olarak) düşünün
- Uygulamada ve beceri/yetenek gerektiren ihtiyaçların karşılanmasında gönüllülere ve gençlere başvurun
- Ayrıntılı bir etkinlik takvimi hazırlayın (oyuncular, mekânlar, vb.)
- Ayrıntılı bir ihtiyaç değerlendirmesi yapın (her kentin kendi öncelikleri, temaları, hedefleri olacaktır)
- Basit ve görünür bir iletişim dili benimseyin
- Her seferinde kendinizi ve politikanızı tanıtmaktan kaçınmayın
- Kişileri kendi ortamlarında ziyaret edin ve davette bulunun- etkinliklerinizi onlara taşıyın
- Kişilerle ilişki kurun, projenizi onlarla ilişkilendirin, onlara rol, görev ya da peşinde gidebilecekleri bir mesele verin
- Bir ortak olarak görünür olun ama kişisel kimliğinizin öne çıkmasına izin vermeyin
- Güvenin ve sorumluluklarınızı devretmeyi öğrenin
- İşe kısa dönemlerle başlayın.

Özet

Çanakkale 2010, yerel yönetimle işbirliği halinde çalışan bir sivil toplum kolektifi tarafından düzenlenmiş, bir yıllık sanat, kültür ve toplum için diyalog projesidir. Üç yıla yayılan “Yerel Kültür Politikaları İçin Stratejiler” projesinin bir uzantısı olarak ortaya çıkan Çanakkale 2010, sivil sanat ve kültür üretiminin görünürlüğünü artırmayı, etkinliklerin koordinasyonu ve programlanmasında sivil toplum aktörleri arasında işbirliğini güçlendirmeyi, etkinliklere şehir sakinlerinin ve kuruluşların katılımını artırmayı ve en önemlisi yerel kültür politikasının Çanakkale’deki sivil girişimler ve belediye tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi yoluyla geliştirilmesini hedefledi.

Çanakkale 2010, kentte gerçekleştirilen atölyeler sırasında kent sakinleri tarafından önerildi, program geliştirilirken Çanakkale ve kültür politikasıyla ilişkili 12 tema/sorunsal esas alındı. Çanakkale 2010 kapsamında yer alacak projelerin, Çanakkale’nin sanatsal ve kültürel yaşamına katkıda bulunması, kentlilerin katılımına olanak tanıyacak yöntemler içermesi ve kadınlar, çocuklar, engelliler ve gençlerin katılımına öncelik vermesi gözetildi. Bir projenin taşıdığı Çanakkale 2010 logosu, projenin katılımcı, kolektif, evrensel değerlere saygılı, sürdürülebilir ve işbirliğine açık olduğunu teyit etti.

Çanakkale 2010 Girişimi programın hazırlık aşaması ve tüm süreç boyunca geniş ve kapsayıcı katılım pratikleri yaratma ihtiyacı konusunda son derece hassas davrandı. Girişim, merkezi noktalarda konumlanmayan kamusal buluşma alanlarındaki etkinliklerin çoğaltılması, çeşitlendirilmiş iletişim olanakları ve etkinliklere kentlilerin geniş katılımının sağlanması yönünde farklı yöntemlerin denenmesine öncelik tanıdı. Girişim, karar verme ve organizasyon süreçlerinde kentlilerin katılımına önem verdi ve örgütlerin birbiriyle işbirliği yaparak ortaklaşa etkinlikler geliştirmesini teşvik etti.

Hedef kitle tüm kent sakinleriydi. Çocuklar, kadınlar, Romanlar gibi dezavantajlı grupların sürece dahil edilmesi prensibi vurgulandı. Bu gruplar, Çanakkale 2010 boyunca gözetildi ve katılımlarını kolaylaştırmak için özel durumlar yaratıldı. Gençlerin sürece dahil edilmesine özel bir önem atfedildi.

Anadolu Kültür, Çanakkale Belediyesi, Çanakkale Kent Müzesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi projenin ana ortaklarıydı. Kentteki STK’ların çoğu, başlangıçtan itibaren Çanakkale 2010’un doğal bir parçası olarak sürece dahil oldu ve gerek gönüllülerle gerekse proje önerileriyle programın gelişimine katkı sağladı.

Çanakkale 2010, Hollanda Dışişleri Bakanlığı MATRA fonu, Avrupa Kültür Vakfı ve Çanakkale Belediyesi’nden destek aldı. Ekip üyeleri gönüllülük esasında görev aldı. Çanakkale Valiliği ve Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi sergi ve toplantı alanlarının tahsis edilmesi gibi aynı katkılarda bulundular.

Organizasyon açısından, kendi özel görevleri dışında tüm etkinliklerden de sorumlu olan çekirdek ekibin çok küçük oluşu ve yeni yapımlar için bütçe bulunmaması, iki temel sorundu. Öte yandan, özellikle kültürel meselelere dair bilgi birikimi eksikliği kamuoyunda kavramsal ve derin tartışmaların yapılmasını zorlaştırdı.

Yerel Yönetimler ve İşbirliği Teşkilatı'nın

Çanakkale 2010 Değerlendirmesi

Çanakkale 2010, mevcut sivil eylemcileri ve projeleri birleşerek, ortak girişimin yönetilmesi, tasarlanması ve uygulanması için yeni bir yapı oluşturmaya teşvik etti. Çoğu halihazırda planlanmış kültürel etkinliklerin bir yıl boyunca arzı ve tanıtımının yapılmasını sağladı ve kentteki kültürel talebe dikkat çekti. Kısım bu projenin sonucu olarak, Çanakkale Belediyesi ve bazı Çanakkale sakinleri kültürel kentsel kalkınma açısından arz ettiği önemi daha iyi kavramış bulunmaktadır. Belediye, Çanakkale 2010 Girişimi ile yakın işbirliği içinde çalışan bir kültür dairesi oluşturdu. Öncesinde, belediyenin kültürel etkinlikleri Halkla İlişkiler ve Sosyal Hizmetler Dairesi tarafından yürütülmekteydi. Kültür alanındaki kent eylemleri için politika temelli bir model kuran ve kültürün kent kalkınmasındaki rolünün kamuoyunca anlaşılmasına katkıda bulunan girişim, kültür alanındaki stratejik hedefleri öteye taşıdı ve ileride, kent yapısı içinde kültürün kurumsallaşmasına yönelik olarak yürütülecek eylemlere platform hazırladı.

Kaynaklar

- Arıkan, Yeşeren Eliçin (2004) "Bütünleşen Avrupa'da Yerel Yönetimler", Görüş Dergisi, Sayı: 58, TUSİAD Yayınları: İstanbul.
- Çanakkale 2010 Broşürü, 2010.
- Erten, İsmail (2010) Çanakkale Bienali Kitapçığı. <http://canakkalebienali.com/tr/index.php/koordinatör.html> [12 Ocak 2011].
- Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler projesi raporları (2008-09): http://www.anadolukultur.org/en/etkinlikler_d.asp?kategori=4&kat_id=9&id=282 [12 Ocak 2011].
- Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), 2001, Yerel Yönetimler, Sekizinci Beş Yıllık Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Sayı: DPT:2538-OIK:554.
- Güler, Ayman Birgül (2003) "Devlette Reform", Mimarlık Dergisi, Mart Sayısı, Ankara.
- Es, Muharrem (2006) "Yerel Yönetimlerde Değişim ve Türkiye", Yerel Siyaset Dergisi, Sayı: 4, Okutan Yayıncılık: İstanbul.
- İçişleri Bakanlığı, 2011, İllere Göre Faal Dernek Sayısı. <http://dernekler.icisleri.gov.tr/Dernekler/Kurum/lllereGoreDernekSayisi.aspx> [son güncelleme: 1 Ocak 2011; erişim: 12 Ocak 2011].
- İkinci Çanakkale Bienali: <http://canakkalebienali.com/tr/index.php/koordinatör.html> [12 Ocak 2011].
- İnce, A., (2009), Yerel Düzlemdeki Kamu İdareleri ve Kültür Politikaları, S. Ada ve A. İnce (Ed.), Türkiye'de Kültür Politikalarına Giriş, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları içinde.
- Keleş, Ruşen (1992, 2006) Yerinden Yönetim ve Siyaset, Cem Yayınevi: İstanbul.
- Kutlu, Ü.Z., 2010, Türkiye'de Katılımcı Yerel Kültür Politikalarının Gelişimi, Alandan Bir Yorum: Kars ve Çanakkale Örnekleri, Kutlu Ü. Z. ve C. Smithuijsen (2010) (Ed.), Kültür Politikaları ve Yönetimi Yılı: 2010. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları içinde.
- Köse, Ömer (2004) "Yerel Yönetim Olgusu ve Küreselleşme Sürecindeki Yükselişi", Sayıştay Dergisi, Sayı :52, Ankara.
- Köseçik, Muhammet ve Özgür, Hüseyin (2005) "Yerel Yönetimler Reformu: Geleneksel Modelin Değişim Süreci", Yerel Yönetimler Üzerine Güncel Yazılar, Nobel Yayınları: Ankara.
- Okur, Fatma ve Çakıcı, Ahmet Burhan (2006) "Küreselleşme Sürecinde Yerelleşme ve Yerel Demokrasi", Akademik Bakış, Sayı:11, Kırgızistan.
- Şan, Gündüz (2007) "AB ve Yerel Yönetimler Bağlamında Subsidiarite (Yerindenlik) İlkesi", Yerel Siyaset Dergisi, Sayı: 19, Okutan Yayıncılık: İstanbul.
- Şentürk, Hulusi (2006) "AB ve Yerel Yönetimler", Yerel Siyaset Dergisi, Sayı: 12, Okutan Yayıncılık: İstanbul.
- Türkiye İstatistik Enstitüsü, 2009, Nüfus Sayımı Sonuçları. <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul> [12 Ocak 2011].
- Türkiye Büyük Millet Meclisi, 2003 (29 Aralık), Kamu Yönetimi Temel Kanunu Tasarıyla İçişleri, Plan ve Bütçe ve Anayasa Komisyonları Raporları (1/731). <http://www.tbmm.gov.tr/sirasayi/donem22/yil01/ss349m.htm> [27 Ağustos 2009].
- Birleşik Kentler ve Yerel Yönetimler: Orta Doğu ve Batı Asya Teşkilatı (UCLG-MEWA), <http://www.uclg-mewa.org/en/governance-structure-organs/163-uclg-dunya-konseyi-mewa-bolgesinden-uyeler.html> [12 Ocak 2011].
- Birleşik Kentler ve Yerel Yönetimler BKYY Yürütme Dairesi Raporu http://www.cities-localgovernments.org/uclg/upload/template/templatedocs/ENG_Summary_ExecBureau_Paris.pdf [12 Ocak 2011].

Yıldırım, A. (1994) "Program Geliştirme Modelleri ve Ülkemizdeki Program Geliştirme Çalışmalarına Etkileri", 1. Eğitim Bilimleri Kongresi, Cilt 1, : Adana.

Mülakatlar

İsmail Erten, Çanakale 2010 Koordinatörü, çok sayıda Çanakale inisiyatifinin koordinatörü ve mimar, 12 Kasım 2010, Çanakale
Seyhan Boztepe, Çanakale 2010 sanat direktörü, Çanakale Bienali küratörü ve sanatçı, 1 Aralık 2010, İstanbul
Ülgür Gökhan, Çanakale Belediye Başkanı, 7 Aralık 2010, İstanbul

Erdinç Alniak, Çanakale 2010 kültür direktörü, Ece Ayhan İnisiyatifi & IFKare, Mavi Tay Çocuk Kültür Evi yöneticisi, 13 Aralık 2010, İstanbul
Ü. Zümray Kutlu, Anadolu Kültür, "Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler" proje koordinatörü, 10 Ocak 2010, İstanbul

Teşekkür

Bu çalışma, Portekiz'deki Coimbra Üniversitesi, Sosyal Çalışmalar Merkezi'nden Dr. Nancy Duxbury danışmanlığında, Ayça İnce (İstanbul, Türkiye) tarafından 2010-2011'de kaleme alınmıştır.

Son Notlar

1. Bu çalışma, Portekiz'deki Coimbra Üniversitesi, Sosyal Çalışmalar Merkezi'nden Dr. Nancy Duxbury danışmanlığında, Ayça İnce (İstanbul, Türkiye) tarafından 2010-2011'de kaleme alınmıştır.
2. Araştırmacı, Çanakale'yi 2007'den bu yana, önce yerel yönetimler üzerine karşılaştırmalı bir çalışma için, ardından "Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler" projesi (dipnot 7'ye bakınız) kapsamında ziyaret etmektedir. Bu raporda yer alan kimi görüşler katılımcı gözleme dayanmaktadır.
3. <http://www.la21turkey.net/dl/yg21/yerelyonetimler.htm>
4. Bu bölüm İnce (2009)'ye dayanmaktadır.
5. Bu reform paketi, Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) yönetimindeki 58. ve 59. hükümetler tarafından 2004 ve 2006 arasında geliştirilen ve uygulanmaya başlanan bir dizi kanun değişikliğini içermektedir. Söz konusu kanunlar, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5302 Sayılı İl Özel İdareleri Kanunu, 5393 Sayılı Belediye Kanunu'dur.
6. 5227 Sayılı Kanun, 17 Temmuz 2004 tarihinde TBMM'de kabul edilmiştir. Ancak Cumhurbaşkanı Necdet Sezer, bu kanunu 7 Ağustos 2004 tarihinde bir defa daha görüşülmesi amacıyla TBMM Başkanlığı'na geri göndermiştir. Kanun, TBMM tarafından üzerinde hiçbir değişiklik yapılmadan kabul edilmiştir.
7. 1985 tarihli Avrupa Konseyi Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve 18 Mart 1992 tarihli Avrupa Kentsel Şartı. Bu anlaşmalardan ilki olan, "yerel kamu hizmetlerinin yerine getirilmesi sürecine bütün yurttaşların katılma hakkı, özerk yerel yönetim düşüncesinin güçlendirilmesi ve yaygınlaştırılması"nın altını çizen; Avrupa Kentsel Şartı ise "yerel hizmetlerin kalite ve etkinliğinin artırılmasını, yerel topluluklarda (beldelerde) ekonomik, sosyal ve kültürel olanaklar yaratmayı, yerel topluluğun ve topluluk duygusunun geliştirilmesini ve yerel yönetimlerde etkin yurttaş katılımının sağlanmasını" amaçlar. (Yıldırım, 1994)
8. "Yerel Kültür Politikaları İçin Stratejiler" (2008-2010), Anadolu Kültür, İstanbul Bilgi Üniversitesi (İstanbul), Avrupa Kültür Vakfı ve Boekman Vakfı (Amsterdam) tarafından yürütülen, Hollanda Dışişleri Bakanlığı MATRA Programı tarafından finanse edilen ve üç yıla yayılan bir projedir. Çanakale, Antakya ve Kars'ta; araştırma, odak gruplar, SWOT analizleri ve raporların hazırlanması, sonuçların ve uygulamaların paylaşımı için düzenlenen toplantılar ve atölye çalışmaları ve küçük ölçekli proje uygulamalarını da kapsayan bir seri etkinlik aracılığıyla kültür politikası geliştirme sürecini hızlandıran projenin saha sorumlusu Anadolu Kültür'dür.
9. Atölye çalışmaları 7-8 Şubat 2009 ve 25-26 Nisan 2009 tarihlerinde gerçekleştirildi.
10. "Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler" projesinden önce kentte gerçekleştirilen çalışmalar için www.anadolukultur.org adresini ziyaret edebilirsiniz.
11. Belediye başkanı şehrin kültürel politikasının iradi olarak gelişiminin güçlü bir savunucusu ve şehrin gelişiminde sanatın ve kültürün rolüne özel bir önem atfediyor. Belediyenin kentteki sivil inisiyatiflerle özellikle kültürel konulardaki işbirliğini bir sahiplik ya da önderlik ilişkisi değil, ortaklık olarak tanımlıyor. (röportajdan).
12. Başlangıçta, gençler uygulama süreçlerine katıldılar (örneğin, Çanakale Bienali sırasında olduğu gibi), sonrasında üniversite aracılığıyla kendi önerileri geliştirip kendi etkinliklerini düzenlediler.
13. Ailesi Çanakaleli olan şair Ece Ayhan'ın dizeleri.
14. Slogan yine de çeşitli gruplar ve kent konseyi tarafından cinsiyet ayırıcı ve bayağı olmakla eleştirildi. Uzun tartışmalar sonucunda Çanakale 2010'u tüm kent sakinlerinin kılmaktaki kararlılığın bir göstergesi olarak değiştirilmesine karar verildi.
15. Çanakale halkı konuşma, tartışma ve kamusal alanı kullanma alışkanlığına sahiptir.
16. Çanakale'nin kültür şehri, barış şehri, seramik şehri gibi pek çok çehresi, dolayısıyla çok katmanlı bir kent kimliği vardır.
17. İsmail Erten ile mülakat, 12 Kasım 2010

Basında Çanakkale 2010

Çanakkale 2010'a hazır

2010 yılında yapılan 70 sanatçının katılımıyla düzenlenen "Çanakkale Çayır Sanat Bienali" başlıklı yarışma, 12 ay 12 tema ile hazırlanmıştır. Yarışma, 2010 yılında yapılacak olan Çanakkale Bienali için hazırlanmıştır. Yarışma, 2010 yılında yapılacak olan Çanakkale Bienali için hazırlanmıştır. Yarışma, 2010 yılında yapılacak olan Çanakkale Bienali için hazırlanmıştır.

70 Sanatçının Katıldığı Bienalin Açılışı Yapıldı

Çanakkale'de 2010 yılında yapılacak olan 70 sanatçının katılımıyla düzenlenen "Çanakkale Çayır Sanat Bienali" başlıklı yarışma, 12 ay 12 tema ile hazırlanmıştır. Yarışma, 2010 yılında yapılacak olan Çanakkale Bienali için hazırlanmıştır. Yarışma, 2010 yılında yapılacak olan Çanakkale Bienali için hazırlanmıştır.

Çanakkale 2010'da Turizm masaya yatırıldı

Çanakkale 2010, 2010 yılı boyunca Çanakkale kent merkezinde yer alan etkinlikleri de çin altında toplayarak, bu etkinlikleri daha etkin bir şekilde duyurmayı ve her yıl düzenli olarak gerçekleştirilen etkinlikleri kentle ve kent dışındaki her birey için Çanakkale'ye katılmayı teşvik etmeyi amaçlayan bir etkinlik olarak düzenlenmiştir.

Çanakkale Bienali başladı

Çanakkale Çayır Sanat Bienali dün düzenlenen açılış kapsamında 5 ayrı yerde çeşitli sanat dallarından seçti başlangıcına sunulurken açılış töreninde solo dans gös

Onay' dan piyano resitali

"Çanakkale Kültürünü Konuşuyor" etkinliği kapsamında Devlet Sanatçısı Gülün Onay, ÇOMU Söyleşme Derneği Konferans Salonunda piyano resitali verdi. Onay, 12 ay 12 tema ile hazırlanmıştır. Yarışma, 2010 yılında yapılacak olan Çanakkale Bienali için hazırlanmıştır.

Yerel tatlar 10 dakikada tükenirdi

Çanakkale'de Kent Konseyi Kadın Meclisi tarafından düzenlenen Yerel Tatlar Sempozyum'u, ev hanımlarının yaptığı yüzlerce yemek ve tatlar 10 dakikada tüketildi. Sempozyum, 2010 yılında yapılacak olan Çanakkale Bienali için hazırlanmıştır.

Şeffaf Beygir Film Festivali başladı

1. Geleneksel Uluslararası Şeffaf Beygir Film Festivali açılış töreni yapıldı. Festivalin açılış filmi olan "Acı-yı davetiler hiç değil". Festivalin açılış töreni yapıldı. Festivalin açılış filmi olan "Acı-yı davetiler hiç değil". Festivalin açılış töreni yapıldı. Festivalin açılış filmi olan "Acı-yı davetiler hiç değil".

Çanakkale RÜZGARLI

Gelgitimiz yıl kesin birleştirecek olan Çanakkale 2010, Kırtımın Kültürhanesinde 2 gün sürecek olan Çanakkale Yerel Kültür Pözümlerini Unuturken Çayır Sanat Bienali

Çayır Sanat Bienali

Çayır Sanat Bienali

Gilgamesh Destanı'ndan Sahnelere

Gelgitimiz yıl kesin birleştirecek olan Çanakkale 2010, Kırtımın Kültürhanesinde 2 gün sürecek olan Çanakkale Yerel Kültür Pözümlerini Unuturken Çayır Sanat Bienali

TROLBARK

İstanbul'da ünlü Pırlanta Köfmesi'ni deneyin

21 Mart 2010 Perşembe

Çayır Sanat Bienali

Çayır Sanat Bienali

Çayır Sanat Bienali

Çanakkale 2010 projesi etkinlikleri kapsamında geçti Ermeni Kilisesi'nde 'Devinim' temalı panel ve forum

Devrim Uysal, İlçe Başkanı Cemal Aslanlı ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Prof. Dr. Murat Güvenç'in konuşmacı olarak katıldığı panele vatandaşlar tarafından oldukça ilgi gösterildi. Gerçekleştirilen panelden alınan görüşler...

12 ve 13'te panel tartıştı
Yılın başında gerçekleştirildi Çanakkale 2010 projesi girişimci üyesi Devrim Uysal, İlçe Başkanı Cemal Aslanlı ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Prof. Dr. Murat Güvenç'in konuşmacı olarak katıldığı panele vatandaşlar tarafından oldukça ilgi gösterildi. Gerçekleştirilen panelden alınan görüşler...

Çanakkale 2010 Kültür Girişimi Koordinatör Mimar İsmail Erten Çanakkale 2010 projesinde geçmiş ve gelecekte yapılacak etkinlikleri yaptığı basın açıklamasında anlattı.

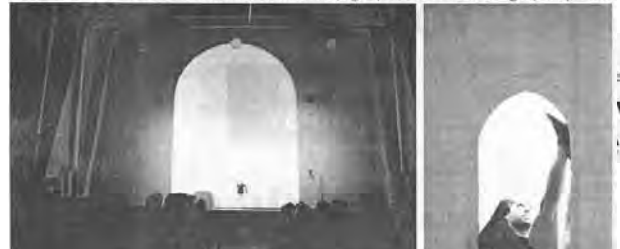

Yılın başında gerçekleştirildi Çanakkale 2010 projesi girişimci üyesi Devrim Uysal, İlçe Başkanı Cemal Aslanlı ve İstanbul Bilgi Üniversitesi Prof. Dr. Murat Güvenç'in konuşmacı olarak katıldığı panele vatandaşlar tarafından oldukça ilgi gösterildi. Gerçekleştirilen panelden alınan görüşler...

www.gazetehogaz.com haber@gazetehogaz.com 15.3.2010 Pazartesi

Solo Çağdaş Dans ilgi gördü

Çanakkale 2010 projesi kapsamında dün akşam Ermeni Eski Kilisesi'nde Onur Demirbaş tarafından 'Recon-Heart-Struction' isimli Solo Çağdaş Dans Performansı gerçekleştirildi.

Çoğulculuk kavramı irdeleniyor

Çanakkale 2010 Girişimi'nin Aralık ayı etkinlikleri kapsamında 'Çoğulculuk' temalı panel, Korfman Kütüphanesi'nde düzenlendi.

Hasan Temel Turhanlı'nın moderatörlüğünü yaptığı panelde, Semra Carabalut ve Erdinç Alınak konuşmacı olarak katıldı. Hasan Temel Turhanlı'nın açılış konuşmasını yaptığı panelde çoğulculuk kavramına değinildi. Çanakkale 2010 Girişimi Koordinatörü İsmail Erten'in de katıldığı panelde konuşan Semra Carabalut, çoğulculuk kavramının siyaset biliminde sıkça kullanılan kavram olduğunu belirtti.

Çoğulculuk kavramının 1970'lerde birlikte popüler olan ve sıkça rastlandığı bir kavram olduğunu belirtti. Dünyada yaşanan iktisadi, sosyal ve toplumsal değişimlerle birlikte global düzeyde ortaya çıkan çalkantıları, ülkeler arası karşılıklı bağimsizlik ilişkilerinin artması, kolektif aktörlerin giderek daha fazla yaygınlaşması, aktörler arası otorite ilişkisi gibi sorunların çözümü için toplumsal bir çözümün aranması gerektiğini belirtti.

Çanakkale 2010 Projesi United Cities and Local Governments in... en iyi örnekler taşıyor.

Çanakkale 2010 Dünya'ya örnek

'Çanakkale 2010' Projesi, merkezi Barcelona'da bulunan United Cities and Local Governments (Birleşik Kentler ve Yerel Yönetimler Teşkilatı)'nın hazırladığı, dünyada yerel yönetimlerin de dahil olduğu ve kentte sivil girişimlerle birlikte hazırlanan projeleri içeren iyi örnekler çalışması kabul edildi.

Dünya'da yürütülen farklı örnekler, Çanakkale'ye kültür ve sosyal alanında bir devrim için sokmaya ve bu devrimin sürdürülebilir olmasını hedefleyen sivil bir girişimci tarafından yürütülmekte. Çanakkale 2010, 2010 yılı boyunca Çanakkale Kent Merkezi'nde yer alan etkinlikleri ve çapı altında toplanarak, bu etkinlikleri daha etkin bir şekilde yürütme ve kentin kültürel kimliğini geliştirme ve kent yönetimleriyle tartışarak Çanakkale'ye kültür ve sosyal alanında bir devrim için sokmaya ve bu devrimin sürdürülebilir olmasını hedefleyen sivil bir girişimci tarafından yürütülmekte.

Çanakkale'yi kültür ve sosyal alanında bir devrim için sokmaya ve bu devrimin sürdürülebilir olmasını hedefleyen sivil bir girişimci tarafından yürütülmekte. Çanakkale 2010, 2010 yılı boyunca Çanakkale Kent Merkezi'nde yer alan etkinlikleri ve çapı altında toplanarak, bu etkinlikleri daha etkin bir şekilde yürütme ve kentin kültürel kimliğini geliştirme ve kent yönetimleriyle tartışarak Çanakkale'ye kültür ve sosyal alanında bir devrim için sokmaya ve bu devrimin sürdürülebilir olmasını hedefleyen sivil bir girişimci tarafından yürütülmekte.

Çanakkale 2010'un kültürel alanına bir devrim için sokmaya ve bu devrimin sürdürülebilir olmasını hedefleyen sivil bir girişimci tarafından yürütülmekte. Çanakkale 2010, 2010 yılı boyunca Çanakkale Kent Merkezi'nde yer alan etkinlikleri ve çapı altında toplanarak, bu etkinlikleri daha etkin bir şekilde yürütme ve kentin kültürel kimliğini geliştirme ve kent yönetimleriyle tartışarak Çanakkale'ye kültür ve sosyal alanında bir devrim için sokmaya ve bu devrimin sürdürülebilir olmasını hedefleyen sivil bir girişimci tarafından yürütülmekte.

Çanakkaleliler'e kültür politikası şenlik

İzleyiciler arasında yer alan çocuklar ise oynamayı ihmal etmedi. Başkanımız Kervan cep telefonu ile fotoğraf çektir.

Sonuç Yerine

Kültür politikaları tartışmaları kültürel mirastan dil hakkına, kültür endüstrilerinden kültür ve sanat yönetimine oldukça geniş bir alana ve tabii bu alanda çalışan, emek veren, üreten ve tüketen herkese dokunuyor. Kültür ve sanat konularıyla her türlü yasa, politika, uygulama, karar ve tabii ki pratik bu tartışmaların içine giriyor. Kültür politikaları dendiğinde bu kadar geniş bir kapsamdan bahsedilmesi ve alanın disiplinlerarası olması bu kapsama giren konuları nasıl bir perspektifle ele aldığımızı önemli kılıyor. Bu nedenle, kültür ve sanat konusunu tartışırken, İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si'nin 27. maddesini baz alarak konuşmaya başlamak önemli. Bu maddeye göre, "herkes toplumun kültürel yaşamına serbestçe katılma, güzel sanatlardan yararlanma, bilimsel gelişmeye katılma ve bundan yararlanma hakkına sahiptir". Bu perspektifle hak temelli bir yaklaşımı benimsemek, kültür ve sanat konusunun demokratikleşme ve sivil alan açma, diyalog oluşturmaya verebileceği desteği gündemimize getirebilir.

Çanakkale 2010 projesi bu bağlamda katılımcı politikaları üretme ve kültüre katılım, erişim konularını göz önüne alan yerel yönetimlerle işbirliği içinde sivil girişimler tarafından geliştirilen ve uygulanan önemli bir örnek. Kentte bir yıl boyunca yapılan tartışmalar, gerçekleştirilen etkinlikler kentin kültür sanat hayatını renklendirmek ve çeşitlendirmek yönünde önemli bir deneyim kazanımı sağladı. 12 ay süresince yapılan etkinlikler her ay aynı yoğunlukta olmadı. Kimi aylarda yoğunlukta, kimi aylarda ise yorgunluktan diğer aylara oranla daha az etkinlik düzenlendi ama 12 ay/12 tema tartışmalarından hiç vazgeçilmedi. Tüm tartışmalar ve etkinlikler kentte kültür ve sanat alanında zengin bir tartışma platformuna olanak sağladı. Kentlilerin özellikle de çocukların katılımını teşvik edici birçok aktivite yapıldı, belediye anonslarından otobüslerdeki ekranlara, yerel televizyonlardan kordon boyunda stand açmaya kadar birçok farklı iletişim yöntemi denendi. Çanakkale 2010 manifestolarının görme engelliler için uygun bir formata çevrilmesi için çalışmalar ise bu kitabın hemen ertesinde başlayacak.

Gönüllülük esasında ve Çanakkale'deki sivil girişimler ve yerel yönetimlerin yoğun katkı ve çabasıyla gerçekleştirilen Çanakkale 2010'u sadece Türkiye'deki kentler için değil uluslararası arenada da iyi örneklerden biri olarak gösterebiliriz. Bu başarıda tüm paydaşların birlikte iş yapma konusunda gösterdikleri istek ve ortak iş üretme konusundaki kararlılıkları önemli rol oynadı. Şüphesiz ki yürütülen çalışmaların eksiklikleri oldu. Çanakkale 2010'dan bahsederken başarıların yanı sıra bu konulara değinmek ve karşılaşılan sorun ve zorlukları tarif etmek bundan sonra kentte yapılacak çalışmalar için büyük bir önem taşıyor.

Öncelikle, tüm çabalara rağmen kentte düzenlenen etkinliklere katılım belirli bir kitleyle sınırlı kaldı ve kentlilerin geniş katılımı talep edilen ölçüde sağlanamadı. Kentte farklı mekânların kullanımı ve farklı kesimlerin etkinliklere katılımını sağlamak için gösterilen çaba yetersiz kaldı. Bundan sonra kentte yapılacak çalışmalarda özellikle toplum merkezleri gibi geniş kitlelerle çalışma yapan kurum ve kuruluşlarla bağlantıya geçmek gerekiyor.

Katılım konusunda vurgulanması gereken bir diğer önemli nokta ise gençlerin tüm planlama süreçlerinde eksikliklerinin hissedilmesi. Bu eksiklik kentlilerin katılımcı pratiğinin sürdürülebilirliği konusunda da endişe yaratıyor. Bu doğrultuda gençlerin tüm proje aktivitelerine katılımının desteklenmesi önem kazanıyor. Hem üniversite gençliğinin hem de üniversite dışındaki kentli gençlerin projeye dahil edilmesi Çanakkale'de var olan katılımcı pratiğin yaygınlaştırılmasına da katkıda bulunabilir. Bu konuda üniversiteyle kurulan işbirliğinin de genişletilmesi ve artırılması gerekiyor.

Eşit önemde bir başka nokta da, kültüre erişim, kültürel haklar ve karar alma süreçlerine katılım bütün vatandaşların hakkı olsa bile, haklara erişimin hakların farkındalığı ve bilgisine sahip olmayı gerektirdiği. Dezavantajlı gruplara özel ilgi ve pozitif ayrımcılık öne çıkarılması gereken konular ve vatandaş katılımını artırmanın mümkün yolları üzerine düşünülmesi gerekiyor. Birbirinden farklı toplulukların, özellikle de gençler, kadınlar ve çocukların karar alma süreçlerine katılımı için özel bir ilgi ve çaba göstermek önemli. Bu konuda vurgulanması gereken eksikliklerden biri de ağırlıklı olarak kent merkezinde ikamet eden Roman nüfusu süreçlere dahil etme konusunda yaşandı. Tüm iyi niyet ve çabaya rağmen kentte var olan Roman nüfusu birkaç etkinlik dışında sürece dahil etmek mümkün olmadı. Söz konusu nüfus, tüm aktivite ve planlama süreçlerine katılım konusunda çekimser kaldı ve toplantılarda varlık göstermedi. Kentte bundan sonra yapılacak çalışmalarda süreçlere ve etkinliklere katılım ve katkıları için daha fazla çaba göstermek gerekiyor.

Son olarak somut projeler üzerinde çalışmanın önemine değinmek gerekiyor. Kentlilerin katılımını artırmak için “yaparak öğrenme” ve “somut bir projeyi/ürünü uygulama/üretme” büyük bir değer taşıyor. Hiç kuşkusuz, somut projelerle birlikte canlı bir halkla ilişkiler ve basın, kentlilerin dikkatini çekmek amacıyla daha fazla kullanılmalı.

Bu kitapta, Çanakkale’de “Yerel Kültür Politikaları için Stratejiler” projesi kapsamında geliştirilen ve uygulanan Çanakkale 2010 süresince yaptığımız etkinlikleri ve çalışmalarını bir araya getirmeyi ve paylaşmayı amaçladık. Hem Çanakkale’nin hem de diğer kentlerin bu deneyimden faydalanacaklarını ve gerçekleştirilen çalışmaların farklı kentlerde geliştirilecek yerel kültür politikaları oluşturma sürecine iyi bir örnek yaratacağını umut ediyoruz.

Çanakkale 2010’a katkı sunan ve emeği geçen herkese teşekkürler...

© Anadolu Kùltür
ISBN 000-000-000-000-0

1. Baskı Mart 2011, İstanbul
Tùm hakları saklıdır.

Derleyen: Ùlkù Zùmray Kutlu

Çeviriler: Liz Amado, Carol La Motte

Tasarım: Eyùp Gùrgùler

Uygulama: Őengùl Ertùrk

Dùzelti: Meltem Cansever

Baskı ve Cilt: Sena Ofset Ambalaj ve Matbaacılık San. Tic. Ltd. Őti.

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi, B Blok 4. Normal Kat No: 7-9-11 Topkapı, İstanbul

Bu kitap Hollanda DıŐıŐleri Bakanlığı-Sosyal DònuŐum (MATRA) Programı desteği ile yayınlanmıŐtır. Kitapta yer alan dıŐunçe ve gòrùŐler tamamıyla yazarlarına aittir. Yayının iŐeriginden Hollanda DıŐıŐleri Bakanlığı veya iş birliğindeki diğer kuruluşlar sorumlu tutulamaz.

Anadolu Kùltür
Sanat Tanıtım İletişim Yayın Bilgisayar Eğitim Danışmanlık Hizmetleri A.Ő.
Cumhuriyet Cad. No:40/3 34367 Elmadadı/İstanbul
Telefon: +90 212 231 7998

Bu etkinlik Hollanda DıŐıŐleri Bakanlığı Sosyal DònuŐum Programı (MATRA) desteğiyle gerŐekleŐtirilmektedir.